

NEW PRODUCTIONS
PRESENTEERT

**SOLDAAT
VAN ORANJE**

DE MUSICAL

'In het leven van ieder mens
komen ogenblikken voor waarop hij
tot zichzelf zegt: "Tja, dat kán niet."
En dan dóet hij iets.'

W. H. A. Schoneveld

INHOUD

1	Inhoudsopgave
2	Creditpagina
3	Voorwoord
4	Het verhaal van de Soldaat van Oranje
10	Van idee tot musical
13	Producenten
14	Scènelijst
24	Creatives
36	De casting van Soldaat van Oranje - De Musical
40	Rolverdeling
42	Cast
70	TheaterHangaar
78	De Dakota
80	Tentoonstelling en Educatie
86	Achter de schermen
93	Met dank aan

NEW PRODUCTIONS
PRESENTEERT

**SOLDAAT
VAN ORANJE**
DE MUSICAL

Gebaseerd op de roman van
ERIK HAZELHOFF ROELFZEMA

Bewerkt tot musical door
EDWIN DE VRIES, TOM HARRIMAN, PAMELA PHILLIPS OLAND

Script
EDWIN DE VRIES

Muziek
TOM HARRIMAN

Liedteksten
PAMELA PHILLIPS OLAND

Nederlandse bewerking
liedteksten
FRANS VAN DEURSEN

Decorontwerp
BERNHARD HAMMER

Kostuumontwerp
**CATHERINE CUYKENS
MARGRIET PROCEE**

Lichtontwerp
GERHARD FISHER

Geluidsontwerp
JEROEN TEN BRINKE

Video ontwerp
PETER WILMS

Videoproductie
MARITA RUYTER

Pruiken, Ontwerp
kap & grime
PILO PILKES

Rekwisieten &
vormgeving
ROB SNOEK

Vocale arrangementen
ANNMARIE MILAZZO

Orkestraties
**TOM HARRIMAN, JERRY CLEVELAND,
BOB KROGSTAD, TOM BAKKER**

Technische leiding
**ROBERT NIEUWENHUIS
ROEL SMIT**

Stage management
**MARTIN DE RIDDER
MARGUS SPEKKERS**

Uitvoerend producenten
**ELLEN DE VALK
EDGAR LAMAKER
ESMEE NIEUWENHUIS**

Casting
**KEMNA CASTING
MARC VAN BREE**

Producenten
**FRED BOOT
ROBIN DE LEVITA**

Muzikale supervisie
**BJÖRN DOBBELAERE
MICHAL VANOUCEK**

Choreografie
SARAH MILES

Regie
THEU BOERMANS

VOORWOORD

Verwondering

Vijfentwintig jaar na het einde van de Tweede Wereldoorlog werd in Nederland het boek met de titel Soldaat van Oranje een bestseller. Mijn echtgenoot Erik Hazelhoff Roelfzema was gevraagd om zijn belevenissen in de oorlog te beschrijven. Het gebeurde in een tijd dat over die periode nog maar weinig persoonlijke memoires verschenen waren. Hij had al lang het gevoel dat het verhaal van de Engelandvaarders - hun vlucht uit bezet Nederland en alle gebeurtenissen die daarop volgden - een belangwekkend onderdeel van de recente geschiedenis was. Dat verhaal verdiende het om vastgelegd te worden.

Toen hij eenmaal bezig was met schrijven, verbreedde de thematiek zich al snel. Het werd ook een verhaal over het maken van keuzes. Ooit was hij een onbekommerde student in Leiden geweest. Het uitbreken van de oorlog had een enorme impact op zijn leven en dat van zijn dierbare vriendengroep. Wat hem intrigeerde was dat het allemaal heel verschillende persoonlijkheden waren. En dat ze dus ook allemaal hun eigen weg kozen.

Soldaat van Oranje is daarom veel meer dan een verslag van een tijdperk. Het is het verhaal van met elkaar vervlochten levens, dat telkens weer nieuwe generaties weet te fascineren en te inspireren. Het heeft Erik altijd verwonderd dat het zo'n lang leven had, eerst als boek, later als film en nu als musical. Ik kan alleen maar hopen dat u vanavond iets van die verwondering mee naar huis neemt.

Karin Hazelhoff Roelfzema

V HET VERHAAL VAN DE SOLDAAT VAN ORANJE

Wie het leven van Erik Hazelhoff Roelfzema in ogenschouw neemt, heeft al snel de neiging de hoofdpersoon te omschrijven als een held en een avonturier. Toch waren dat twee kwalificaties waar hij zelf helemaal niets van moest hebben, aldus zijn weduwe Karin Hazelhoff Roelfzema. "Hij handelde uit een enorm sterk ontwikkeld rechtvaardigheidsgevoel. Wanneer hij geconfronteerd werd met iets dat hem hevig tegen de borst stuitte, voelde hij dat hij geen andere keuze had dan er met hart en ziel tegenin te gaan. Voor hem was dat een vanzelfsprekendheid, geen heldendaad. Hij was er zich bovendien heel sterk van bewust dat hij in de oorlog niet de enige was geweest die zich verzet had. Voor de vraag waarom juist hij aan de oorlogstijd zo'n bekendheid overhield, had hij een eenvoudige verklaring: 'Ik kon en wilde toevallig schrijven. Zij niet'."

Het was dan ook geen zucht naar avontuur, dat hem dreef, stelt Karin Hazelhoff Roelfzema nadrukkelijk. Het was idealisme. "Waar hij zich ook in stortte, het was altijd met een heel vast omlindend doel. Het zijn eigenschappen die hij volgens mij dankte aan zijn Indische verleden. Hij had daar al heel jong een weidse blik aan overgehouden. Hij zag alles in een breder perspectief, dan de leeftijdsgenoten die nooit buiten Nederland waren geweest. Het zal dan ook geen toeval zijn dat relatief veel andere Engelandvaarders wortels in Nederlands-Indië hadden."

Erik Hazelhoff Roelfzema wordt op 3 april 1917 geboren in Soerabaja, op Java, als zoon van een welgestelde planter. In 1930 verhuist het gezin naar Nederland. Aanvankelijk wordt Den Haag als woonplaats gekozen, later Wassenaar. De jonge Erik geeft al vroeg blijk van zijn ondernemende geest. In 1938 vertrekt hij naar Amerika, waar hij liftend het land doorkruist. Zijn ervaringen vinden hun weg naar zijn debuut Rendez-vous in San Francisco. In 1939 en 1940 verslaat hij als journalist de zogenaamde Winteroorlog, de inval van Rusland in buurland Finland. Ondertussen pakken ook elders boven Europa de donkere wolken zich samen. Erik Hazelhoff Roelfzema lijkt daar in het begin niet onder gebukt te gaan. In de tweede helft van de jaren dertig heeft hij zich ingeschreven als rechtenstudent in Leiden en wordt hij lid van het Leidsch Studenten Corps (nu LSV Minerva). Erik geniet met volle teugen van alles - vriendinnen, feesten - wat het vrije studentenleven hem te bieden heeft. Wanneer Nazi Duitsland ons land in de meidagen van 1940 binnenvalt, wordt alles echter anders.

De hand van de bezetter lijkt even mild te zijn, maar al snel komen de duivelse intenties aan de oppervlakte. Ook in Leiden. Op de universiteit worden de Joodse medewerkers en studenten steeds meer in een isolement geplaatst. Samen met onder meer studiegenoot en medecorpslid Chris Krediet begint Erik Hazelhoff Roelfzema met heimelijke verzetsdaden. De maatregelen tegen de Joden, inspireren hem tot het schrijven van een vlammend vlugschrift: het Leids Manifest. Hij laat het op eigen kosten drukken en verspreidt het op 15 februari 1941 door de stad. De Duitse bezetter reageert furieus. De universiteit wordt enige tijd gesloten en Erik Hazelhoff Roelfzema duikt tijdelijk onder. In april wordt hij alsnog opgepakt door de Duitsers, omdat hij verdacht wordt van betrokkenheid bij een overval. Hij brengt een week door in het Oranjehotel, het beruchte huis van bewaring in Scheveningen. Na een week komt hij weer op vrije voeten. De gedachte heeft dan al bij hem postgevat dat hij elders, buiten Nederland, veel meer voor het verzet zou kunnen betekenen.

In 1941 studeert hij snel af. In juni van dat jaar monstert hij aan bij het Zwitserse schip St. Cergue om bezet Nederland te ontvluchten. Aan boord stuit hij op enkele bekenden: het corpslid Bob van der Stok, de latere schrijver van 'Oorlogsvlieger van Oranje', en Peter Tazelaar. Tijdens de vaart worden plannen gesmeed om vanuit Engeland het Nederlandse verzet te steunen.

In Londen wordt het kwartet, intussen uitgebreid met de ook overgekomen Chris Krediet, aanvankelijk koel ontvangen. Erik Hazelhoff Roelfzema verbaast zich hevig over de lamelligheid die heerst onder een groot deel van de uitgeweken Nederlanders. Zelf kan hij juist niet wachten om de ondergrondse in Nederland te hulp te komen. Hij vindt een machtige bondgenoot in koningin Wilhelmina, van wie het hart gestolen wordt door het idealisme en de dadendrang van de jonge studenten. In die periode bloeit tussen Erik Hazelhoff Roelfzema en Prins Bernhard een warme vriendschap op die hen voor de rest van hun lange leven met elkaar zou verbinden.

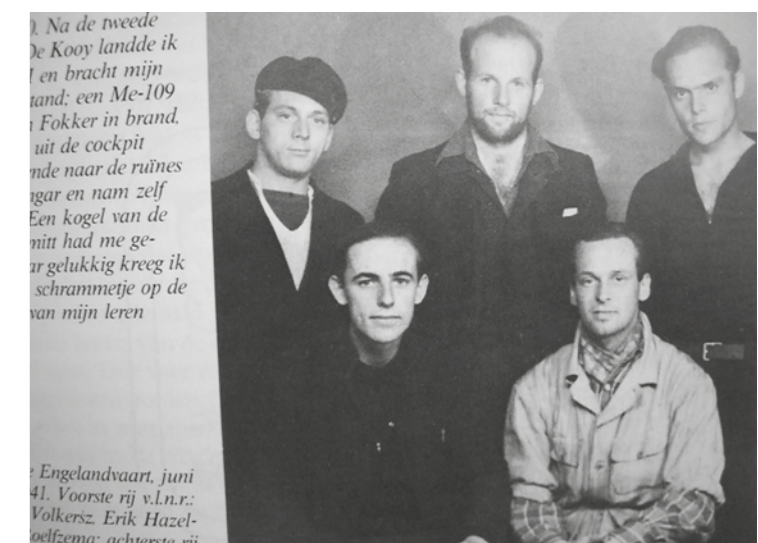
De vier vrienden stellen aan de Centrale Inlichtingen Dienst voor om een radionetwerk met bezet gebied op te zetten. Erik Hazelhoff Roelfzema steekt met zijn kompanen diverse keren de Noordzee over, om de Nederlandse ondergrondse van de benodigde apparatuur te voorzien. Het zijn hachelijke ondernemingen, waarbij zowel de woeste branding als de genadeloze bezetter hen fataal kunnen worden. Ze ontsnappen telkens de dans. Hun moed wordt beloond met een Militaire Willemsorde. De heldendaden blijven echter zonder succes. Als onderdeel van het Engelandspiel pakt de Duitse bezetter gedropte agenten op en infiltreert met succes in het communicatiesysteem.

In 1942 zet Erik Hazelhoff Roelfzema zijn zinnen op een nieuwe uitdaging. Hij wil piloot worden. Er is een probleem. Zijn zicht is zeer pover. Hij zou geen enkele keuring doorkomen, zelfs niet in een tijdperk waarin men zit te springen om jonge, onervarde vliegeniers. "Het zegt veel over Erik hoe hij dat oploste", vertelt Karin Hazelhoff Roelfzema. "Voor hem bestonden er geen problemen. Alles was een kwestie van het vinden van de juiste oplossing. Hij hield een brillenglas in de hand waarmee hij tijdens de keuring een oog moest afdekken en hobbelde er zo toch doorheen." In weerwil van die beperking ontvouwt zich bij een elite- eenheid van de Royal Air Force een glanzende loopbaan als piloot. Uiteindelijk zou hij betrokken zijn bij maar liefst 72 missies.

"De piloten werden destijds 'flyboys' genoemd", weet Karin Hazelhoff Roelfzema. "Het waren zelfverzekerde jongens, die de oorlog soms als een spannend avontuur zagen. Erik was heel anders. Hij wilde als piloot een bijdrage leveren aan de bevrijding van Nederland. Dat was zijn missie."

Het contact met het koningshuis in ballingschap blijft warm. Op 23 april 1945 wordt hij aangesteld tot adjudant van koningin Wilhelmina. Luttele dagen later, op 2 mei 1945, begeleidt hij de majesteit en prinses Juliana tijdens hun terugkeer naar het bevrijde deel van Nederland. Op het vliegveld Gilze-Rijen keert ze definitief terug op vaderlandse bodem.

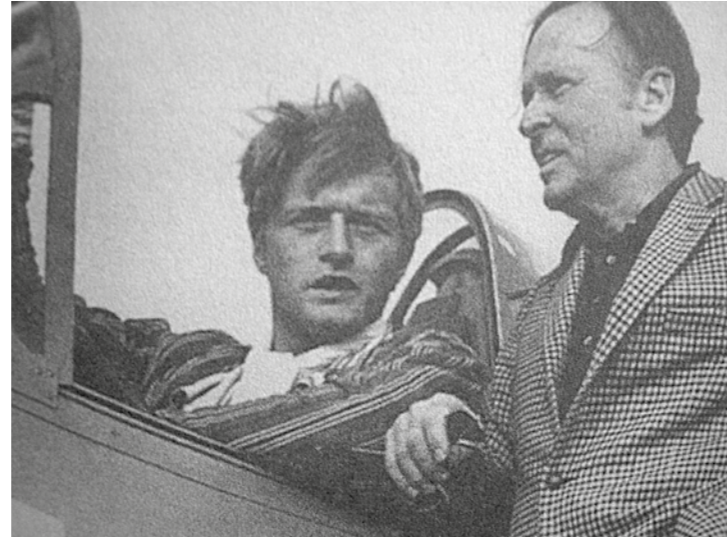

Na de capitulatie van de Duitsers heeft Erik Hazelhoff Roelfzema het gevoel dat zijn taak er op zit. Hij wordt door koningin Wilhelmina nog wel gevraagd om haar adjudant te blijven, maar voor die eer bedankt hij. In plaats daarvan aanvaardt hij een post als directeur van de Regerings Voorlichtings Dienst (R.V.D.) in Canada. Vervolgens probeert hij in Hollywood een bestaan op te bouwen als acteur en scenarioschrijver, maar slaagt daar niet in. Hij vindt wel emplooi als journalist bij de televisiezender NBC. In de jaren vijftig raakt hij ook betrokken bij Radio Free Europe, een in München gevestigde propagandazender van de Amerikanen. Het ironische toeval wil dat hij hier dient samen te werken met ene Joseph Schreieder. Deze was tijdens de oorlog in Nederland hoofd van de Sicherheitsdienst geweest. In die functie had hij ondermeer jacht gemaakt op Erik en zijn vrienden.

Na twee decennia getrouwd te zijn geweest met zijn Britse echtgenote Midge, met wie hij zijn zoon Erik jr. krijgt, scheidt Erik Hazelhoff Roelfzema en hertrouwt in 1965 met Karin Steensma. Ze zullen tot zijn dood in 2007 samen blijven. "Ik wist van zijn verleden", vertelt zij. "Alleen was dat erg globaal. Erik liep niet te koop met zijn verdiensten. Zelf had ik tijdens de oorlog in Amerika gewoond. We hadden familie in Rotterdam. De tragiek van het bombardement in de meidagen van 1940 was mijn sterkste associatie met de oorlog."

Eind jaren zestig zet Erik Hazelhoff Roelfzema zich tot het afmaken van iets waar hij vele jaren eerder mee begonnen is: het opschrijven van zijn herinneringen. "Erik was daar al kort na de oorlog mee begonnen. In wezen was hij boven alles een journalist. Hij deed dus verslag van alles wat hij meegevoelt had. In Nederland had hij allerlei archieven doorgespit en hij had uitgebreid gesproken met Loe de Jong. Het plan om er een boek van te maken, kwam dus veel later.

In de eerste jaren na de oorlog, was daar ook weinig belangstelling voor. Iedereen was blij dat de ellende achter de rug was. Alles stond in het teken van de toekomst." Met het naderen van de viering van 25 jaar bevrijding, verandert die mentaliteit. De eerste boeken verschijnen. Er mag weer gesproken worden over de oorlog. Dus is er ook een uitgever die wel iets ziet in de memoires van Erik Hazelhoff Roelfzema. Die zien in 1970 het licht, eerst nog met de titel "Het Hol Van De Ratelslang". Karin Hazelhoff Roelfzema: "Erik was sterk gekant tegen de oorlog in Vietnam. Hij wilde om die reden beslist geen titel met daarin een verwijzing naar het leger."

De verkoop blijft steken op zo'n 30.000 stuks. Dat valt een tikje tegen. Er wordt besloten het boek opnieuw te lanceren, maar onder een andere titel. Alleen, welke? "Mijn familie had altijd een tegelfabriek in Friesland", vertelt Karin Hazelhoff Roelfzema. "Juist in die periode ging ik er weer eens langs. Ik kwam terug met als aandenken een antiek tegeltje. Daarop prijkte een oranje soldaat. Soldaat van Oranje. Klonk dat niet perfect? Het werd de nieuwe titel van zijn boek. Toen ging het balletje pas rollen. Het is raar dat iets relatief kleins zo'n groot verschil kan betekenen."

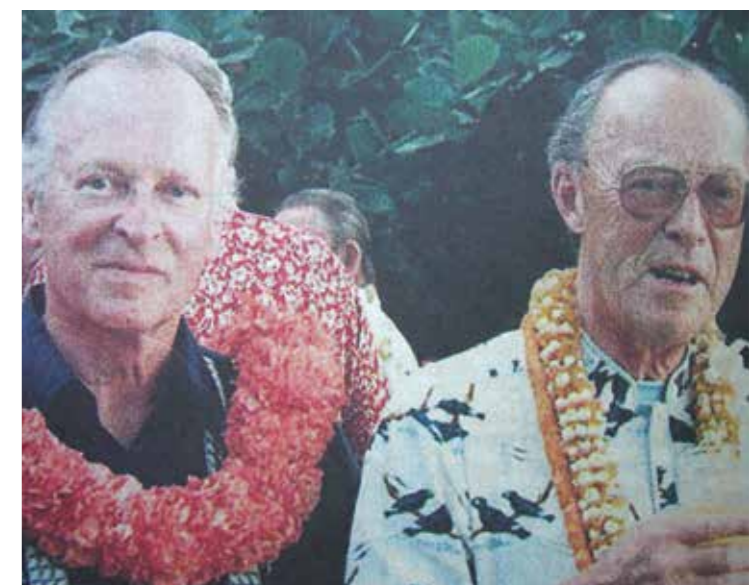
Lachend: "Het is achteraf gezien ook niet zo raar dat een boek met een slang in de titel niet zo goed verkoopt. Daar staat tegenover dat het boek onder de nieuwe titel wel bijgedragen heeft aan het oranjegevoel in Nederland, wat in de jaren sindsdien alleen nog maar gegroeid lijkt te zijn."

Erik Hazelhoff Roelfzema wordt gevraagd voor het dan veelbekeken praatprogramma van Willem Duys. Dat is het laatste zetje dat hij en zijn schepping nodig hebben. Soldaat van Oranje wordt een bestseller. De auteur zelf wordt, tegen wil en dank, de verpersoonlijking van het verzet tijdens de Tweede Wereldoorlog. Hij wordt bovendien de eerste auteur van een boek waarvan in Nederland meer dan een miljoen exemplaren verkocht worden.

Die status neemt mythische proporties aan wanneer in 1977 zijn boek verfilmd wordt door Paul Verhoeven. Rutger Hauer speelt de rol van Erik. De topcast bestaat verder uit ondermeer Belinda Meuldijk, Jeroen Krabbé, Rijk de Gooijer, Peter Faber en Derek de Lint. De film wordt overwegend positief ontvangen, maar is vooral een succes aan de kassa. In Nederland trekt het 1,5 miljoen bezoekers. In 2006 wordt de film na een enquête onder film liefhebbers door filmnet.nl uitgeroepen tot beste Nederlandse film aller tijden. Eenzelfde waardering viel de filmmuziek van Rogier van Otterloo te beurt.

"Erik moest lachen toen hij destijds benaderd werd voor die film", weet Karin Hazelhoff Roelfzema nog. "Hij vond het een mal idee. Was zijn verhaal wel te verfilmen? Zat er bovendien iemand op te wachten? Inmiddels weten we wel beter. Toch moest hij opnieuw lachen toen de musical ter sprake kwam. Hij volgde de eerste voorbereidingen echter met belangstelling. Hij vertelde met plezier zijn verhaal aan de mensen die er mee aan de slag gingen."

Erik Hazelhoff Roelfzema zal de première van Soldaat van Oranje - De Musical niet meemaken. Hij overlijdt in 2007, op 90-jarige leeftijd. Zijn verhaal leeft echter voort in deze musical. "Het draait daarin niet zozeer om hem zelf, maar om de veerkracht waarover mensen in soms heel zware omstandigheden blijken te beschikken. Wanneer hij onrecht zag, kwam hij in actie. Zonder te dralen. Hij was daarnaast een grenzeloze optimist. Het glas was bij hem altijd half vol. Zijn geloof in de mensheid was dan ook ongebroken. Hij was er heilig van overtuigd dat, als er weer een oorlog uit zou breken, er opnieuw jongeren zouden opstaan om te doen wat hij ooit deed."

Steun het Fonds Soldaat van Oranje

Oranje Fonds *Brengt ons bij elkaar.*
voor sociale initiatieven

v.l.n.r. Fred Boot (producent), Fanny Koerts (Stichting Up to Us), Karin Hazelhoff-Roelfzema, Conchita Lie (Stichting BOENG jongeren) en Ronald van der Giessen (directeur Oranje Fonds) tijdens de uitreiking van de prijs.

Staan voor je idealen

Erik Hazelhoff Roelfzema, de Soldaat van Oranje, stond voor zijn idealen. Hij streed tegen onrechtvaardigheid. Het Fonds Soldaat van Oranje, ondergebracht bij het Oranje Fonds, zet zich vanuit deze gedachte in voor een leefbare samenleving waarin iedereen een kans krijgt. Het Oranje Fonds steunt jaarlijks zo'n 7.000 sociale initiatieven met kennis, geld en contacten. Koning Willem-Alexander en Koningin Máxima zijn het beschermpaar van het Fonds.

Fonds Soldaat van Oranje

Met het Fonds Soldaat van Oranje steunt het Oranje Fonds initiatieven van jonge mensen die, net als de Soldaat van Oranje, een probleem in de samenleving te lijf gaan. Zo zette Fanny Koerts een geheel nieuw soort jongeren-centra op waar jongeren zélf andere jongeren helpen. En Conchita Lie richtte Stichting BOENG jongeren op. Hiermee

ondersteunt ze bijvoorbeeld jonge Caribische vaders die worstelen met deze rol.

'Wij willen met onze voorstelling niet alleen het verhaal van Erik levend houden, maar ook zijn gedachtegoed voortzetten. Met het Fonds Soldaat van Oranje steunen we jonge mensen met dezelfde idealen als Erik in hun strijd voor een leefbare samenleving.' Fred Boot, producent Soldaat van Oranje - De Musical.

Doet u ook mee?

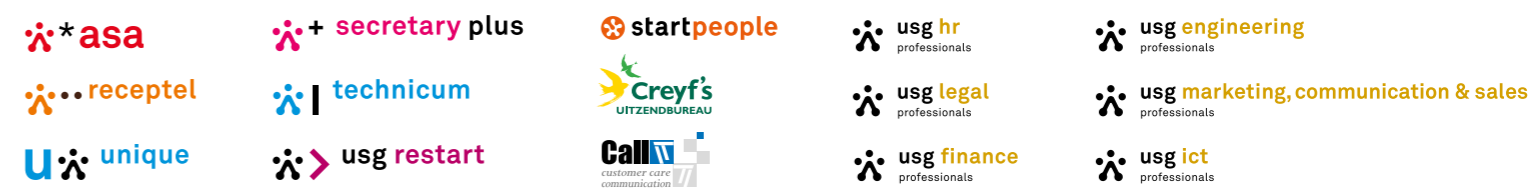
De producent van Soldaat van Oranje – De Musical organiseert diverse activiteiten om geld in te zamelen voor het Fonds Soldaat van Oranje. Ook u kunt uw bijdrage overmaken op rekening NL70 INGB 0000 8884 44 t.n.v. Oranje Fonds te Utrecht o.v.v. 'Soldaat van Oranje'. Uw gift gaat voor 100 procent naar sociale initiatiefnemers. www.oranjefonds.nl

Preferred partner van Soldaat van Oranje - De Musical

USG People is actief met een groot aantal sterke merken die gezamenlijk totaaloplossingen bieden op het vlak van detachering, HR-services, customer care services en uitzending. Zo levert ASA bijvoorbeeld het personeel voor De TheaterHangaar. Met een omzet van ruim € 2,9 miljard in 2012 is USG People de Europese nummer vier in HR-dienstverlening. Het hoofdkantoor van USG People is gevestigd in Almere en de groep is actief in een aantal Europese landen, waaronder Nederland, België, Luxemburg, Duitsland, Oostenrijk, Zwitserland, Frankrijk en Italië.

USG People is genoteerd aan de effectenbeurs NYSE Euronext Amsterdam en is opgenomen in de Amsterdam Midcap Index (AMX). Bezoek voor meer informatie over USG People of haar werkmaatschappijen onze website www.usgpeople.com.

Uniek en bijzonder is onze standaard.

BOOKX is uw specialist voor groepsreserveringen & arrangementen voor de Zakelijke Markt rondom Live Entertainment, Sport, Cultuur en Lifestyle.

Voor o.a. Soldaat van Oranje - De Musical biedt BOOKX volledig verzorgde arrangementen aan voor uw relaties en/of medewerkers.

BOOKX betekent voor u:

- alles tot in de puntjes geregeld.
- absoluut VIP gevoel bij uw gasten.
- compleet georganiseerde avond uit.
- effectieve relatiemarketing.
- ultieme gastvrijheidsbeleving.

Uniek en bijzonder is toch ook uw standaard?

Voor al uw groepsreserveringen & exclusieve arrangementen: www.bookx.nl of bel 020 - 6 75 74 74.

BOOKX

• arrangementen • boekingen
• entertainment • exploitatie

VAN IDEE TOT MUSICAL

1993

Het idee voor de musical Soldaat van Oranje ontstond al in 1993, toen producent Fred Boot op een avond door de straten van Manhattan liep. "Ik stak Times Square over en zag al de enorme billboards voor de Broadway musicals en fantaseerde over welk Nederlands verhaal daar mooi tussen zou staan. Soldier of Orange - The Musical, schoot door mijn hoofd. In de jaren daarna kwam dat idee vaak terug, niet voor Amerika, maar om in Nederland te maken".

"Ik ben altijd gefascineerd geweest door verhalen uit de geschiedenis. Dus ook door het verhaal van de Soldaat van Oranje. Mijn moeder zat in een Jappenkamp, de broers van mijn vader zaten in het verzet. Eén oom werd opgepakt en overleefde Buchenwald niet. Als kind al was ik daarom gefascineerd door die oorlogsjaren. Ik las veel boeken over die periode en zag natuurlijk veel films, waaronder Soldaat van Oranje. Het boek van Erik Hazelhoff Roelfzema heb ik daarna nog vaak gelezen."

2003

Toch duurde het na die avond in New York nog tien jaar voordat aan het realiseren van die ambitie begonnen kon worden. In 2003 kwam de oudere broer van Fred Boot op toevallige wijze in contact met Erik Hazelhoff Roelfzema tijdens een lezing van zijn nieuwste boek 'In Pursuit of Life' in Atlanta. Er ontstond na afloop een geanimeerd gesprek, waarbij de gastspreker door Marco Boot geïnformeerd werd over de plannen van zijn broertje. Fred Boot en Erik Hazelhoff Roelfzema kregen e-mailcontact. Erik Hazelhoff Roelfzema schreef in zijn eerste mail dat hij een positief gevoel had over het idee en dat hij hoopte "het allemaal samen rond een fles wijn te kunnen bespreken", zodra hij weer eens in Holland was. Erik Hazelhoff Roelfzema vond de timing van de voorstelling goed. Er waren hele generaties opgegroeid met zijn verhaal. Eerst in 1970 door zijn boek. Later, in 1977, dankzij de succesvolle film van Paul Verhoeven. "Erik Hazelhoff Roelfzema vond zichzelf geen held of avonturier", benadrukt Fred Boot.

"Hij vond dat je altijd moest opkomen voor rechtvaardigheid en vond het van belang dat de generaties van nu kennis zouden maken met het verhaal van de oorlog".

2004

In 2004 kwam Erik Hazelhoff Roelfzema naar Nederland. "We hebben elkaar toen voor het eerst persoonlijk gesproken. De ontmoeting vond plaats op de avond dat het Nederlands elftal tijdens de EK in Portugal tegen Duitsland 1-1 speelde. Het was een bijzondere eerste ontmoeting".

2005

Op 6 september 2005 tekende Erik Hazelhoff Roelfzema de papieren die de rechten verstrekten om van het boek Soldaat van Oranje een musical te maken. Niet lang daarna werd Edwin de Vries gevraagd het script te schrijven. "Het verhaal van Soldaat van Oranje greep mij door het wel en wee van de Leidse studenten, die overvallen werden door de oorlog. Opeens kwam het er op aan hoe ze werkelijk in elkaar zaten. Studeerden ze stilletjes verder, of gingen ze juist in het verzet. In dat groepje zag je de uitersten. De één werd een verzetsheld, de ander koos voor de SS. Ik vond dat een enorm inspirerend gegeven." De Amerikaan Tom Harriman werd aangetrokken voor de muziek en de eveneens in Los Angeles woonachtige Pamela Phillips Oland voor de liedteksten. Later zou Frans van Deursen toegevoegd worden aan het team voor de Nederlandse bewerking van de liedteksten.

2007

In de jaren die volgden, werden de eerste contouren van de musical Soldaat van Oranje zichtbaar. Langzaam maar zeker werd duidelijk dat het een onderneming werd die in financiële zin voor een grote uitdaging stond. In dat opzicht was allesbepalend dat een partij bereid was een goede en gezonde financiële basis te geven: beheersmaatschappij Amerborgh, die activiteiten ontwikkelt gericht op onder meer investeringen en participaties in (jonge) veelbelovende ondernemingen. In 2005 werd al een ontwikkelingsbudget verstrekt, maar naarmate het steeds duidelijker werd hoe de musical zich zowel artistiek als inhoudelijk zou ontwikkelen, besloot Amerborgh in 2007 financierder voor het hele traject te worden.

2008

In 2008 raakte ook regisseur Theu Boermans betrokken bij de musical Soldaat van Oranje. Halverwege de jaren zeventig had hij als acteur, regisseur en schrijver zijn sporen verdiend in de Nederlandse toneel- en filmwereld. "Door een samenloop van omstandigheden had ik er tijd voor", zegt hij. "Ik had er uiteraard ook meteen veel zin in. Vooral toen ik begreep dat Soldaat van Oranje niet gebruikt zou worden voor het creëren van een ronkend oorlogsverhaal, maar dat het thema van het boek echt uitgediept zou worden.

2009

Het hele project nam explosieve vormen aan toen de keuze op locatietheater viel. Fred Boot realiseerde zich dat hij als beginnend producent een sterke partner naast zich nodig had. Hij vroeg Robin de Levita; een collega die bij talloze musicals in Nederland, New York, Londen en Duitsland betrokken was. "Toen ik mijn idee, het publiek op een draaischijf te plaatsen, werkelijkheid zag worden en ook Theu Boermans aan boord kwam als regisseur, werd ik heel enthousiast en stapte in als producent. Net als Fred leek het me goed om via deze theatervorm de herinnering aan de Tweede Wereldoorlog levend te houden. Ik was betrokken bij Spiderman in New York en toen deze werd uitgesteld, committeerde ik mij 100% aan Soldaat van Oranje", aldus Robin de Levita.

Erik Hazelhoff Roelfzema zou de voleinding van de onderneming niet meer meemaken. Hij overlijdt op 26 september 2007 op 90-jarige leeftijd. "Hij heeft de eerste ruwe versie van het script nog kunnen lezen", aldus Fred Boot. "We hebben daar ook gesprekken en mailcorrespondentie over gehad. Hij gaf ons de creatieve vrijheid. Zo viel het ons op dat er in zijn boek weinig dames voorkwamen. Die moesten tijdens de Londense jaren zijn pad toch wel gekruist hebben. Een musical zonder liefde kan eigenlijk niet. Dus vroegen wij hem of hij daar toch wat over wilde vertellen. 'Let me tell you about love', reageerde hij. Luttel dagen later kwam via de mail een stroom aan anekdotes binnen die het boek destijds niet gehaald hadden, maar die ons hielpen bij het creëren van de rol van Charlotte. Het is echt spijtig dat hij de voorstelling niet kan zien."

2010

Op 30 oktober 2010 ging in aanwezigheid van koningin Beatrix Soldaat van Oranje - De Musical in première.

FRED BOOT

Fred Boot (Groningen, 1965) studeerde communicatiekunde aan de Universiteit van Utrecht. Hij werkte vanaf 1991 voor Joop van den Ende Theaterproducties, waar hij de publiciteit en marketing verzorgde voor onder andere meer dan twintig musicals (The Phantom of the Opera, Miss Saigon, Cyrano - De Musical, West Side Story), vijftien toneelstukken (Hoog Tijd, Koningin Moeder, Duet, The Sunshine Boys, Torch Song Trilogy) en een groot aantal revues, shows, cabaretvoorstellingen en buitenlandse producties. Ook verzorgde hij de corporate communicatie voor Stage Holding en was hij verantwoordelijk voor de PR van de buitenlandse (co-)producties, waaronder The Phantom of the Opera, Cats en Les Misérables in België, The Who's Tommy in Londen, en onder andere voor Cyrano, Victor Victoria, Titanic en Footloose in New York. In die hoedanigheid werkte hij uiteraard al veel en nauw samen met Robin de Levita.

In 1999 begon hij met Daniel Koefoed het managementbureau Montecatini Talent Agency. Vanuit dat bedrijf was hij ook productioneel en/of als marketing en PR verantwoordelijke betrokken bij onder andere de film Wilde Mossels en de voorstellingen Love me just a little bit more, Rocky over the rainbow, La Vie Parisienne en A Tribute to the Blues Brothers. Met Stichting De Praktijk produceerde hij het toneelstuk Hurlly Burly.

Eind 2003 begon hij met de voorbereidingen voor Soldaat van Oranje - De Musical die op 30 oktober 2010 in première ging. Fred Boot is directeur en producent van NEW Productions, dat hij met Amerborgh Nederland heeft opgericht. In 2010 heeft NEW Productions in samenwerking met Mark van Ierssel ook de theatervoorstelling 'Het Mooiste van Sesamstraat' naar de theaters gebracht. Momenteel is er een nieuwe voorstelling in ontwikkeling waarbij het boek Island at the Center of the World van de Amerikaanse auteur en historicus Russell Shorto als inspiratiebron dient. Onder de werktitel Nieuw Amsterdam/ Nieuw Nederland onderzoekt Fred Boot samen met Edwin de Vries en Theu Boermans of zij deze koloniale historie kunnen bewerken tot een theatervoorstelling.

Fred Boot won de ID Award tijdens de Big improvement Day 2012.

ROBIN DE LEVITA

Robin de Levita produceerde meer dan 80 theater producties op Broadway en Off Broadway, in de UK, Rusland, Duitsland, Spanje, België en Nederland. Voordat hij in 2005 zijn bedrijf Robin de Levita Productions oprichtte, was hij 5 jaar lid van de board van Stage Entertainment.

Op Broadway was hij als president van Endemol Theater Productions en partner in Dodger Theatricals onder meer verantwoordelijk voor Victor Victoria, Hamlet, High Society, 1776, A Funny Thing Happened on the way to the Forum, The King and I, Titanic, Footloose, The Music Man, 42nd Street, Urinetown, Into the Woods en Dracula.

Op West End in Londen co-produceerde hij The Who's Tommy, Contact, Chicago, West Side Story en The Full Monty.

In Nederland produceerde hij onder andere zes revues van André van Duin, Les Misérables, The Phantom of the Opera, Miss Saigon, The Lion King, Cats, Elisabeth, Sweeney Todd, West Side Story, Saturday Night Fever, AIDA, Cabaret, Sound of Music, Joe, Chicago, Funny Girl, Mamma Mia, Oliver!, Barnum, Sweet Charity, Evita en de musical De Fabeltjeskrant.

In 2012 heeft De Levita Imagine Nation opgericht. Hierin wordt o.a. het SceneAround concept (de draaiende theaterzaal van Soldaat van Oranje - De Musical) vertegenwoordigd. 2CFilm is binnen deze organisatie een nieuwe speelfilmproducent waarin als eerste de speelfilm APP in première ging. De eerste speelfilm met 2nd screen in de wereld.

De Levita ontving diverse nominaties en prijzen, waaronder Tony Awards voor Titanic, 42nd Street en Into the Woods, een Outer Circle Critics Award voor Victor Victoria en een Laurance Olivier Award voor The Who's Tommy.

AKTE 1

SCÈNE 1 | OUVERTURE

SCÈNE 2 | ONTGROENING

Wilhelmus
Een Feut of een Vent
Een kwestie van tijd

SCÈNE 3 | EEN KWESTIE VAN TIJD

Een kwestie van tijd / Morgen is vandaag

SCÈNE 4 | WIE HOUDT ME TEGEN

Niets houdt me tegen
Chaos

SCÈNE 5 | DAG ÉÉN

SCÈNE 6 | DAG TWEE EN DAG DRIE

Nooit meer

SCÈNE 7 | IK WEIGER TE GAAN

SCÈNE 8 | DE WOLK IN DE VERTE

Wolk in de verte

SCÈNE 9 | STRATEGIE

SCÈNE 10 | VLUCHTPOGING

SCÈNE 11 | THEE

Thee

SCÈNE 12 | VERBODEN VOOR JODEN

Als wij niets doen

SCÈNE 13 | RADIOZENDER

SCÈNE 14 | BRAM'S BALLET

Vrijheid

SCÈNE 15 | VRIJ MET MIJ

Vrij met mij

SCÈNE 16 | VERRAAD

SCÈNE 17 | ENGELANDVAARDERS

Mijn weg naar jou
Charlotte's afscheid
Morgen is vandaag

EINDE AKTE 1

AKTE 2

SCÈNE 18 | ERIK'S NACHTMERRIE

SCÈNE 19 | EEN KONINGIN DULDT GEEN NEE

Een Koningin duldt geen nee

SCÈNE 20 | DE SCHIETBAAN

Blind vertrouwen

SCÈNE 21 | AFSCHEID

Kom terug bij mij

SCÈNE 22 | KUHRHAUS

Hoch das Glass
Zedenpreek

SCÈNE 23 | CHARLOTTE GEARRESTEERD

SCÈNE 24 | DE WILLEMSORDE

Mijn weg naar jou

SCÈNE 25 | DE AFREKENING

SCÈNE 26 | CHARLOTTE'S AFSCHEID

Charlotte's afscheid

SCÈNE 27 | ERIK'S AFSCHEID

Eenzaam maar niet alleen

SCÈNE 28 | BOMMEN OP BERLIJN

SCÈNE 29 | VOET OP EIGEN BODEM

Wilhelmus

SCÈNE 30 | ANNEVILLE

SCÈNE 31 | ADA GESCHOREN

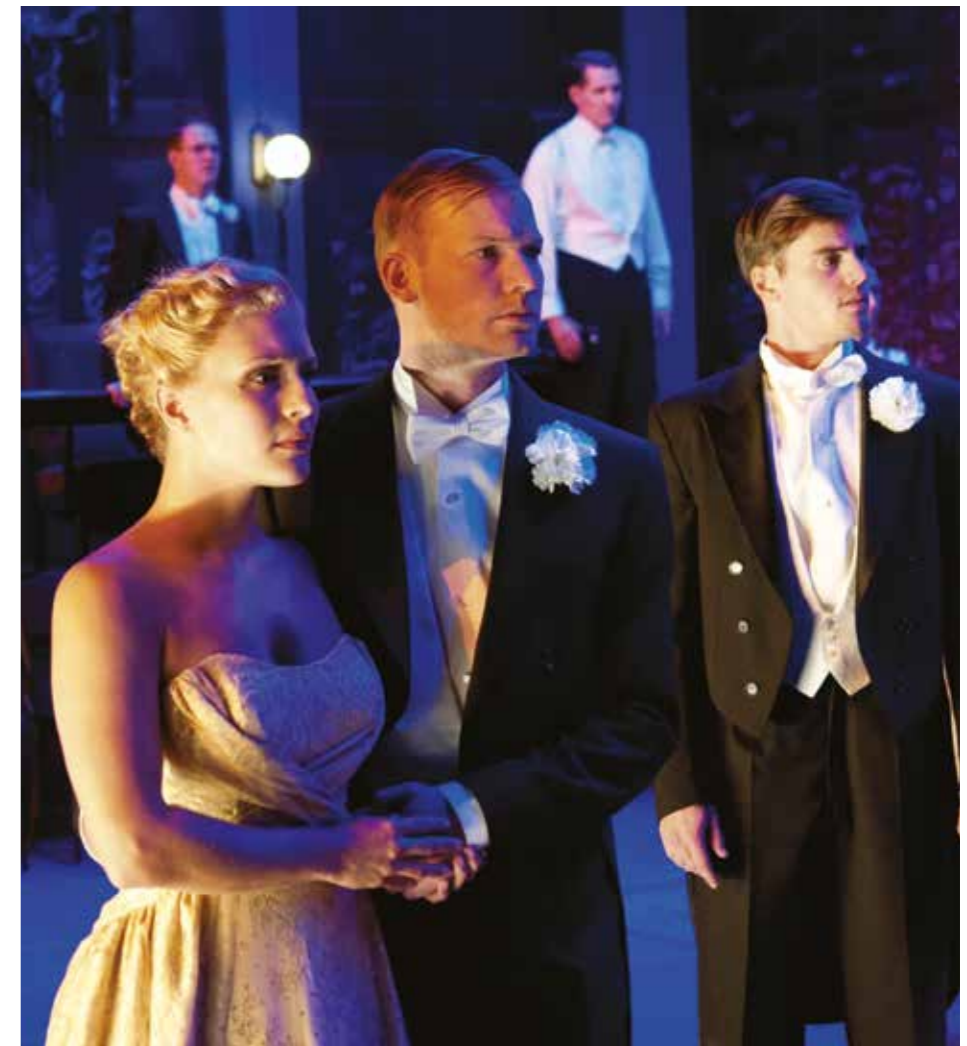
SCÈNE 32 | ALS WIJ NIETS DOEN

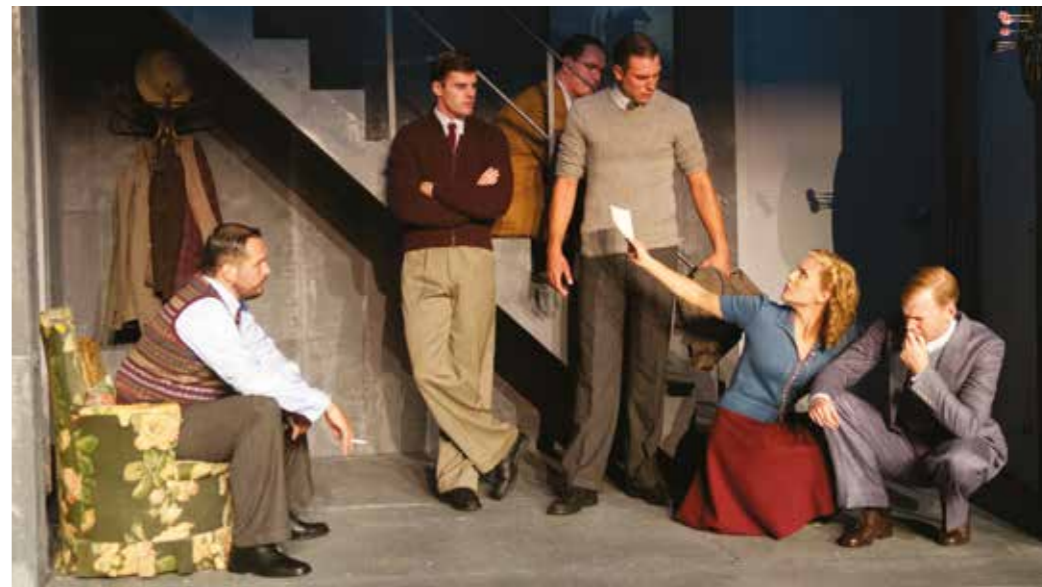
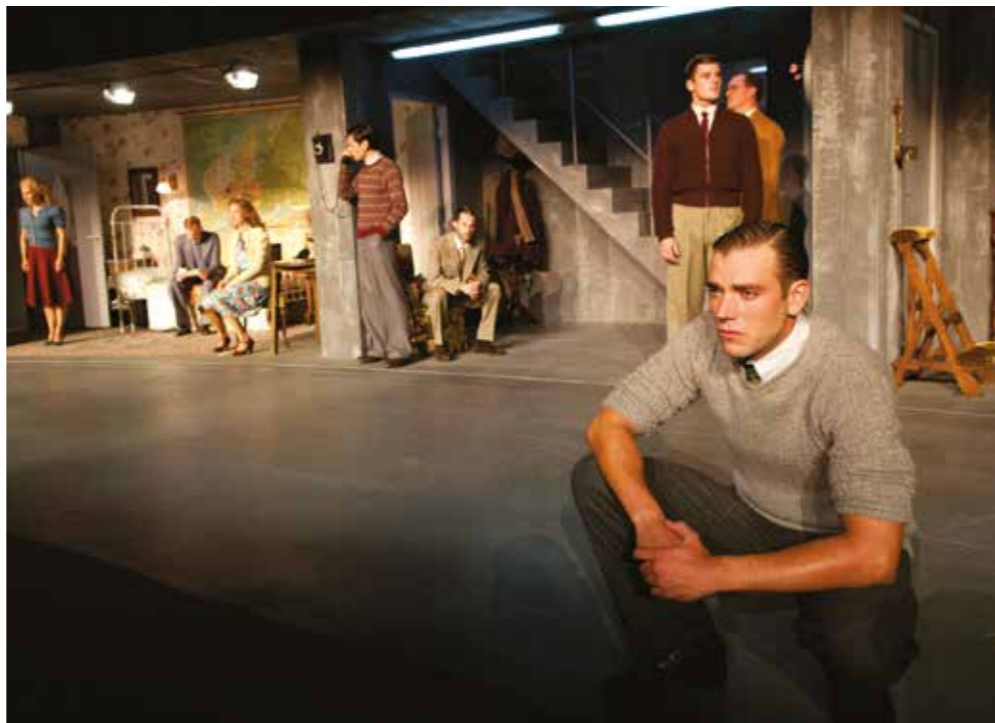
Als wij niets doen

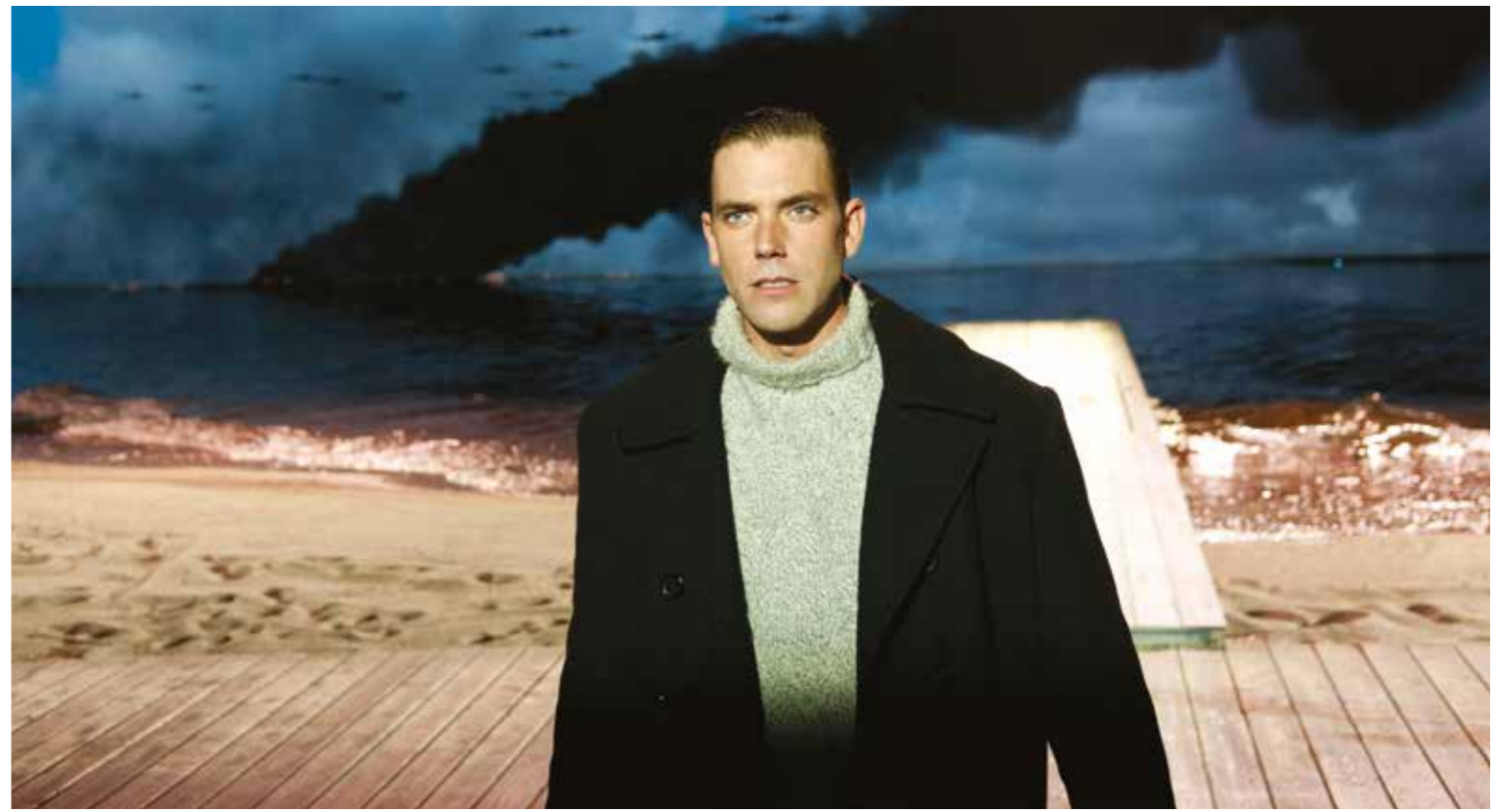
SCÈNE 33 | SOLDAAT VAN ORANJE

Morgen is vandaag (instrumentaal)

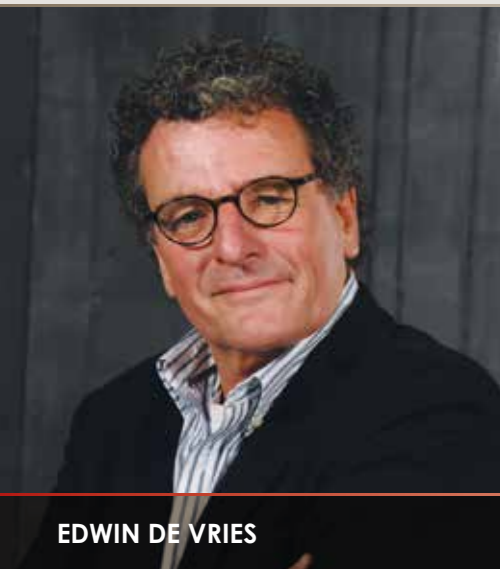
EINDE

EDWIN DE VRIES

Edwin de Vries is schrijver, acteur en regisseur.
Schrijver: Edwin schreef onder meer scripts voor de films In de Schaduw van de Overwinning, Left Luggage, The Discovery of Heaven en Zomerhitte. Voor de televisie schreef hij de dramaserie Dokter Deen. Inmiddels heeft hij een tweede serie van 10 afleveringen van Dokter Deen geschreven, die vanaf 2 december 2013 op de televisie komt.
Acteur: Als acteur is hij te zien geweest in televisieseries als De Vlaamsche Pot, Mijn Dochter en Ik en in S1ngle. In het theater was hij onder meer te zien in Scène's uit een huwelijk, Wie is er bang voor Virginia Woolf? en De Pianist.
Prijzen: In 2002 ontving Edwin een Gouden Kalf voor The Discovery of Heaven in de categorie Beste Scenario en de Louis D'or voor de beste mannelijke hoofdrol in Wie is er bang voor Virginia Woolf?

"Het is heel bijzonder dat Soldaat van Oranje op deze locatie gespeeld wordt. Niet alleen vanwege de hangaar die tot theater verbouwd is. In deze omgeving is de Tweede Wereldoorlog ooit begonnen. In de meidagen van 1940 landden hier in de duinen de eerste Duitse parachutisten. Op vliegveld Valkenburg is zelfs de eerste persconferentie gehouden voor de opnames van de film Soldaat van Oranje. Verder zijn de film en de musical niet met elkaar te vergelijken. De musical is een vrije bewerking van het oorspronkelijke boek van Erik Hazelhoff Roelfzema."

Script

TOM HARRIMAN

Tom Harriman werkt vanuit zijn basis in Los Angeles als componist en producer.
Producer: Hij produceerde muziek voor grote artiesten als Sergio Mendes, Barry White, Natalie Cole, Marty Friedman, Richard Carpenter, Phil Collins en Christopher Cross.
Componist: Tom componeerde muziek voor televisieseries als Baywatch, Flipper, The Soprano's, The West Wing, Diagnosis Murder en The Chronicle. Ook componeerde hij voor films als Autumn in New York en All about the Benjamins.
 Tom componeerde in zijn carrière voor vele musicals waaronder Dennis - The Musical.

"Soldaat van Oranje is een Nederlands verhaal, dat echter wereldwijd aan zou kunnen spreken. Oorlog, spanning, heldendom en dilemma's zijn immers universele thema's. Waar het verhaal zich afspeelt, maakt dan niet zoveel uit. Een goed voorbeeld is Miss Saigon. Ik denk dat Londen er het eerst warm voor kan lopen. Het verhaal is immers deels daar gesitueerd. Het maakt ook absoluut een kans in Amerika, vanwege de unieke manier waarop het verhaal van Erik Hazelhoff Roelfzema vormgegeven is."

Muziek

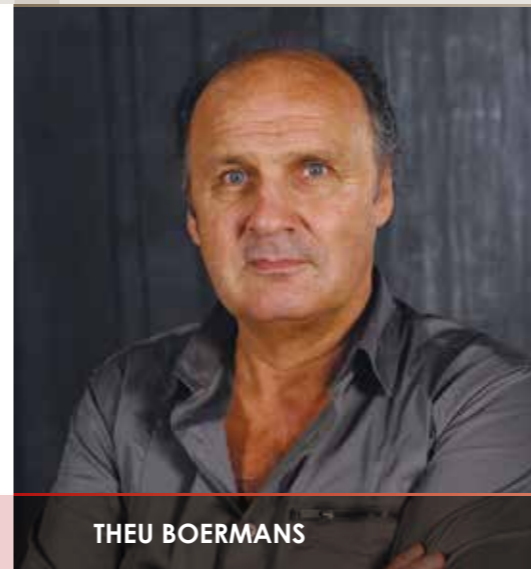

PAMELA PHILLIPS OLAND

Pamela Phillips Oland schreef in Amerika liedteksten voor verschillende top artiesten en producties. Zo schreef zij de teksten voor onder meer Frank Sinatra, Aretha Franklin & The Four Tops, Whitney Houston, Jermaine Jackson, Earth Wind & Fire, Engelbert Humperdinck, The Jacksons, Gladys Knight, Dusty Springfield en Evelyn 'Champagne' King.
 Pamela schreef liedteksten voor televisieseries en films als The Sopranos, Baywatch, Melrose Place, As The World Turns, Xena - Warrior Princess, J*A*G, 102 Dalmatians en Coming to America.
Overig: Pamela publiceerde verschillende boeken over The art of songwriting.

"Als Amerikaanse heb ik een heel sterke band met Nederland. Zo schreef ik voor zanger Diederick van Eck de teksten voor zijn cd met songs geïnspireerd op de schilderijen van Vincent van Gogh, ik schreef een hit voor de Dolly Dots en schreef voor Freddy Heineken, waarmee ik tot zijn dood bevriend ben gebleven. En dan nu Soldaat van Oranje. Met afstand één van de meest bijzondere projecten waar ik ooit bij betrokken ben geweest. Het was een voorrecht om Erik Hazelhoff Roelfzema zelf te ontmoeten en hem te horen vertellen over zijn bijzondere leven. Het hielp enorm bij het schrijven van de liedteksten."

Liedteksten

THEU BOERMANS

Theu Boermans is regisseur, acteur en auteur van theaterteksten en filmscenario's. Daarnaast is hij oprichter en artistiek directeur van De Theatercompagnie. Sinds seizoen 2011/2012 is Theu artistiek directeur van het Nationale Toneel.

Regisseur: Voor het theater regisseerde Theu spraakmakende voorstellingen als Driekoningenavond, Hamlet, Gilgamesj, Midzomernachtsdroom, Faust, Een Meeuw, Ajax, De koopman van Venetië en Drie Zusters. Theu is tevens een bekroond film- en televisieregisseur. De Partizanen kreeg een Gouden Kalf voor het beste tv-drama en De Uitverkorene werd bekroond met een Prix d'Europe in dezelfde categorie. Hij bewerkte in 1994 het toneelstuk 1000 Rozen tot een film en won hiervoor een Gouden Kalf. Theu regisseert voor diverse buitenlandse theaters waaronder in Wenen, Basel en Gratz.

Acteur: Theu was als acteur onder meer te zien in de films Keetje Tipel, Spetters, De nieuwe moeder, Kracht, Zus & Zo en 't Vrije Schaep.

Prijzen: Theu Boermans is drager van de Prins Bernhard Cultuurprijs.

"Soldaat van Oranje is het verhaal van een vriendengroep die door het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog uit elkaar geslagen wordt. We volgen hen, terwijl ze als gevolg van hun keuzes, hun eigen weg vervolgen. Ik heb het altijd een inspirerend verhaal gevonden, omdat men zich met de hoofdpersonen kan identificeren in hun worsteling met dilemma's. De vraag komt als vanzelf bij mijzelf terug: Wat zou ik doen?"

Regie

SARAH MILES

De van origine Amerikaanse Sarah Miles werkt als danser, choreografe, schrijfster en regisseuse. Zo danste en choreografeerde Sarah voor grote namen als Lionel Richie, Donna Summer, Diana Ross, Bee Gees, Kenny Rogers, Dolly Parton, Julio Iglesias en Duran Duran.

Danseres: Sarah was als danseres te zien in verschillende theatershows, televisieprogramma's en films als Tommy, Joseph, Chess, Stayin Alive en David Copperfield.

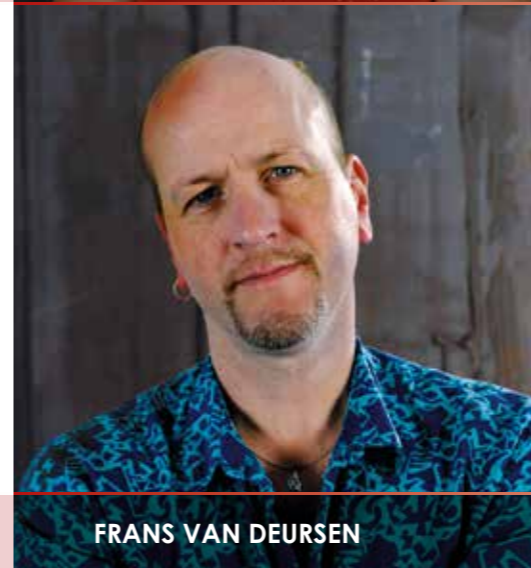
Choreografe: Sarah choreografeerde de musicals Sound of Music en Saturday Night Fever. A funny thing happened on the way to the Forum en werkte samen met Rob Marshall en Wayne Cilento aan talloze Broadway musicals en films.

Schrijfster: Schreef samen met John Ewbank scripts voor de musicals Carmen en Mad Alice.

Prijzen: Sarah ontving verschillende Ballroom Dance Awards en de Writer/Director/Choreographer International Prize voor beste New Magic Act voor Sittah Revealed.

"Ik beschouw de musical als een geweldige ervaring en uitdaging. Het is iets dat maar één keer in een mensenleven voorbij komt. Ik kende het relaas vooral dankzij de film. Die maakte mij duidelijk dat het een bijzonder verhaal is, dat heel belangrijk is voor de Nederlandse geschiedenis. Het gaat over normale mensen die iets kunnen veranderen. Het heeft daarmee een lading die nog altijd relevant is. Daarnaast is de musical bijzonder vanwege de locatie en het gebruik van de ruimte."

Choreografie

FRANS VAN DEURSEN

Frans van Deursen is acteur, zanger, schrijver en vertaler.

Acteur: Als acteur was hij te zien in televisieseries als In de Vlaamsche Pot, Bed & Breakfast, Hartslag, Voetbalvrouwen en De Hoofdprijs. In het theater speelde hij in producties als Koning van Katoren, Miss Saigon, Aida, The Blues Brothers, Scheepsjongens van Bontekoe, Ciske de Rat, De Judas Passie, De Driestuiversopera en Koninginnenacht.

Zanger: Als zanger trad Frans onder meer op in concerttours met repertoire van Shaffy, Zappa of Harry Bannink. Op zijn eigen cd Scherven van een Leeggedronken Nacht, zingt hij zijn vertalingen van Tom Waits.

Scenario: Frans schreef het script voor o.a. de rock-opera Harry Faust en was verantwoordelijk voor de vertaling van De Producers.

"Wat mij fascineerde aan Soldaat van Oranje is dat het niet orthodox wil zijn. Locatie, decor, keuze van de cast; de makers ervan durven van het geijkte pad af te wijken. Het is daarmee een moedige onderneming. De muziek en teksten zijn door Amerikanen verzorgd. Ik heb de Nederlandse vertaling gemaakt. Het was een spannende klus. Ik vind weinig dingen zo leuk als stoeien met de Nederlandse taal."

Nederlandse bewerking liedteksten

BERNHARD HAMMER

De Oostenrijker Bernhard Hammer studeerde Decorontwerp en Binnenhuisarchitectuur aan de Kunstacademie in Graz en werkt als fotograaf en decorontwerper.

Decorontwerp: Bernhard is vaste decorontwerper van de Duitse choreograaf en theatermaker Hans Kresnik en de Oostenrijkse regisseur Stephan Müller. Sinds 1996 werkt Bernhard regelmatig samen met Theu Boermans. Eerst bij De Trust, waar hij decors ontwierp voor onder meer de Kersentuin en Lulu. Later voor de Theatercompagnie, waar hij onder andere de decors van Ajax, Het Wijde land, Gilgamesj en Driekoningenavond creëerde.

Decorontwerp

PETER WILMS

Opleiding: Southampton University - Acoustics

Video ontwerp: Peter was verantwoordelijk voor het design van de video's en projecties van artiesten als U2, Madonna en The Cure. Peter werkte jaren samen met Peter Greenaway met wie hij de projecten 100 Objects to Represent The World, Kolombus in de Berlijnse Staatsopera, Writing to Vermeer en Gold deed. Peter werkte verder voor het Muziektheater, We Will Rock You (Londen) en producties van Robert Wilson en Michel van der Aa.

Overig: Peter is naast zijn werkzaamheden als videodesigner ook Pilot.

"Wat zo bijzonder is aan de musical Soldaat van Oranje is de schaal waarop dit is gebouwd. Het is echt enorm! En de professionaliteit van de mensen die hier werken. De goede sfeer en het enthousiasme, draagt er toe bij dat deze voorstelling één van de bijzonderste ooit gaat worden. Ik ben enorm onder de indruk van de ambitie die dit project heeft. Het is een voorstelling die je graag wilt zien, waar je dus zeker aan mee wilt werken!"

Video ontwerp

GERHARD FISHER

Lichtontwerp: Gerhard verzorgde het lichtontwerp voor vele theaters in Wenen, waaronder het Burgtheater, Schauspielhaus, Odeon, Wiener Festwochen en Mozart-Festival Schönbrunn. In Nederland deed hij het lichtontwerp voor onder meer voorstellingen in de Amsterdamse Opera, De Theatercompagnie en de Stadsschouwburg. In België deed hij dit voor Operahuizen in Gent en Antwerpen en in Duitsland voor theaters in Berlijn, Frankfurt en München.

Gerhard werkte met regisseurs als Heiner Müller, George Tabori, René Pollesch, Anna Badora, Theu Boermans, Feruccio Solieri en decorontwerpers als Josef Svoboda, Hans Scharvernoch, Bernhard Hammer, Bernhard Kleber en Hans Hoffer

Overig: Gerhard verzorgde verschillende lezingen bij onder andere de Academy of Fine Arts en het Max Reinhardt Seminar in Wenen.

"Toen ik hoorde van een musical die uitgevoerd zou worden in een hangaar, met zo'n bijzonder decor, wist ik: daar moet ik bij zijn. Ik kom uit Oostenrijk, dus ik ben niet bekend met het verhaal van Soldaat van Oranje. Uiteraard ben ik mij er van bewust dat de Tweede Wereldoorlog een geschiedenis is waar niet alleen Duitsland een rol in speelde, maar ook mijn eigen land. De set zelf stelt mij als ontwerper van het licht voor grote uitdagingen. Zo moeten licht en film elkaar niet in de weg zitten, maar elkaar juist aanvullen."

Lichtontwerp

MARITA RUYTER

Opleiding: Film- en Televisiewetenschappen, UVA Amsterdam

Productie: Marita deed ervaring op met productiewerk voor verschillende televisieprogramma's bij de VPRO. Na haar tijd bij de VPRO startte zij als productie-eiendrachtster aan verschillende multimedia projecten en theaterstukken in binnen- en buitenland. Zij werkte met filmregisseur Peter Greenaway als productie-eiendrachtster op 100 Objects to Represent The World, Writing to Vermeer en Tulse Luper In Sao Paulo. Ook was zij een aantal jaren Greenaways assistent onder meer voor de film Nightwatching en de tentoonstelling Nightwatching in het Rijksmuseum, die in 2006 het Holland Festival opende. Momenteel is Marita producer en researcher voor televisieproductie maatschappij 'Beeld', zij maken informatieve programma's voor diverse opdrachtgevers, waaronder De Joodse Omroep en de Tros.

"De boodschap van Soldaat van Oranje is hoe kwetsbaar vrijheid is. Het is belangrijk er bij stil te staan dat we in een vrij land leven. Dat het niet vanzelfsprekend is, maar dat we dat te danken hebben aan de generatie voor ons. Het gaat erom dat je het meeste uit je leven moet halen en dat iedereen andere keuzes maakt, vaak bepaald door de situatie waar hij zich op dat moment in begeeft."

Videoproductie

JEROEN TEN BRINKE

Theater: Geluidsontwerp voor Anatevka, Blood Brothers, Fame, Wilhelmina, Oliver!, Elisabeth, 42nd Street, Rent, Aspects Of Love, Saturday Night Fever, Titanic, 3 Musketeers, Musicals In Ahoy 2004/06, Nine, Into The Woods, Jesus Christ Superstar, Cabaret, Passion, Beauty And The Beast, Cabaret, André Van Duin, Passion, The Wiz, My Fair Lady, Cats, Ciske De Musical, Evita, Sunset Boulevard, Les Misérables, Joseph, High School Musical, All Shook Up, Freek de Jonge en 100 Jaar Carré & Cirkustheater.

Overig: Jeroen was de geluidsontwerper van onder meer het World Press Photo Gala, Quality of life Gala, Ronald McDonald Gala, Musical Awards, Koningin Beatrix 25 Jaar, de Symphonica In Rosso concerten van Paul de Leeuw, Lionel Richie, Diana Ross, New York Fashion Week, Opening Hermitage en Summer Concerts in New York.

Prijzen: In 2006 won Jeroen een John Kraaijkamp Musical Award in de categorie beste creatieve prestatie, in 2010 in de categorie beste geluidsontwerp.

"Mijn eerste reactie toen ik van de plannen hoorde was: 'wow'. Ik kende het verhaal al dankzij de film, die ik heel boeiend vond. Wat ik vooral uit het verhaal haal is: verlies nooit je vrijheid. Probeer te leren van de geschiedenis. Het meest bijzondere aan de opzet van de musical vind ik de draaiende theaterzaal. Het is nieuw in de wereld. Zelfs in Las Vegas zijn de showmakers nieuwsgierig."

Geluidsontwerp

ROB SNOEK

Rob was verantwoordelijk voor de vormgeving en styling van musicals als Rex, Titanic, The Sound of Music, Passion, Jesus Christ Super Star, Cabaret, Beauty And The Beast, My Fair Lady, Ciske De Rat, Sunset Boulevard, Joseph, Disney Sing Along, High School Musical, Chicago en Petticoat. Ook werkte Rob mee aan toneelstukken als The Sunshine Boys, Op Bezoek Bij Meneer Green, The Mousetrap, Verzameld Werk, De Huisbewaarder, Momenten Van Geluk, Gouwe Handjes, The Odd Couple, The Price, Requiem Voor Een Zwaargewicht, De Barones, Moeder Courage en Het Einde Van De Regenboog.

Voor de televisie werkte hij mee aan Goede Tijden Slechte Tijden, Bureau Kruislaan, Ha, Die Pa, Sjans, Onderweg Naar Morgen, Kinderen Geen Bezwaar, We gaan Nog Niet Naar Huis, Kerst Met Simone en de Kerstshow van Op Zoek Naar Joseph. Ook ontwierp Rob decors voor Bastiaan Ragas On Tour en Danny De Munk in De Heineken Music Hall.

"Voor iemand die verantwoordelijk is voor de rekwisieten en de vormgeving was het meewerken aan een musical als Soldaat van Oranje een enorme uitdaging. Het is een heel aangrijpend verhaal dat zich in een heel bijzonder tijdperk afspeelt. Het is een uitdaging om door middel van aankleding de sfeer van die periode zo goed mogelijk op te roepen. Het verschil zit hem niet zelden in details. Het belangrijkste is dat alles moet kloppen. De rekwisieten moeten echt verbonden zijn aan de periode waarin het stuk speelt."

Rekwisieten & vormgeving

Music director: Björn is de laatste 15 jaar als music director en supervisor actief geweest voor o.a Sir Cameron Mackintosh en The Really Useful Group van Lord Andrew Lloyd Webber in het Verenigd Koninkrijk (London West End), België, Duitsland, Zweden, China en Nederland. In die hoedanigheid heeft hij musicals als Les Misérables, The Wizard of Oz, Fiddler on the Roof, Miss Saigon, Chess, Cats, Mary Poppins, Guys and Doll en The Phantom of the Opera gedirigeerd. Daarnaast was Björn de laatste 8 jaar ook vast verbonden aan het Vlaams Muziektheater, dat zich in operettes specialiseert, en is hij een veel gevraagde gastdirigent voor musicals aan de Gothenburgse Opera in Zweden, waar hij in 2009 ook zijn regie-debuut heeft gemaakt voor een cross-over productie van Romeo en Julia die hij in opdracht van de GO gecreëerd, geregisseerd en gedirigeerd heeft. Talloze opnames en uitvoeringen met o.a het koor en orkest van de Gothenburgse Opera, The City of Prague Philharmonic Orchestra and the Shanghai Culture Square Symphonic Orchestra staan ook op het palmares.

"Soldaat van Oranje is eigenlijk veel meer dan een musical. Dat is wat mij er vanaf het begin in aantrok. Het is een multimediaal fenomeen dat zich aan elk keurslijf ontworsteld heeft. Het is deels musical, deels film en deels theater. Daar moet nog eens een goed woord voor verzonnen worden. Tot die tijd voldoet muziektheater wel."

BJÖRN DOBELAERE

Muzikale arrangementen, muzikale supervisie (t/m april 2012)

Opleiding: Conservatorium Bratislava, Slovakia (orkestdirectie) & Koninklijk Conservatorium Den Haag (jazz piano) De afgelopen 15 jaar beslaat Michal's professionele carrière het dirigeren en spelen in vele vooraanstaande muzikale producties, lesgeven, het spelen van sideman in diverse projecten, componeren, arrangeren en produceren. In 2003 dirigeert Michal het strijkorkest in de Charlie Haden's "American Dream", met Brad Mehldau en Michael Brecker. In 2008 wint hij de Deloitte Jazz Award, de grootste Nederlandse aanmoedigingsprijs voor jazzmusici. Tevens is hij als oprichter, lid, componist en arrangeur intensief betrokken bij AsGuests (1998; diverse projecten waarbij jazz, klassieke- en traditionele muziek worden gecombineerd) en T.H.E.O. (2010; een 12-koppig ensemble dat de Aarde viert d.m.v. muziek, met vele gastoptredens van bekende muzikanten zoals Eric Vloeimans, Jesse van Ruller, Anton Goudsmit, Yuri Honing, Norma Winstone en Alex Sipiaguine).

"Na vele jaren werkzaam te zijn binnen de musicalwereld is het een verademing om voor Soldaat van Oranje - De Musical te werken. Een collectief van toegewijde professionals dat zich keer op keer ten volste inzet om de best mogelijke resultaten te behalen en een perfecte show neer te zetten. Een kwalitatief hoogstaande productie, dat zich niet aan het succes ten onder laat gaan. Een unicum in de nogal conservatieve en geroutineerde wereld van musical. Het is mij een zeer groot genoegen om deel uit te maken van deze productie."

MICHAL VANOUCEK

Musical supervisor (vanaf februari 2013)

De Amerikaanse AnnMarie Milazzo is vocal arranger, componist en liedtekstschrijfster. **Vocal arranger:** AnnMarie was de vocal arranger voor Spring Awakening, Next to Normal, Bright Lights Big City, The Marc Pease Experience, de musical Carmen en Reluctant Pilgrim. **Composer/lyricist:** AnnMarie werkte als componist en liedtekstschrijfster voor Pretty Dead Girl, Sea Change, de musical Carmen en Le Réve in het Wynn Hotel in Las Vegas. **Recente projecten:** AnnMarie is momenteel betrokken bij Prometheus Bound in ART, Dangerous Beauty in de Pasadena Playhouse, Didi Lightful van Disney TV en Carrie gebaseerd op de film van Steven King. **Prijzen:** AnnMarie werd als zangeres genomineerd voor een Grammy Award bij The East Village Opera Company.

"Het was voor mij als Amerikaanse heel bijzonder om betrokken te raken bij Soldaat van Oranje. Ik moest werken met Nederlandstalige teksten, die ik dus niet versta. Het is aan mij om de leden van de cast te helpen de songs op de best mogelijke manier te vertolken. Ik heb gemerkt dat er dan eigenlijk geen taalbarrière is. Zang is emotie. Die is echt of niet. Ik merk daarnaast dat ik de lat ditmaal extra hoog gelegd heb omdat Soldaat van Oranje gaat over iemand die echt bestaan heeft."

ANNMARIE MILAZZO

Vocale arrangementen

Opleiding: Koninklijke Academie voor Schone Kunsten te Antwerpen. **Theater:** Na werkervaring bij toneelgezelschappen in Antwerpen, Brussel en Gent vertrok Catherine naar Nederland en werkte daar voor Toneelgroep Amsterdam en het Noord Nederlands Toneel. Van 1992 tot 2009 was zij vaste kostuumontwerpster bij De Trust/De Theatercompagnie en werkte daar aan voorstellingen als Faust, De Kersentuin, Hamlet, De Meeuw en Gilgamesj. Daarnaast werkt Catherine voor Het Zuidelijk Toneel en Het Nationale Toneel. **Film:** Catherine assisteerde bij het ontwerp van de kostuums voor de films Karakter, De Bospartizanen, Op Afbetaling, Filmpje en Kaas.

"Ik ben gevraagd door de regisseur Theu Boermans met wie ik al 18 jaar samenwerk. Mijn eerste gedachte was toch: 'Moeten we hier echt een musical van maken?'. Inmiddels weet ik dat het wel kan. Ik denk dat het verhaal actueel blijft, vanwege het thema 'keuzes maken'. Alle personages kiezen een weg, sommigen blijken zielsverwanten, anderen verraders en nog anderen slachtoffers."

CATHERINE CUYKENS

Kostuumontwerp

Margriet is zelfstandig werkzaam als kostuumontwerpster voor film en televisie. **Opleiding:** MDGO Mode en Kleding in Leeuwarden, HKU Modevormgeving in Utrecht. **Ontwerp:** Margriet werkte mee aan films als Volle Maan, Liever Verliefd, Floris, Johan, Leef, Ik omhels je met 1000 armen, Wild Romance, Hoe overleef ik mezelf en lep. Ze assisteerde bij de films Karakter en Ocean's 12. Daarnaast ontwierp Margriet voor televisieseries als Circus Waltz, Stellenbosch, Evelien, De Daltons, Knofje en De Bende van Sjako

"Ik ben via mijn medeontwerpster Catherine Cuykens met wie ik samen aan De Partizanen en Karakter heb gewerkt, bij dit project betrokken geraakt. Omdat ik nu twintig jaar ervaring als kostuumontwerpster voor film en televisie heb en theater weer een hele andere discipline is, moest ik heel even nadenken, maar de uitdaging was zó groot! Het verhaal zelf gaat over keuzes maken. Mijn generatie kent geen oorlog en ik hoop dan ook, dat mocht het weer gebeuren, we zo sterk kunnen zijn als Erik Hazelhoff Roelfzema en alle andere helden uit deze oorlog."

MARGRIET PROCEE

Kostuumontwerp

Opleiding: Gerrit Rietveld Academie, Atelier Sjoerd Didden, **Theater:** Pilo ontwierp voor vele theatergezelschappen in Nederland waaronder Toneelgroep de Zaak, De Trust/De Theatercompagnie, Het Noord Nederlands Toneel, Conservatorium Den Haag, Tryater, Het Toneel Speelt, Orkater, Toneelgroep De Appel en Het Onafhankelijk Toneel. Hij regisseerde en schreef travestiecabaret Naciatelier 'De Dekmantel' en deed de co-regie voor barokmuziektheater Doodleuk. **Film:** Pilo werkte mee aan films als Nachtrit en Simon en de televisieseries Bentinck en Wilhelmina.

"Ik vind Soldaat van Oranje een heel bijzonder project om voor te werken. Wat er in de TheaterHangaar gebouwd is, heb ik in mijn loopbaan binnen het theater nog nooit gezien; groots en meeslepend. Maar pas als de boodschap goed overkomt, door al dit technische theatergeweld heen, zal ik buigen voor de Nederlandse musical. Ik hoop dat het publiek naar huis gaat met een gevoel van daadkracht."

PILO PILKES

Pruiken, ontwerp kap & grime

Ellen begon haar loopbaan bij het Nederlands Instituut voor de Dans / Theater Instituut Nederland. Vervolgens werkte zij enkele jaren bij de VARA als assistent op de afdeling Drama. Na haar tijd bij de VARA, begon ze als freelance productiecoördinator/leider -o.a. Unit 13 en Wet & Waan- en werkte voor verschillende film- en televisiebedrijven. In 2004 vertrok Ellen met haar gezin naar Frankrijk om daar een chambre d'hotels op te zetten en te beheren. Na 6 jaar keerde zij terug naar Nederland en pakte haar productiewerkzaamheden weer op en werkte o.a. voor de speelfilm Isabelle van regisseur Ben Sombogaart.

"Ik ben de dag voor de 1e première bij Soldaat van Oranje begonnen. Er heerste een dynamische hectic. Niemand kon toen voorzien dat de productie zou uitgroeien tot zo'n groot succes tot de volgende ochtend de lovende recensies binnen stroomden. Het dynamische gevoel is gebleven. Als "jong" bedrijf zijn we constant in beweging. Het verhaal van Soldaat van Oranje -met als belangrijkste thema voor mij Vrijheid- raakt alle generaties. De medewerkers maken het een meer dan bijzonder project.

ELLEN DE VALK

Uitvoerend producent

Martin de Ridder is sinds 1992 werkzaam in het theatervak. Als crewlid werkte hij voor theaterproducties als Man van La Mancha, The Phantom of the Opera, The West Side Story, Miss Saigon, Joe - De Musical, Anatevka en Oliver.

Als stagemanager was Martin verantwoordelijk voor Les Misérables (Antwerpen), Ain't Misbehavin' (Nederland/Italië/Denemarken), Boyband (Nederland/Denemarken/België), A Chorus Line en 42nd Street. Martin deed de technische productie en was stagemanager bij de producties Copacabana, Kunt u mij de weg naar Hamelen vertellen Mijnheer, Pietje Bell, Wat zien ik, Kuifje (België/Nederland) en De Fabeltjeskrant. Martin deed de projectleiding van verschillende evenementen, waaronder de Uitmarkt 2009

"Tijdens een voorstelling gebeurt ontzettend veel tegelijk. Er wordt geacteerd en gemusiceerd. Ondertussen werkt achter de schermen de techniek op volle toeren. Alles moet perfect op elkaar afgestemd zijn. Het is ondermeer mijn taak om er voor te zorgen dat de hele avond vlekkeloos verloopt, zodat de cast zich volledig op de voorstelling kan concentreren."

MARTIN DE RIDDER

Technische productie & stage manager

Alieke is haar loopbaan begonnen bij Studio Jan des Bouvrie als interieurontwerper en is vervolgens werkzaam geweest binnen de kunst en cultuur tak van Amerborgh Nederland. Daar raakte Alieke betrokken bij het ontstaan van de productie Soldaat van Oranje. Binnen de organisatie is zij de productie leider.

"Ik vind het bijzonder dat het verhaal van Soldaat van Oranje zoveel mensen beweegt te gaan nadenken en praten over die periode uit de Nederlandse geschiedenis. Het enthousiasme en de betrokkenheid van alle departementen binnen deze productie zijn voor iedereen voelbaar."

ALIEKE LUTGERT

Productie leider

Theater: Tjitte begon in 1997 als theatertechnicus in het Stadstheater te Zoetermeer. Hij was Assistent-stagemanager bij Buddy Holly, Peter Pan de Musical en bij Karin Bloemen. Hij was Stagemanager bij Passion en Jesus Christ Superstar. In 2005 stapte hij van de musical over naar het toneel. Hij was 1e inspicient en belichter bij oa. Toneelgroep de Appel, de Veenfabriek en was jarenlang verbonden aan het gezelschap Het Toneel Speelt. Dit seizoen was hij stagemanager bij Annie. Tjitte is bestuurslid bij Greg & Baud Production alsmede decor- en lichtontwerper binnen deze vrijwilligersorganisatie met een eigen theater te Zoetermeer.

"Eens om de zoveel jaar raak je betrokken bij een bijzonder project. Soldaat is zo'n bijzondere voorstelling. Dat voel je direct als je achter de schermen meeloopt. Een voorstelling met een hart, die het publiek totaal meeneemt in het verhaal." De reden waarom ik ooit het vak ben ingegaan. Trots om mijn steentje bij te kunnen dragen

TJITTE J. MEIJER

Stage manager

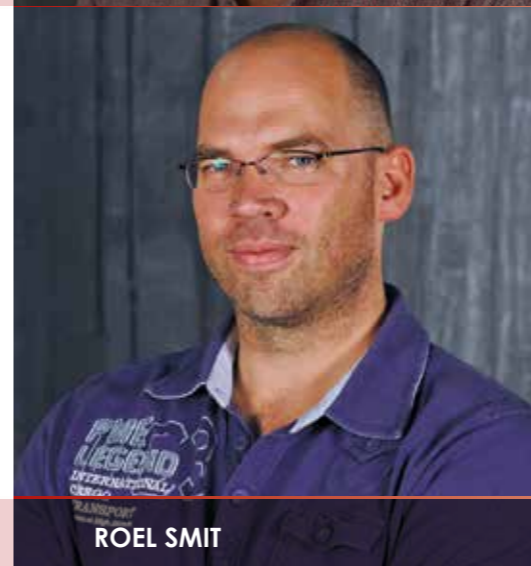
Opleiding: Algemene Operationele Technologie

Theater: Robert deed zijn theaterervaring op bij producties als Miss Saigon, Joe de musical, Anatevka, Elisabeth, 42nd Street, Titanic, Aïda, 3 Musketiërs, The Lion King, Crazy for you en De Jantjes. Hij was technisch adviseur voor de producties Grease, Peanuts, De Fabeltjeskrant en Reigen en werkte als stagemanager voor De Rockopera, Peter Pan was hier en Concert for freedom. Robert werkte als zelfstandig technisch producent voor de producties Rembrandt de musical, Het Wijde Land, Kuifje - De zonnetempel, De Eenzame weg, Terschelling's Oerol Festival (2008, 2009), De Ingebeelde Zieke en Fraulein Else.

"Het is altijd een grote uitdaging om de juiste technieken te vinden welke nodig zijn om de artistieke wensen van een productie te realiseren. Het volledige, nog nooit gerealiseerde concept van een compleet draaiende theaterzaal, met een gewicht van circa 230 ton plus alles wat daarbij komt kijken en dan op een locatie waar nog niets aanwezig was aan theatertechnische voorzieningen, was bij Soldaat van Oranje - De Musical één van de vele grote uitdagingen waar wij voor stonden".

ROBERT NIEUWENHUIS

Technische leiding

Opleiding: Rietveld Academie

Theater: Roel werkte van 1992 tot en met 2006 als tekenaar en werkvoorbereider voor het Muziektheater. Na die periode was hij daar interim Artistic Supervisor en verzorgde als freelancer verschillende werkzaamheden. Roel werkte ook mee aan het grootschalige project Der Ring des Niebelungen.

Overig: In 2006 richtte Roel De Ontwerpplaats op waar meubels werden ontworpen en vervaardigd. In 2010 richtte hij met zijn compagnon Studio-Ongewoon op; een ontwerpstudio voor maatwerk en interieurs met daarbij een designshop.

"Ik ben sinds augustus 2009 betrokken bij Soldaat van Oranje. Ik vond het vanaf het begin een fascinerend concept. In mei 2010 stond ik nog in een lege, tochtige hangaar. De ruimte bood zowel beperkingen als mogelijkheden. Het was heel spannend om overal een oplossing voor te vinden. We hadden een maquette die we 50 keer zo groot in het echt moesten realiseren, een fantastische uitdaging!"

ROEL SMIT

Technische leiding

MARC VAN BREE | SHIRA HALEVI

Casting: Marc is castingdirector bij Kemna Casting en is gespecialiseerd in theater. Zo is hij als castingdirector vast verbonden aan het Nationale Toneel, Toneelgroep Oostpool, Het Toneel Speelt en De Utrechtse Spelen. Daarnaast verzorgde hij de casting voor film-, televisie- en theaterproducties als Tirza, Bernhard, Schavuit van Oranje, Majesteit, Circus Waltz, The Lion King, Doe Maar, Otje, Hoe Overleef Ik..., 101 Dalmatiërs, Spamalot, Soulbrothers en Dromen Zijn Bedrog.

Sinds 2009 werkt Marc samen met Shira. Samen deden zij de casting voor de producties A'dam - e.v.a., De Macht van Meneer Miller, Rembrandt en Ik en Beatrix, Oranje onder Vuur, Kruiemeltje en Nijntje. Shira was ook verantwoordelijk voor de casting van de films Suskind, De President, Entre Nosotros en Tony Tien. **Overig:** Marc schreef samen met Job Gosschalk en Oren Schrijver het handboek voor acteurs 'U hoort nog van ons...'

"Ik kreeg toen we begonnen met casten al het gevoel dat we bezig waren met een nieuwe klassieker, met z'n allen. En naarmate de productie zich verder ontwikkelde werd dat gevoel alleen maar sterker. Als ik nu het hele nieuwe ensemble bij elkaar zie ben ik weer ongelooflijk trots. Vooral door het plezier dat ze met elkaar hebben, want dat zie je terug op het toneel."

Casting

MARGUS SPEKKERS

Opleiding: Rotterdamse dansacademie, Koninklijk Conservatorium Den Haag. Na gedanst te hebben voor verschillende gezelschappen, waaronder Het Nationale Ballet, is Margus aan de slag gegaan als voorstellingsleider, productie leider en opnameleider. Hij werkte voor theaterprojecten van onder meer het Muziektheater Amsterdam, het Nationale Ballet, de Nederlandse Opera, JMT Management, Nederlands Blazers Ensemble, Holland Festival, De Volharding, Noord Nederlands Toneel en De Utrechtse Spelen. Voor televisie werkte hij als opnameleider en productie leider mee aan producties van de NPS, Dutch View, IDTV, AVRO, NBE en VPRO.

"Het is mijn verantwoordelijkheid om te zorgen dat de overgangen tussen de scènes vlekkeloos verlopen. Dat geldt zowel voor de cast, als voor de machinerie achter de schermen. Het is vanzelfsprekend heel bijzonder om zo iets te doen in zo'n revolutionair decor van 360 graden. Ik vind het echt fantastisch, wat hier staat. Ondanks alle techniek die er achter schuil gaat, kan er heel poëtisch mee gewerkt worden."

Voorstellingsleider (opstart)

CLAUDIA VAN ROOIJ | JULIA BLESS
BART SLUIS

Claudia heeft STRASS theater opgezet waarmee ze haar eigen stukken brengt. Zij regisseerde verschillende opera's, schreef theaterstukken voor musea en begeleidt schilderworkshops in haar eigen atelier.

Julia is als regisseur verbonden aan Theatergroep Suburbia. Bij productiehuis d'Amor maakte Julia de voorstelling Fewer Emergencies die genomineerd werd voor de BNG Nieuwe Theatremakers Prijs 2009. Ze regisseerde twee muziektheaterproducties in de open lucht: Into the Woods van Steven Sondheim en Nine van Arthur Kopit. Julia is als docent verbonden aan de Hogeschool voor de Kunsten in Tilburg, afdeling Muziektheater.

Bart werkte als choreograaf en assistent voor verschillende producties en evenementen. Op dit moment is hij werkzaam voor Corpus Acrobatics in de productie Evolution. Verder werkt hij als choreograaf bij het muziek spektakel Scarab van Endel Rivers en doceert hij aan de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten, opleiding: Jazztheater- en Showmusicaldans.

Regie assistent, Resident director, Assistent choreografie (1ste cast)

RENÉ VAN ZINNICQ BERGMANN
NICO DE VRIES

Opleiding: Toneelschool Arnhem. **Theater:** René speelde vele rollen uit het klassieke wereldrepertoire bij toneelgezelschappen als het Nationale Toneel, Toneelgroep Amsterdam, Het Toneel Speelt en Toneelgroep de Appel. Hij speelde in de musical The Lion King in Hamburg. Sinds zijn terugkeer in Nederland werkt hij als freelance acteur. **Televisie:** René speelde rollen in televisieseries waaronder Van Speijk, Levenslied, Bernard schavuit van Oranje, Rembrandt en ik, en Feuten III. **Overig:** Als Resident Director gaf hij leiding aan de Nederlandse musical Lion King en aan de musical Zorro. René is speldocent en werkt voor specifieke opleidingstrajecten in het bedrijfsleven en overheidsinstanties.

Opleiding: Toneelschool Maastricht. **Theater:** Nico speelde in toneelstukken van Toneelgroep De Appel, Het Nationaal Toneel, Orkater, Het Bostheater, Zeelandia, Het Speeltheater en Het Bellevue/Lunchtheater. Het afgelopen seizoen speelde hij in Kleine Zielen van L. Couperus. **Film/Televisie:** Nico vertolkte onder meer rollen in de films Karakter en Otje. Op televisie was hij te zien in de series Spangens, Grijpstra & de Gier, Keyzer & de Boer, Flikken Maastricht, Baantjer, Unit 13, in de rol van Wilders in Beatrix-Oranje onder vuur en in de speelfilm Alles is Familie. **Overig:** Nico tourde met het Tony Overwater Jazz Quintet, werkte als verteller van Kikker verhalen van Max Velthuis en presenteerde verschillende concertgebouwoorstellingen. Prijzen: Genomineerd voor de Johnny Kraaijkamp Musical Award (beste mannelijke hoofdrol) voor Baloo de Beer in Jungleboek.

Resident directors

COEN HOOZEMANS
RUDY HELLEWEGEN

Rudy heeft in de afgelopen jaren zowel on- als backstage meegewerkt aan diverse musical producties waaronder AIDA, Saturday Night Fever, Musicals in Ahoy' (2002, 2004, 2006), Musicals in Concert, Fosse, 3 Muskietiers, Sweet Charity, Anatevka, Chess, Bubbling Brown Sugar, Chicago en De Producers. Hiernaast verleende hij zijn medewerking als beeldredacteur aan de encyclopedische boeken: Musicals in Nederland en De Musical Het Boek en als samensteller van de oeuvre dvd box van Jenny Arean. In 2010 richtte Rudy samen met William Spaaij de stichting "Musical Help!" op, waarmee ze regelmatig grootschalige benefieten en financiële hulpacties verzorgen.

Coen heeft voorafgaand aan Soldaat van Oranje - De Musical onder andere gewerkt bij de Efteling parkshow Raveleijn en Circus Anton Pieck. Daarvoor richtte hij zich op service excellence in verschillende functies bij Holland Casino. Tijdens zijn studies Kunst & Economie en Theaterwetenschappen heeft hij productionele ondersteuning geboden bij Nederlands Film Festival, Café Theater Festival & Bevrijdingsfestival Utrecht.

"Werken aan Soldaat van Oranje - De Musical vergt aanpassingsvermogen van alle medewerkers, een niet alledaags theater met een niet alledaagse voorstelling. Mensen in deze voorstelling worden nat, lopen oneindig veel kilometers door het decor, zingen, dansen, vechten en zwemmen. Voor ons als productie team is het dan ook een eer om de olie in de machine te mogen zijn waarop deze voorstelling 'draait'. 'Oranje te mogen dienen!'"

Assistent company manager, Company manager

INTERBEST

SNELWEGRECLAME

L.S.V. MINERVA

Waarde Lezer,

De Leidse Studenten Vereniging 'Minerva' wenst het gehele team van Soldaat van Oranje - De Musical een zeer voorspoedig verloop van de te geven voorstellingen. LSV 'Minerva' ervaart het als een grote eer dat de heldendaden van alle verzetsstrijders en in het bijzonder die van wijlen Erik Hazelhoff Roelfzema en andere reünisten van het Leids Studenten Corps, op deze prachtige manier herdacht worden.

De samenwerking tussen het gehele team van Soldaat van Oranje - De Musical en LSV 'Minerva' is zeer voorspoedig verlopen en wij hopen in het bijzonder dat de impressies die de acteurs tijdens het werkbezoek aan onze Sociëteit hebben opgedaan bruikbaar zijn geweest. Voor ons was het in elk geval een avond om nooit te vergeten en wij hopen dat alle bezoekers van deze 'musical' vanavond met zo'n zelfde gevoel naar huis terugkeren.

Namens de Leidse Studenten Vereniging 'Minerva' verblijven wij,

Met koningsblauwe groet,

Pepijn van Ham
Collegii h.t. Praeses

Mette Visser
Collegii h.t. Ab-actis

voor de volledige collectie ga naar
WWW.SOLDAATVANORANJE.NL/SHOP

ORIGINAL MERCHANDISE
IS FULLY POWERED BY

Quadrand

Office · Studio · Showroom
Donker Duyvisweg 281
3316 BL Dordrecht
Tel +31(0)78 747 0100
Fax +31(0)78 747 0019

DE CASTING VAN SOLDAAT VAN ORANJE

De eerste auditedag voor Soldaat van Oranje vond plaats op 29 juni 2009. Al snel bleek dat het geen gemakkelijke opgave was om de juiste acteurs te vinden. Marc van Bree van het bureau Kemna Casting was mede verantwoordelijk voor de speurtocht: „Het casten voor Soldaat van Oranje vergde meer tijd dan gebruikelijk. We hebben 31 dagen lang audities gedaan en meer dan 1000 mensen gezien.”

De animo voor de audities was groot. In de periode die volgde, konden stukje bij beetje de namen achter de rollen gezet worden. Alleen de rol van Erik bleef lang leeg. Dat had vooral te maken met factoren als leeftijd en volwassenheid.

Erik Hazelhoff Roelfzema was nog maar een prille twintiger, toen hij als Leidse student de keuzes maakte die hem later de status van de ultieme verzetsheld verschafte. “We wilden met deze musical weer zo veel mogelijk terugkeren naar de essentie van het verhaal”, vertelt Theu Boermans. “En dat is dat een stel heel jonge studenten, in een ongelooflijk moeilijke tijd, levensbepalende beslissingen moest nemen. Het was

dus aan ons om die twintiger te vinden, die dat overtuigend kon spelen.” In de eerste maanden van 2010 leken er twee kandidaten kans te maken op de hoofdrol. Tijdens de laatste auditedag waarop gekozen moest worden uit twee jonge acteurs, meldde Matteo van der Grijn zich aan voor de auditie.

“Zijn naam was al vaker gevallen”, herinnert producent Fred Boot zich. “Matteo was echter bezig met iets anders. Uiteindelijk, op de allerlaatste dag van de casting, kwam hij toch auditie doen. De omstandigheden waren bijzonder. Componist Tom Harriman keek via een internetverbinding vanuit Los Angeles toe. Robin de Levita deed hetzelfde vanuit Shanghai. Tegenover die opengeklapte laptops en de rest van de auditiecommissie moest Matteo laten zien wat hij waard was.” “Het was de meest absurde auditie die ik ooit had meegemaakt. Ik moest laten zien wat ik in huis had, terwijl leden van het artistieke team vanuit verschillende delen van de wereld via internet toekeken. Eigenlijk had ik heel andere plannen met mijn loopbaan, maar toen de inhoud van dit avontuur mij eenmaal duidelijk werd, wist ik: dit mag ik niet missen!”, aldus Matteo.

De cast van Soldaat van Oranje - De Musical was compleet. Het bleek een succes. Vanaf de eerste try-out verkocht de musical uit en daarna werd de speelperiode meerdere malen verlengd. Na een jaar voor volle zalen spelen kwam het moment dat er afscheid genomen moest worden van een deel van de cast. Zo moest onder andere Matteo de voorstelling vanwege andere verplichtingen verlaten, evenals de twee actrices die Koningin Wilhelmina speelde, Catherine ten Bruggencate en Anke van 't Hof. De casting begon opnieuw. Het vinden van een nieuwe Erik was niet makkelijk “Het is extreem moeilijk om iemand voor de rol van Erik Hazelhoff Roelfzema te vinden. We zochten niet alleen een geschoold acteur die goed kan zingen, maar ook iemand die binnen de vriendengroep een charismatisch en natuurlijk leiderschap uitstraalt, vertelt regisseur Theu Boermans. In de in Oostenrijk geboren Julian Looman werd een waardige opvolger gevonden. Om de rol van Koningin Wilhelmina opnieuw in te vullen werden meerdere actrices aangenomen die de rol afwisselend konden spelen: Petra Laseur, Anne-Wil Blankers, Truus te Selle en Sylvia Poorta. “Opnieuw casten blijft spannend en complex, dus dat vier actrices van zo'n enorm kaliber bereid waren in onze voorstelling de rol van Koningin Wilhelmina te vertolken, vonden wij echt een eer”, vertelt producent Fred Boot.

De telkens verlengde speelduur van Soldaat van Oranje - De Musical zorgde ervoor dat er nog meerdere malen een castwissel moest plaatsvinden. Zo werd er bij de derde castwissel een hele nieuwe vriendengroep samengesteld. Opnieuw werd er met regisseur Theu Boermans gerepeteerd. "Het is heel belangrijk om met een nieuwe cast opnieuw de diepte in te gaan tijdens de repetities. Daarom hebben we weer bijna twee maanden gerepeteerd om zo opnieuw tot de kern van de voorstelling en de personages te komen. Iedere acteur legt immers altijd een deel van zichzelf in zijn rol", aldus Theu.

De nieuwe vriendengroep werd nu aangevoerd door Dragan Bakema als Erik Hazelhoff Roelfzema. Fred: "Er zijn maar een aantal acteurs in Nederland die deze rol kunnen dragen. Hij gaf weer een volledig eigen inhoud en kleur aan de rol".

Naast een nieuwe vriendengroep werden er ook nog twee nieuwe actrices gezocht voor de rol van Koningin Wilhelmina. Marisa van Eyle en Trudy de Jong werden toegevoegd aan de derde cast.

Na twee jaar spelen is het tijd voor een vierde castwissel. Het werd een hele bijzondere castwissel, want een aantal bekende gezichten keerde terug in de voorstelling. Als eerste werd de terugkomst van Matteo van der Grijn aangekondigd. Na een jaar lang in andere toneelvoorstellingen te hebben gespeeld, kon hij nu weer tijd vrijmaken voor de rol van Erik Hazelhoff Roelfzema. Matteo: "Het was een grote eer om na een jaar wederom de rol van Erik Hazelhoff te mogen spelen. Het is een ontzettende uitdagende en mooie rol om te vertolken. Het is tot nu toe de rol van mijn leven". Matteo speelt sinds zijn terugkomst de rol van Erik afgewisseld met alternate Robbert van den Bergh, die op de andere dagen de rol van Anton vertolkt.

Naast Matteo begon er een nieuwe Koningin, Myranda Jongeling en kwam de eerste koningin uit Soldaat van Oranje - De Musical, Catherine ten Bruggencate, weer terug. Fred Boot: "Catherine is onze eerste Majesteit. Met haar hebben we de voorstelling gecreëerd. Ik was enorm vereerd dat ze in onze voorstelling terug wilde keren. Het is natuurlijk heel erg bijzonder dat acteurs van haar statur terug willen komen". Naast Catherine kwam ook Anne-Wil Blankers weer terug om een tweede periode Koningin Wilhelmina te spelen. Anne-Wil speelde in die periode de rol afwisselend met Betty Schuurman, onze tiende Wilhelmina!

In 2013 vinden een vijfde en zesde castwissel plaats. Een aantal acteurs verlaat de voorstelling wegens andere verplichtingen en wederom kwamen acteurs die eerder in de voorstelling speelden terug. Samen met een aantal nieuwe ensemble-leden vormen zij de nieuwe cast van Soldaat van Oranje - De Musical wederom aangevoerd door Matteo van der Grijn als Erik Hazelhoff Roelfzema.

ERIK

Matteo van der Grijn
Alternate: Jord Knotter

KONINGIN WILHELMINA

Myranda Jongeling | Marisa van Eyle
Juil Vrijdag | Jacqueline Blom

CHARLOTTE

Bente van den Brand

FRED

Kevin Schoonderbeek

ANTON

Maarten Heijmans

CHRIS

Boy Ooteman

BRAM

Roel Dirven

PAUL

Daan Colijn

VICTOR

Noël S. Keulen

ADA

Sophie Schut

HOFDAME TESSA

Jennifer van Brenk

VAN 'T SANT

René van Zinnicq Bergmann | Nico de Vries

ENSEMBLE

Karin Bos
Sanne Bosman
Maudy Bremer
Niels van der Gaarden
Cecilia Adorée
Karin Jessica Jansen
Piek van der Kaaden
Jasper Kerkhof
Roy Kullick
Lars Mak
Ezra van Nassauw
Sjoerd Oomen
Raymond Paardekooper
Daan Smits
Jurgen Stein
Vérie Thijssen
Sander van Voorst tot Voorst

MATTEO VAN DER GRIJN

Opleiding: Toneelschool Arnhem.

Theater: Matteo speelde in toneelstukken van De Theatercompagnie, Het Ro Theater, Het Nationale Toneel, Theatergroep ZEP, De Toneelmakerij en Theatergroep Oostpool. Hij richtte samen met zijn eind-examenklas van de toneelschool Arnhem het gezelschap Zomergasten op, met wie hij inmiddels vier voorstellingen maakte. Matteo speelde de rol van Erik in Soldaat van Oranje sinds de première in oktober 2010 tot en met augustus 2011. Hij verliet de voorstelling om rollen te spelen in Midzomernachtdroom en De Prooi, van het Nationale Toneel. Sinds juli 2012 is Matteo weer terug in de voorstelling als Erik.

Film/Televisie: Matteo vertolkte ondermeer rollen in de films Tiramisu, Striptease, Zomerhitte, De Gelukkige Huisvrouw en Daglicht. Op televisie was hij te zien in de zesdelige serie De Troon, de tweedelige serie Retour Uruzgan, Evelien, Keyzer en De Boer, Spoorloos Verdwenen, Gooische Vrouwen, Shouf Shouf, De Co-assistent, Baantjer en Levenslied. Binnenkort is Matteo te zien in de speelfilm De Toscaanse Bruijloft van Johan Nijenhuis.

"Het is een grote eer om de rol van Erik Hazelhoff te mogen spelen. Het is tot nu toe de rol van mijn leven. Ik hoop nog veel mooie rollen te mogen spelen in de toekomst. Toch weet ik nu al dat ik Soldaat van Oranje nooit zal vergeten. Het zal altijd een bijzondere plaats in mijn leven innemen. Alles is zo groots. Het decor, de locatie, de geweldige cast, de indrukwekkende regie van Theu Boermans. Wat hier op het voormalige vliegveld gebeurt, is nog nooit eerder vertoond. Het is een jongensdroom die werkelijkheid geworden is. Het is een heel bijzonder verhaal, over iemand met een enorm rechtvaardigheidsgevoel, die daarnaar handelt in een tijdperk waarin de waanzin om zich heen grijpt."

Erik Hazelhoff Roelfzema

BENTE VAN DEN BRAND

Opleiding: Fontys Conservatorium richting muziektheater in Tilburg.

Theater: Bente begon haar carrière als understudy van de rol van Jane in de musical Tarzan en werd later first cast. In de nationale tour van Mega Mindy en de Poppenmeester van Studio 100 speelde zij de rol van Gamila.

Film/Televisie: Ze deed mee met het Avro-programma Op zoek naar Mary Poppins en was daarmee te zien tijdens de Uitmarkt 2009 en de Musical Awards. In 2011 was ze te zien in het SBS6 programma The Sing Off waar ze met de a cappella-groep JADE een finaleplek behaalde. Ze speelde gastrollen in o.a. Flikken Maastricht en Dokter Tinus.

Overig: Bente is werkzaam als stemactrice en voice-over. Sinds 2001 maakt ze deel uit van de groep JADE, die met een repertoire van pop, jazz en kleinkunst diverse prijzen heeft gewonnen.

"Als wij niets doen, wie dan?" Een zin die voor mij allesomvattend is. Ik zelf ben een persoon die altijd het beste uit het leven wil halen, uitgaat van het goede van de mens. Jij moet je eigen keuzes maken, je eigen weg bepalen. Niet afwachten, maar gaan, geniet! Wij, in het hier en nu, hebben niets te maken met honger, oorlog en armoede. Dat moeten we koesteren. Deze voorstelling is voor mij een eerbetoon aan de vrijheid en de mensen die daar voor stredden!"

Charlotte

JORD KNOTTTER

Opleiding: Acteursopleiding Toneelacademie Maastricht.

Theater: Jord speelde onder meer in de Fringe voorstelling Rex vs. Meisje en de parade voorstelling Little Pocket Mice.

Televisie: Op televisie was Jord te zien in onder andere Charlie, Moordvrouw, SpangaS, A'DAM E.V.A. seizoen 2, Flikken Maastricht en volgend jaar is hij onder andere te zien in Danni Lowinski seizoen 2.

Overig: Jord spreekt regelmatig radio- en televisiecommercials in en is de vaste voice-over van SBS shownieuws.

"Het mogen spelen van DE Soldaat van Oranje is een droom die uitkomt. De Tweede Wereldoorlog is één van de belangrijkste, meest zwarte bladzijde uit de vaderlandse geschiedenis. Mijn opa & oma en zelfs mijn oom hebben de oorlog meegemaakt, maar kunnen/konden er eigenlijk nooit echt goed over praten. Soms vertelden ze wel dingen, maar ik zal nooit weten hoe het echt was. En ik benijd ze niet. Met het vertolken van Erik word ik gedwongen mij toch te verplaatsen in die tijd en situatie. Wat zou ik hebben gedaan? Zou ik dezelfde keuzes maken als Erik? Letterlijke quote uit het stuk: 'Volg je je hart, of red je je huid?' Daar gaat deze voorstelling over, denk ik. Erik volgde zijn hart en daardoor maakte hij vaak de juiste keuze, maar ook de verkeerde, met alle gevolgen van dien... Soldaat van Oranje is uniek in zijn soort en ik vind het een eer om in zo'n grote productie, onder regie van Theu Boermans, met zo'n mooie groep mensen, dit verhaal te mogen vertellen."

Alternate Erik

JUUL VRIJDAG

Opleiding: Toneelschool Maastricht. Twee jaar parttime opleiding tot docent drama.

Theater: Juul begon bij Het Vervolg Toneelgroep (Maastricht) als alt saxofoniste en is daar vervolgens 7 jaar gebleven als muzikant en actrice. Daarna is ze gaan freelancen bij o.a. Hollandia, Carver, Huis aan de Amstel, Stella den Haag, Nationaal Toneel, diverse werkplaatsen en De Federatie. Met de federatie verhuisde Juul mee naar Arnhem om daar vervolgens 8 jaar bij Toneelgroep Oostpool te spelen.

Televisie: o.a. Baantjer, Wet en waan, Verborgen gebreken, Klein Holland, Charlie, Moeder ik wil bij de revue, Danni Lowinski.

Film: De hoogste tijd, Alletta Jacobs, Noordeloos, Kikkerdril en Alles is Liefde.

"Toen ik nog een kind, nog maar een meisje was....waren er nog dubbeltjes in omloop met de afbeelding van Koningin Wilhelmina erop. Ze werden steeds zeldzamer. Als je er dan eenje in je bezit kreeg had je iets speciaals in handen. Een Willemientje. Een geluksdubbeltje. Iets om te bewaren als een schat. Even erop spugen, dan bleef het geluk langer zitten. Dat ik nu deze karaktervolle menselijke koningin mag vertolken in een voorstelling die tot nadenken stemt over de complexiteit van het maken van morele keuzes vervult mij met gepaste trots. Ik heb grote bewondering voor mensen die in het verzet hebben gezeten! Ik weet niet of ik zelf zo dapper zou zijn om mijn leven, maar vooral dat van mijn dierbaren op het spel zou durven zetten."

Koningin Wilhelmina

JACQUELINE BLOM

Jacqueline Blom maakte na haar afstuderen aan de Toneelschool in Maastricht in 1985 direct een vliegende start. Als actrice is zij sindsdien vooral te zien in het theater, en daarnaast veelvuldig in de bioscoop en op televisie. Ook is zij als stemacteur te horen in opdrachtproducties voor radio. Bij het grote publiek werd zij bekend door haar rol van Elise Bussink in de serie Oud Geld en in de rol van Zuster ten Hoeve in de jeugdserie Loenatik. Internationale erkenning kreeg zij voor haar hoofdrol in de theaterproductie Woman who walked into doors.

“Life is full of surprises’. Er breekt oorlog uit en je wordt wel of niet gedwongen te handelen, je leven wel of niet te wagen. Dat je meedoet aan een musical. Twee onvergelykbare zaken. Desalniettemin vind ik het een eer om Wilhelmina te mogen spelen.”

Koningin Wilhelmina

MARISA VAN EYLE

Opleiding: Toneelschool Maastricht.

Theater: Marisa werkte in haar carrière mee aan vele theaterproducties. Zo maakte ze lange tijd deel uit van theatergezelschap De Trust (de latere Theatercompagnie) onder leiding van Theu Boermans. Ze speelde de rol van Kniertje in Op Hoop van Zegen van Het Toneel Speelt, in Vendetta van De Ploeg en de titelrol in Annie M.G. van Ton Vorstenbosch waar zij een Theo d'Or Nominatie voor kreeg. Marisa was lange tijd actief bij Het Toneel Speelt waarmee ze te zien was in onder meer de stukken Familie en Jozef in Egypte. Ook speelde ze in De geschiedenis van de familie Avenir van Maria Goos dat in de periode 2005-2008 in verschillende Nederlandse theaters werd opgevoerd. Recentelijk was Marisa te zien in het toneelstuk Gijsbrecht van Amstel en als koningin Wilhelmina in Soldaat van Oranje - De Musical. Marisa werkte voor deze laatste musical tevens een periode als resident director.

Film/Televisie: Naast toneel is Marisa ook in films en op televisie te zien. Zo speelde ze in de films Kracht, Minoes, Zus & Zo, 1000 Rosen, Abeltje, Zwartboek en Alles is Liefde. Verder vertolkte Marisa rollen in series als Kinderen geen bezwaar, IC, De Daltons, de jongensjaren en Keyzer & De Boer Advocaten.

“Ik vind dit een op alle fronten grensverleggende musical over de duivelse dilemma's waar ieder mens, van koffiejuuffrouw tot koningin mee te maken krijgt wanneer je grenzen letterlijk en figuurlijk worden overschreden en ben dan ook zeer trots om middels de erebaan van Wilhelmina deze Soldaat van Oranje te mogen dienen!”

Koningin Wilhelmina

MYRANDA JONGELING

Opleiding: Toneelschool Arnhem.

Theater: Myranda speelde vanaf de oprichting bij Toneelgroep De Trust, later De Theatercompagnie. In regie van Theu Boermans vertolkte zij rollen in klassiekers als Driekoningenavond, Ajax, Platonov, Drie Zusters, Gilgamesj, Faust en Het wijde Land. Maar ook werkte zij mee aan spraakmakende voorstellingen van de nieuwe jonge Duitse schrijvers Schwab en Goetz, o.a. Veldslagen, Koons en De Presidentes. Verder speelde zij in producties bij Toneelgroep Amsterdam, Het Toneel Speelt en Huis aan de Amstel.

Film/Televisie: Myranda was in films te zien als Karakter, De gelukkige huisvrouw, De Tasjesdief en we kennen haar ook uit tv-series als Single, Pleidooi, Tijd van Leven en Keyzer & De Boer Advocaten en Danny Lowinsky.

Overig: De laatste jaren schrijft ze ook scenario's, o.a. voor Flikken Maastricht. Op dit moment werkt ze in opdracht van de VPRO aan een bewerking van Alleen op de Wereld en ontwikkelt ze een film met Endemol.

“Ik denk dat iedereen de angst kent dat het in wezen niet uitmaakt wat je doet. Dat de geschiedenis zich voltrekt zonder dat je er invloed op hebt. Het verhaal van Soldaat Van Oranje laat zien dat je altijd een keuze hebt. En dat die keuze een gevolg heeft voor jou, je geliefden en je omgeving. Ook al weten we op het moment zelf niet altijd of we het goede doen. Goed en kwaad ligt soms akelig dicht bij elkaar, dat laat de voorstelling ook zien. Heel goed nadenken en tegelijkertijd ons hart volgen, dat is wat we kunnen doen.... Het is een prachtig en belangrijk verhaal, ik ben er trots op dat ik het mee help vertellen.”

Koningin Wilhelmina

KEVIN SCHOONDERBEEK

Opleiding: Amsterdamse Toneelschool & Kleinkunstacademie.
Theater: Kevin speelde o.a. rollen in theaterproducties van Het Nationale Toneel.
Televisie: hij vertolkte o.a. rollen in series als Moordvrouw, Flikken Maastricht en Deadline.

"Johannes Heesters, de in 2011 op 108 jarige leeftijd gestorven acteur/zanger, is op steenworpafstand van mijn ouderlijk huis geboren. In dezelfde straat. Amersfoort, Soesterkwartier, Puntenburgerlaan. Tijdens de oorlog heeft hij voor Adolf Hitler gezongen. In een interview met Ivo Niehe verklaarde Heesters: "Ik smeeek het Nederlandse volk en de koningin om vergeving. Ik heb alles gedaan voor mijn carrière, niet voor de heer Hitler en niet voor de SS." In Soldaat van Oranje zien we mensen die om verschillende redenen verschillende keuzes maken. De kracht van deze voorstelling schuilt in het feit dat de motieven van deze mensen invoelbaar zijn gemaakt. We willen allemaal een held zijn maar wat doe jij als het er op aankomt?"

Fred, understudy Anton

MAARTEN HEIJMANS

Opleiding: Amsterdamse Toneelschool en kleinkunstacademie
Theater: In 2007 won Maarten de ITS Award en Fringe Award met de afstudeervoorstelling De Huielende Kers, die vervolgens op Fringe Festivals in Praag en Edinburgh heeft gespeeld. Bij gezelschap Het Toneel Speelt was hij te zien in de voorstellingen Op Hoop Van Zegen, De Wijze Kater, en Expats. Bij gezelschap De Toneelmakerij in Arabische Nacht, Batte, Thaiboxverdriet, en De Heldenbrigade. Bij Theater Het Amsterdamse Bos in de voorstellingen De Goede Mens van Sezuan, Les Enfants Du Paradis, en Wiener Wald. Verder speelde hij in de Alex Klaasen musical Verplichte Figuren. Vanaf begin 2014 vertolkt Maarten de titelrol in het toneelstuk Vaslav, door Arthur Japin.
Film en televisie: Maarten speelt in de sketches van Het Klokhuis en had een rol in SpangaS, S1NGLE en Tita Tovenaar. Hij speelde in de films Nick en Hemel. Maarten is begin 2014 op televisie te zien als Ramses Shaffy in de serie Ramses van Michiel Van Erp.

"Laatst kwam ik in mijn bijna 2 jaar oude smsverkeer een berichtje naar mijn vriendin tegen: "De voorstelling is fantastisch!!". Al in de pauze verstuurd tijdens de eerste keer dat ik Soldaat van Oranje zag toen ik nog niet wist dat ik er ooit zelf in zou gaan spelen, als onbevooroordeeld publiek. Een voorstelling van Spielbergiaanse proporties: groots en meeslepend qua vorm en inhoud, een groot drama en spektakel tegelijk. Dat zie je niet vaak als publiek, laat staan als acteur om in mee te kunnen spelen. Ik blijf erbij, deze keer vanaf het immense toneel: Fantastisch!!"

Anton

BOY OOTEMAN

Opleiding: Amsterdamse Toneelschool & Kleinkunstacademie.
Theater: Boy speelde de rol van Chris in Soldaat van Oranje sinds de première in oktober 2010 tot en met februari 2012 en was vervolgens de understudy van Hazes in Hij Geloof in Mij. Eerder speelde hij in Grand Hotel, Alfred J Kwak, Prikkebeen, De Fantasten en zijn eigen theatergroep PRESENT!?! Hij schrijft nu voor Het Rotterdam Philharmonisch Orkest en het Residentie Orkest.
Film/Televisie: Boy vertolkte rollen in films als Drone, De Brief voor de Koning, Date en Afdwalen. Op televisie was hij te zien in series als Klokhuis, Flikken Maastricht en A'DAM E.V.A.

"Toen de oorlog voorbij was, durfde iedereen hardop te zeggen hoe het allemaal had moeten gaan, wie 'fout' was en wie 'held'. Maar op het moment zelf is dat zo simpel niet. Ik zou mezelf graag zien als iemand die in '41 eigenhandig alle Duitsers van het strand had afgeschopt en daarna ook nog even een setje voedselbonnen voor iedereen kopieërt, maar ik vraag me af hoe dapper ik zou zijn. Dit verhaal vertelt over Erik, die opstaat en actie onderneemt, maar vertelt net zo goed over de vrienden en mensen die dat niet doen, willen of kunnen. Dat wringt, dwingt je om na te denken. Dat is een mooie boodschap."

Chris

ROEL DIRVEN

Opleiding: Fontys Hogeschool voor de Kunsten, richting Musicaltheater. Workshops bij o.a. Monique van de Ven, Martin Schwab en Helmer Woudenberg en zangles bij Jack Breikers.
Theater: Roel speelde in twee theatershows van Het Huis Anubis van Studio 100 Theaterproducties. Het Huis Anubis en het Mysterie van het Verborgene Symbool en Het Huis Anubis en de Verloren Ziel.
Televisie: Van 2009 t/m 2011 speelde Roel in de televisieserie Het Huis Anubis de rol van Raphael Salomons. Ook speelde hij in twee speelfilms van Het Huis Anubis; Het Huis Anubis en de Toorn van Balor en Het Huis Anubis en de Terugkeer van Sibuna. Roel was te zien in diverse commercials en heeft een gastrol gespeeld in Goede Tijden, Slechte Tijden.
Overig: Roel is werkzaam als stemacteur in verschillende animatie- en live actionseries.

"Wat voor mij centraal staat in de voorstelling is keuzes maken. Het is voor mijn generatie onvoorstelbaar om in een tijd van oorlog levensbepalende keuzes te moeten maken. Kies je voor jezelf, of help je een ander? Doe je alles om zelf te overleven of help je een ander overleven? Om jonge mensen in die situatie op het podium te zien, heeft mij heel erg aan het denken gebracht. Ik hoop dat dit ook bij anderen gebeurt."

Bram

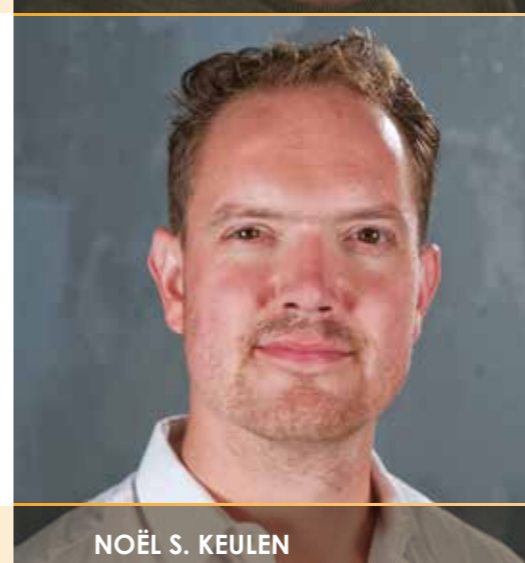

DAAN COLIJN

Opleiding: Amsterdamse Toneelschool & Kleinkunstacademie.
Theater: Daan speelde in theaterproducties als Schateiland, Power (Zuid-Afrika), Wij slapen niet en Maria Stuart (Oostenrijk).
Film/Televisie: Daan was te zien in verschillende films als Eileen, de Storm, Magistratus en Lang zal ze leven en op televisie in de series Van God los en Raveleijn.
Overig: Daan is naast acteur ook als regisseur verantwoordelijk voor de voorstellingen Koffie en Cake, Ondragelijk, Louter Kabouter (Oerol), OMA, Creatures (Over het IJ Festival) en won met het theatercollectief Club Silenzio in 2012 de Fringe Silver Award.

"Ik vind het fantastisch om in die enorme productie van Soldaat van Oranje te stappen. Ik hou ervan om te worden ondergedompeld in een belevenis vol video en decor. Ik denk niet dat er op dit moment een andere grote theaterproductie is dat zijn publiek zo meeneemt in een totaal ervaring en waarbij het thema zo belangrijk is om verteld te blijven worden."

Paul, understudy Fred

NOËL S. KEULEN

Opleiding: Toneelschool Arnhem.
Theater: Noël's afstudeervoorstelling Alpha Centauri, onder regie van Gerardjan Rijnders, won de ITS publieksprijs 2006. Sindsdien speelde Noël bij onder meer Toneelgroep Amsterdam, Bellevue Lunchtheater, Bonheur, STIP producties en zijn eigen groep TheaterGroep 42 (www.TG42.nl) in o.a Jan Rap en z'n Maat, Karakter, De Verlichting is Stuk, Saltimbank, De ondergang van, Pitbull, Al Mijn Zonen, Glengarry Glen Ross en Mightysociety8 de musical. **Film/Televisie:** Op tv was Noël te zien in verschillende commercials en series, onder andere Van God Los, Villa Achterwerk en Bellicher: CEL en in de films Olivier Etc. en Hunting en Zn. Vorig jaar speelde hij de hoofdrol in de NTR KORT film WIL.

"De route naar Engeland die door Charlotte wordt genoemd, maakte mijn oudtante 'tant Anna' mogelijk voor vele neergestorte geallieerde piloten. Als eigenaresse van een busbedrijf dat mijnwerkers naar de mijnen in Limburg en België vervoerde, smokkelde zij hen, vermomd als mijnwerkers, de zwaarbewaakte Maas over, tot bij het begin van de Ardennen. Daar werden ze opgepikt om te voet verder te gaan via de bossen en de bergen richting Spanje. Ze is hiervoor na de oorlog onderscheiden met een oorkonde ondertekend door Amerikaans opperbevelhebber Eisenhower. Dit vertelde mijn vader mij toen het duidelijk werd dat ik in Soldaat van Oranje ging spelen. Niet alleen de voorstelling, maar ook de gesprekken tussen de generaties, leren ons een belangrijk deel van onze geschiedenis beter kennen."

Victor

NICO DE VRIES

Opleiding: Toneelschool Maastricht
Theater: Nico speelde in toneelstukken van o.a. Toneelgroep De Appel, Het Nationaal Toneel, Orkater, Het Bostheater, Zeelandia, Het Speeltheater en Het Bellevue/Lunchtheater. Het afgelopen seizoen speelde hij in Kleine Zielen van L. Couperus. **Film/Televisie:** Nico vertolkte onder meer rollen in de films Karakter en Otje. Op televisie was hij te zien in de series Spangen, Grijpstra & de Gier, Keyzer & de Boer, Flikken Maastricht, Baantjer, Unit 13, in de rol van Wilders in Beatrix-Oranje onder vuur en in de speelfilm Alles is Familie. **Overig:** Nico tourde met het Tony Overwater Jazz Quintet, werkte als verteller van Kikker verhalen van Max Velthuis en presenteerde verschillende concertgebouwworstellungen.
Prijzen: Genomineerd voor de Johnny Kraaijkamp Musical Award (beste mannelijke hoofdrol) voor Baloo de Beer in Jungleboek.

"In de periode dat ik bij De Appel speelde reed ik iedere dag langs Vliegveld Valkenburg. Mijn eerste gedachte was, toen ik hoorde dat de voorstelling op een vaste locatie gespeeld zou worden, dat Valkenburg de perfecte locatie zou zijn. Kun je nagaan hoe groot mijn verbazing was toen ik hoorde dat de producenten Fred Boot en Robin de Levita allang met diezelfde locatie bezig waren. En mijn mond viel helemaal open toen ik de eerste stappen in de totaal omgetoverde hangaar zetten: Dit maak je maar eens in je leven mee, deze grootte, zoveel disciplines. En dat alles om het verhaal te vertellen van een man die een keuze maakte in zijn leven en daar, ondanks alles, achter bleef staan."

Van 't Sant, resident director

RENÉ VAN ZINNICQ BERGMANN

Opleiding: Toneelschool Arnhem.
Theater: René speelde vele rollen uit het klassieke wereldrepertoire bij toneelgezelschappen als het Nationale Toneel, Toneelgroep Amsterdam, Het Toneel Speelt en Toneelgroep de Appel. Hij speelde in de musical The Lion King in Hamburg. Sinds zijn terugkeer in Nederland werkt hij als freelance acteur.
Televisie: René speelde rollen in televisieseries waaronder Van Speijk, Levenslied, Bernard schavuit van Oranje, Rembrandt en ik, en Feuten III.
Overig: Als Resident Director gaf hij leiding aan de Nederlandse musical Lion King en aan de musical Zorro. René is speldocent en werkt voor specifieke opleidingstrajecten in het bedrijfsleven en overheidsinstanties.

"Ik diende Wilhelmina al eerder in de rol van Van 't Sant. Dat was in de televisieserie 'Juliana 1 en 2'. Maar wat zou mijn rol geweest zijn in een werkelijke oorlog? Zou ik de moed hebben gehad 'het juiste' te doen? Het brengt mij terug bij het leven van mijn oud-oom Rob van Zinnicq Bergmann, die net als Erik Hazelhoff, als jonge man in het begin van de oorlog naar Engeland vluchtte en als piloot bij de RAF diende. Hij heeft zich, evenals vele anderen met hart en ziel ingezet voor de vrijheid. Na de oorlog werd hij voor zijn heldendaden door Wilhelmina benoemd tot Adjudant en Hofmaarschalk. Hij heeft haar in werkelijkheid gediend. Met gepaste bescheidenheid beschouw ik mijn bijdrage aan deze productie als een persoonlijk eerbetoon aan een bijzonder familielid.

Van 't Sant, resident director

SOPHIE SCHUT

Opleiding: Sophie Schut begon in 2005 aan de Jazz-/Musicalopleiding op de Theaterschool in Amsterdam. Na 2,5 jaar stapte ze over naar de Amsterdamse Toneelschool&Kleinkunst Academie, waar ze in 2011 afstudeerde.
Theater: Ze speelde een Marokkaans pubermeisje in de muziektheatervoorstelling Hoe overleef ik (zonder) liefde? en ze danste, zong en speelde afgelopen seizoen in de kindervoorstelling AU!
Film/Televisie: Aankomend jaar zal Sophie ook te zien zijn in Flikken Maastricht

"Toen ik de voorstelling zag, zo'n twee jaar geleden, dacht ik: "Daar moet ik ook in spelen!" Ik vond het enorm indrukwekkend; de draaischijf en de filmprojecties geven je het gevoel dat je echt IN het stuk en de tijd zit. Met name de projecties van de Slag om de Grebbeberg vind ik emotioneel, met de wetenschap dat mijn opa daar gevochten heeft. En op deze manier komt het allemaal heel dichtbij. Goed, nu is het dan zover. Ik mag mee spelen, en dan ook nog zo'n mooie rol.

Ada

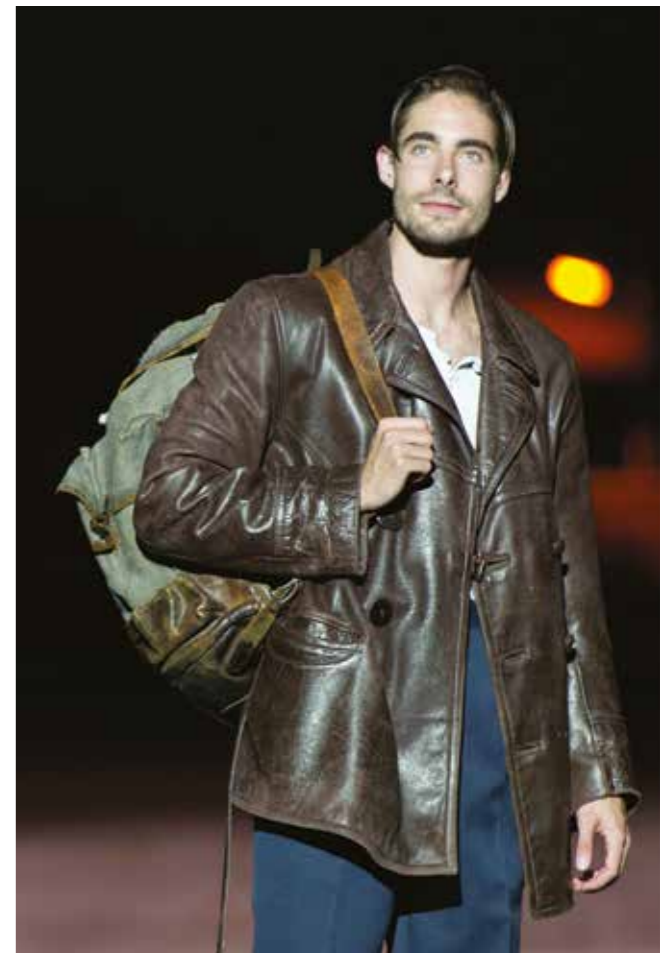
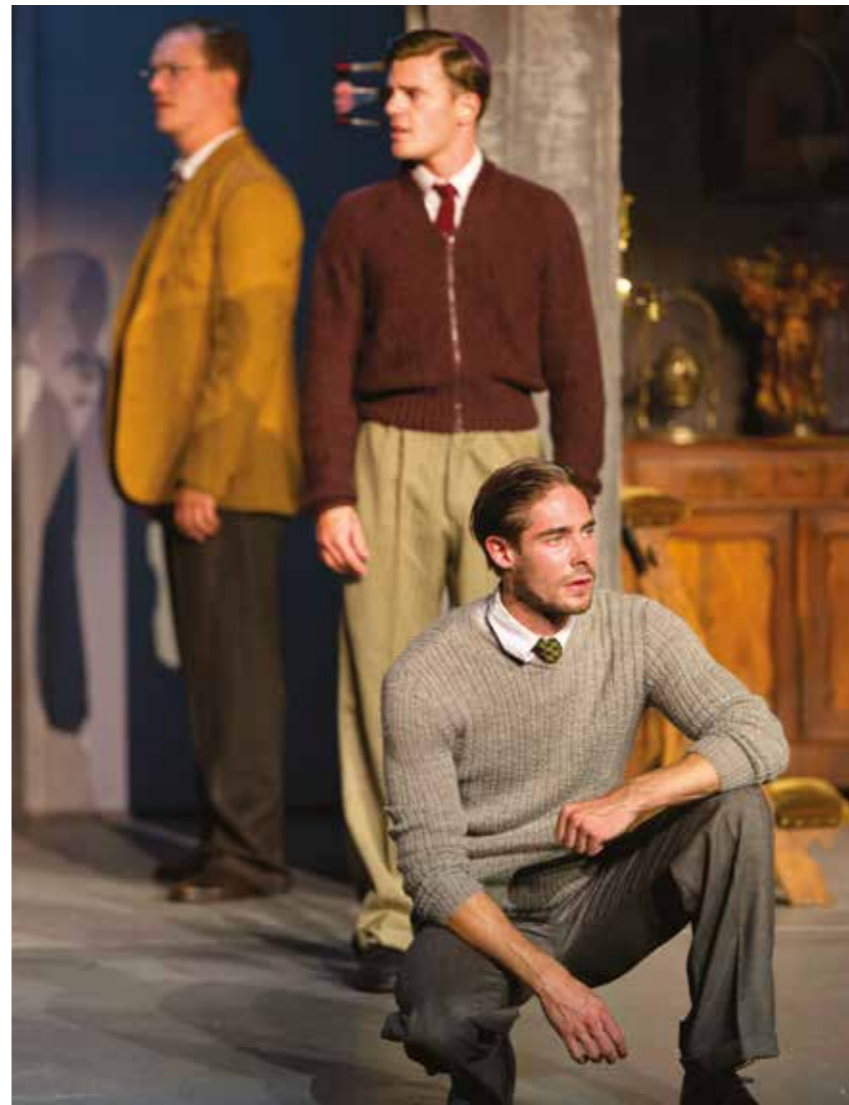
JENNIFER VAN BRENK

Opleiding: Fontys Conservatorium, richting Muziektheater. Zangles bij Roel Vankerckhoven.
Theater: Jennifer speelde rollen in de musicals Ik Driss- de musical, Kruiemeltje, Mary Poppins, Ciske de Rat, HERA de goddelijke musical, Beauty and the Beast, The Last Five Years en Romeo en Julia. **Televisie:** In de tv serie De avonturen van Kruiemeltje speelde ze de rol van Juf Jacobs. **Overig:** Voor haar afstudeer soloprogramma Dit is geen voorstelling, won ze de Jaques de Leeuw Jong Top Talent Prijs 2003. Ook werd Jennifer genomineerd voor een John Kraaijkamp Musical Award Beste Vrouwelijke Bijrol voor haar rol in "HERA de goddelijke musical".

"Wat Nederland heeft meegemaakt in de tweede wereld oorlog is iets dat nooit vergeten mag worden. Daarom is het belangrijk om dat verhaal te blijven vertellen. Door dat te doen op zo'n persoonlijke manier, door de ogen van Erik, kan de kijker zich makkelijk en nog steeds vereenzelven met een verhaal wat zich zo'n 70 jaar geleden heeft afgespeeld. Een gruwelijke tijd die hopelijk nooit meer herhaald zal worden. Ik ben erg trots dat ik deel mag uitmaken van deze hommage aan al diegene die deze periode mee hebben moeten maken."

Hofdame Tessa

KARIN BOS

Opleiding: INHolland Conservatorium Alkmaar, richting musical. **Theater:** Karin liep tijdens haar studie stage bij de voorstelling De Gebroeders Leeuwenhart in het M-lab. Na haar studie mocht ze daar terugkomen voor de hoofdrol in De Geheime Tuin. Zo speelde ze ook mee in de Turkse tour van Pinokkio en deed ze mee aan meerdere kleine voorstellingen. **Overig:** Ze is het vaste gezicht van PLUS. Deed verschillende filmprojecten waaronder de film Balans. Ook is ze actief als zangdocent, zowel privé als aan groepen.

"We mogen blij zijn dat we de oorlog niet hebben meegemaakt en dat we in vrede leven. Het is niet iedereen gegeven en daarom moeten we dit blijven koesteren. Ik vind het bijzonder dat we dit verhaal avond aan avond mogen doorvertellen."

Swing, understudy Hofdame Tessa, understudy Hofdame Angela

SANNE BOSMAN

Opleiding: Fontys Hogeschool voor de kunsten, richting musicaltheater **Theater:** Sanne speelde in theaterproducties als Op hoop van zegen, Je Anne, AbraKOdabra en de duivel in het doosje. **Televisie/Film:** Sanne speelde een gastrol in het tweede seizoen van de TV serie Levenslied, was te zien in Goede tijden, slechte tijden en speelde in de film Wederopstanding van een klootzak. **Overig:** Als stemactrice spreekt Sanne diverse animatie- en live- action series en commercials in. Tevens was zij te zien in verschillende commercials van de Gamma.

"Ik vind het een voorrecht om in deze voorstelling dit verhaal te mogen vertellen. Toen ik Soldaat van Oranje voor het eerst zag besepte ik me hoe belangrijk het is dat er over de tweede wereldoorlog, en al het leed dat destijds is veroorzaakt, moet worden blijven verteld. Want vrijheid is niet altijd vanzelfsprekend geweest."

Ensemble, Hofdame Angela, understudy Hofdame Tessa, understudy Ada

MAUDY BREMER

Opleiding: The London Academy of Performing Arts, zanglessen bij onder meer Margot Giselle men Jimmy Hutchinson. **Theater:** In binnen- en buitenland was Maudy te zien in theaterproducties als A Midsummer Night's Dream, Three Sisters, Cherry Orchard, Amerika, Les Misérables (België en Nederland), Oliver, Pippi Langkous, Rembrandt de Musical, Kuffje de Zonnetempel en Les Parapluies de Cherbourg. **Film/Televisie:** Maudy was op televisie te zien in de series Lotte en Sprint. **Overig:** Maudy is verder werkzaam als dramadocent, regisseuse en vertaalster.

"We hebben een geweldig creatief team en een heel inspirerende groep acteurs. Ik vind het altijd geweldig om tijdens een repetitieperiode mensen te zien groeien, een verhaal dat nog op papier staat tot leven te zien komen! Ik vind het zalig om Theu Boermans aan het werk te zien. Ieder woord wordt bekeken, gewikt en gewogen; iedere situatie wordt tot in detail besproken. Acteurs krijgen de kans om het beste uit zichzelf te halen. Ik hoop dat mensen die ons zien geraakt worden door dit verhaal. Huilen en lachen en een heerlijk avondje theater beleven. Dat ze aan het eind van de voorstelling denken: Nu al afgelopen? Wat jammer!"

Swing, understudy Hofdame Angela

NIELS VAN DER GAARDEN

Opleiding: Codarts, Hogeschool voor Dans en Muziek - Afdeling Muziektheater. Hij kreeg les van onder meer Pia Douwes, Roeland Vos, Robert Scott, Frans Ehlhart en Frederique Sluiterman van Loo. **Theater:** Niels speelde in theaterproducties van onder meer Jeans, de Efteling, Fable Factory, Theater Terra, V&V Entertainment en het M-Lab. **Overig:** Niels deed inzingwerk voor onder meer Kikker en zijn Vriendjes - Theater Terra en de Soundtrack van Annie M.G. - BosBros/VRT/VARA/NPS.

"Mijn oma zat midden in het bombardement op Den Haag. Mijn opa is te werk gesteld in Duitsland. Beiden hebben ze de oorlog overleefd. Hoe weet je of je, tussen de gruwelijkheden van de oorlog, de keuze kan maken om te doen wat je een held maakt? Mijn opa en oma waren geen Verzetshelden, maar ze hebben zich er niet bij neergelegd en zich staande weten te houden. Na de oorlog hebben ze hun kinderen en kleinkinderen verteld over wat ze meemaakten. Ik hoop dat we met Soldaat van Oranje datzelfde kunnen doen. Dit verhaal vertellen, doorvertellen, en blijven vertellen. Niemand kiest ervoor een held te zijn. Maar door je keuzes kun je een held zijn voor anderen."

Swing, understudy Bram, Paul

CECILIA ADORÉE

Opleiding: Cecilia studeert in het 4e jaar aan het Rotterdams Conservatorium Codarts richting Muziektheater. **Theater:** Tijdens haar opleiding speelde ze in Hûd, Little Women en Nine. Soldaat van Oranje - De Musical is haar stage. **Overig:** Naast haar opleiding treed Cecilia regelmatig op met haar klas, op evenementen en speciale gelegenheden. Ook deed ze mee aan verschillende zang en theaterprojecten in Rotterdam.

"Mijn opa en oma woonden in Rotterdam tijdens het bombardement. Dat zij de oorlog van dichtbij hebben meegemaakt deed mij beseffen dat de Tweede Wereldoorlog nog maar zo kort geleden is. Soldaat van Oranje is naast een buitengewoon groots spektakel, een vertelling over de oorlog die Nederland diep geraakt heeft en daarom doorverteld moet worden. Het betreft onze landsgeschiedenis en herinnert mij eraan dat vrijheid niet vanzelfsprekend is."

Ensemble

KARIN JESSICA JANSEN

Opleiding: Codarts Muziektheater, Toneelacademie Maastricht. **Theater:** Karin was te zien in de Studio van het Onafhankelijk Toneel en de theaterbewerking Wiplala Weer van het Filaal. Ze maakte haar eigen voorstelling en bewerking van Die Sieben Todsunden van Brecht en Weill. **Film/Televisie:** Karin speelde de vrouwelijke hoofdrol in een aflevering van de serie Van God Los en vertolkte één van de vrouwelijke hoofdrollen in de internationale speelfilm Gone Back. Daarnaast speelde ze gastrollen in verschillende TV series en een bijrol in de film Hemel op Aarde. **Overig:** Karin schreef en produceerde zelf een korte documentaire en twee korte films. Ze richtte met twee collega's eind 2012 Stichting Cinergy op waarmee ze een filmbewerking van de eenakter De Beer van Tsjechov produceerde.

"Ik ben altijd nieuwsgierig naar de verschillende kanten van een verhaal. De wereld is niet zwart wit in te kleuren. De spanning is juist te vinden in de nuance, het grijze gebied dat eigenlijk alleen is uit te beelden door beide kanten te laten zien. Dat ik de rollen van Charlotte en Ada vorm mag gaan geven, vind ik leuk en bijzonder. Het zijn allebei sterke vrouwen, die op hun eigen manier keuzes maken. Het verhaal uitbeelden achter deze keuzes zie ik dan ook als een fantastische uitdaging!"

Ensemble, understudy Charlotte, understudy Ada

PIEK VAN DER KAADEN

Opleiding: Fontys Hogeschool voor de Kunsten Musicaltheater. **Theater:** Piek speelde afgelopen seizoen in de musical De Jantjes. Tijdens haar opleiding speelde ze in producties als The Life, How to succeed in business without really trying en Dear Fox. **Film/Televisie:** Ze danste in de bioscoopfilm Afblijven van regisseur Dave Schram. Ze behaalde de tweede plek in het RTL 4 Programma Waar is Elvis. Piek stond op de Avro Uitmarkt musical sing-a-long van 2012. Ze zong in het televisie programma van Cor Bakker genaamd Cor achter de dijken met de Lama's als juryleden. **Overig:** Piek zong backings in bij platenmaatschappij EMI records van Jochem Fluitsma & Eric van Tijn. Ze geeft zang en dansles voor jong en oud.

"Om als net afgestudeerde letterlijk en figuurlijk mee te mogen draaien in deze enorm indrukwekkende en spectaculaire productie is als een droom die waar blijkt te zijn. Dat de paradox van de trieste gebeurtenissen van 1940-1945 en een mooie avond uit in 1 productie samen komt bewonder ik enorm. Ik ben ontzettend trots en vooral dankbaar deel uit te maken van een voorstelling die zo raakt dat het een onvergetelijke ervaring is, zowel voor de mensen op toneel als in de zaal. Hierdoor wordt elke avond opnieuw geschiedenis geschreven."

Ensemble, understudy Charlotte

JASPER KERKHOF

Opleiding: Zanglessen van Kees Taal en Ineke van Doorn, acteerworkshops van Judith Brokking, Farideh Farjan, Ad Beukering en Hajo Bruins. **Theater:** Jasper speelde in The Soulshow, de rockmusical Tommy en in de musicals The Sound of Music, Mamma Mia!, Jesus Christ Superstar, Chess, Ciske de Rat, Sunset Boulevard, All Shook Up/Love Me Tender, Into the Woods, Volendam de musical, De Zangeres zonder Naam en De Jantjes. In 2007 werd Jasper genomineerd voor een John Kraaijkamp Musical Award voor zijn rol in Chess. **Film/Televisie:** Jasper werkte mee aan diverse tv-programma's zoals Herberg De Leeuw en Postcodeloterij Miljoenenjacht. Daarnaast speelde hij in de korte films Sofie en Time Zero Theory. **Overig:** Jasper componeerde de muziek voor de musical Willem van Oranje en de korte film Verkeerde sterkte. Onder de naam Freaky Pudding schrijft en produceert hij (pop)liedjes.

"De tirannie verdrijven, die mij mijn hart doorwondt! de mensen die dit idee uit het Wilhelmus actief hebben nagestreefd, zullen zeggen 'ik kon niet anders'. Zij werden helden. Maar mensen die een andere keuze maakten, konden wellicht ook niet anders. Dat is voor mij een belangrijk idee uit deze voorstelling: oordeel niet te snel, je weet nooit welke redenen iemand heeft om een bepaalde keuze te maken."

Ensemble, understudy Fred

ROY KULLICK

Opleiding: NKT Theaterschool. Zangles van Marika Lansens, Lisa Boray, Robin Verbeek, Edward Hoepelman en Margot Giselle. Spelworkshops van onder anderen Petra Laseur en Tom de Ket. **Theater:** Roy was te zien in verschillende producties van het NKT in binnen en buitenland, waaronder 10 shows op Broadway, New York. Begon zijn professionele carrière in de Nederlandse Miss Saigon en was achtereenvolgens te zien in: Les Misérables, Cabaret, Hair, A Chorus Line, Saturday Night Fever, Aïda, Mamma Mia, Love Me Just A Little Bit More, The Wiz, Evita, Footloose, Ja zuster Nee Zuster, Dr. Dolittle, Peticcoat, Miss Saigon en Hij gelooft In Mij. **Film/Televisie:** Op televisie had Roy gastrollen in Rozengeur En Wodka Lime en ONM. **Overig:** Hij werd in 2009 genomineerd voor een John Kraaijkamp Musical Award voor beste bijrol in een grote musical, Footloose.

"Ik zie de namen van verzetstrijders uit de 2e wereldoorlog elke dag om me heen. Gewoon in mijn eigen wijk. Het is dan ook een belangrijke periode in onze geschiedenis geweest, waar wij jaren later gelukkig alleen de verhalen van meekrijgen. Verhalen die op hun beurt belangrijk zijn om te vertellen, zodat het verleden ons er voor kan behoeden dat in de toekomst soortgelijke dingen gebeuren."

Ensemble, understudy Bram

LARS MAK

Opleiding: Lars heeft gestudeerd aan het ArtEZ Conservatorium te Arnhem, richting Muziektheater. Hier heeft hij les gehad van o.a. Elena Vink, Hans Cassa en Ruud de Maesschalck en heeft hij mogen werken met o.a. Wannie de Wijn en Introdans. **Theater:** Tijdens zijn studie heeft Lars stage gelopen bij Theater Terra door de hoofdrol te vertolken in de kindermusical Spuit Elf. Daarna was hij te zien in Heartbreakers, een nieuwe muziektheatervoorstelling met muziek van JacobTV. **Overig:** Lars is naast zanger en acteur ook zangdocent.

"Naast het feit dat het fantastisch is om direct na mijn opleiding deel uit te mogen maken van zo'n grootse productie, is het ook mooi dat ik mijn bijdrage kan leveren om dit verhaal avond aan avond te vertellen. Als je in de zaal om je heen kijkt, zie je de impact die dit verhaal op het publiek heeft. Dit betekent dat het nog steeds leeft, en het is goed om dit ook levend te houden."

Swing, understudy Erik, understudy Paul

EZRA VAN NASSAU

Opleiding: Academie voor Muziektheater Tilburg en Docent Muziek aan het Conservatorium Tilburg. Minors: directie en zangmethodiek. Zangles van o.a. Edward Hoepelman, Ivar Costenoble en Ingrid Zeegers en spellen bij Roeland Vos, Julia Bless en Marc Krone. Workshops van Paul Eenens, Koen van Dijk en Brigitte Odett. **Theater:** Tijdens zijn studie speelde Ezra verschillende theaterproducties waaronder De Spooktrein, The Secret Garden, Jekyll and Hyde en Oscar. **Overig:** Ezra is actief als zanger, acteur, pianist en muziekdocent. Hij zong in het Fontys Jazz Choir, bij The Jukebox Boys en in diverse coverbands. Daarnaast fungeerde hij als dirigent, arrangeur en muzikaal leider in diverse projecten waaronder Shakespeare in Concert in het M-Lab. Ezra volgde tijdens zijn opleiding pianolessen van Erik Vlasblom en momenteel van Jeroen Sleyfer.

"De eerste keer dat ik deze voorstelling zag was ik diep onder de indruk. Een prachtig verhaal over vrienden die onder bizarre omstandigheden allemaal hun eigen keuzes moeten maken. Soldaat van Oranje is voor mij een groot avontuur. Als 'Swing' krijg ik de kans om vanuit allerlei karakters het verhaal te vertellen en bij te dragen aan dit ontroerend spektakel."

Swing

SJOERD OOMEN

Opleiding: Fontys Conservatorium, richting Muziektheater en Fontys Hogeschool voor de Kunsten, richting Musicaltheater. **Theater:** Sjoerd was te zien in producties als Jeans, Ciske de Rat - de musical, Footloose, Ja Zuster Nee Zuster, Legally Blonde, De Producers, Robin Hood en afgelopen seizoen als Alternate Shrek in Shrek - de Musical. **Overig:** Sjoerd leent zijn stem regelmatig aan verschillende animatiefilms en -series.

"Het is voor mij een waanzinnige eer om in een voorstelling als Soldaat van Oranje te mogen staan. Vernieuwend in het huidige theaterlandschap. Echt fantastisch! Een integere voorstelling over een zeer heffige tijd in onze geschiedenis. Over de vraag, 'wat zou jij gedaan hebben, welke keuze zou je gemaakt hebben?', kan ik heel veel dingen zeggen, maar ik denk dat je daar pas echt achter komt als je in zo'n situatie terecht komt. En laten we hopen dat dat nooit meer gebeurt."

Ensemble, understudy Chris

RAYMOND PAARDEKOOPER

Opleiding: Fontys Hogeschool Eindhoven, academie voor Drama. **Theater:** Raymond speelde in theaterproducties als Kruiemeltje de Musical, Ciske de Rat de musical, Op het leven, Ronk Snurk Zaag en Pas de Deux. **Film/Televisie:** Raymond vertolkte onder meer rollen in de speelfilms Vast en Onder Ons en in televisieserie Gerede Twijfel. Daarnaast was hij te zien in verschillende televisiecommercials.

"Ik heb vaker stilgestaan bij welke keuze ik zelf gemaakt zou hebben als ik in de periode van de Tweede Wereldoorlog had geleefd. Ik ben opgegroeid met de heldhaftigheid. Op de lagere school kregen we vooral de kant van het verzet te horen. Er kwamen ook mensen langs in de klas die de oorlog hadden meegemaakt, en die hadden - zonder uitzondering - in het verzet gezeten. En als kind ben je daarvan ook overtuigd; 'ik zou bij het verzet zijn gegaan, echt wel!'. Nu ben ik daar niet zo zeker meer van. Ik denk zelfs dat ik dezelfde keuze zou hebben gemaakt als Victor. Zoals zo velen destijds hebben gedaan. Ik ben zeer trots deel uit te maken van deze voorstelling. We laten alle keuzes zien, zonder er een waardeoordeel op te plakken. Een breder spectrum dan ik vroeger aangeboden heb gekregen. Een document voor generaties!"

Ensemble, understudy Victor, Van't Sant, Anton en Chris

DAAN SMITS

Opleiding: Rotterdams Conservatorium Codarts, afdeling Muziektheater. Kreeg onder meer les van Alberto ter Doest, Jimmy Hutchinson en Antoinette Kouwenberg. Hij volgde workshops bij onder andere Carola Arons en Paul Eenens. **Theater:** Daan speelde tijdens zijn opleiding in voorstellingen als The Wild Party, The Scarlet Pimpernel en Bare: a Pop Opera. **Overig:** Zangdocent aan het Rotterdams Conservatorium, afdeling Muziektheater.

"Al sinds dat ik klein was vertelde mijn opa veel verhalen over hoe hij de Tweede Wereldoorlog had meegemaakt. Welke keuzes hij moest maken en wat voor invloed deze hadden op zijn leven. Dit is ook wat er in deze voorstelling centraal staat. Hoe dit echt moet zijn geweest is voor mij niet echt te bevesten, maar ik vind het een grote eer dat ik deel uit mag maken van dit verhaal en op deze manier mijn steentje bij kan dragen om de herinnering levende te houden."

Ensemble

JURGEN STEIN

Opleiding: Zanglessen bij Helma Daams en James Hutchinson. Acteerlessen bij Kemna **Theater:** Jurgen speelde in producties als Kruiemeltje, Ciske de Rat, Rent, Elisabeth, The Sound of Music, Kuifje en de Zonnetempel, Sinatra, The Bands, the music, Fraulein Julie en Dracula. Jurgen is twee maal genomineerd voor een John Kraaijkamp Musicalaward. **Film/Televisie:** Jurgen was te zien in de korte film De Fan. Daarnaast vertolkte hij gastrollen in verschillende Nederlandse en Belgische tv-series als: Flikken Maastricht, Vermist, Baantjer, Spoorloos Verdwenen, Grijsstra en de Gier, Russen, Lotte en Single. **Overig:** Jurgen werkt als stemacteur en maakt zijn eigen muziek.

"Mijn opa werd geboren in 1895 en maakte de eerste en tweede Wereldoorlog heel bewust mee. Met zijn jonge gezin woonde hij in het grensgebied achter Arnhem. Wars van politiek en nazisme sprak hij over een verbodering tussen de tweetalige grensbewoners. Zij hadden met zijn allen maar één doel. Hun kinderen laten opgroeien in een veilige omgeving."

Ensemble, understudy Bram

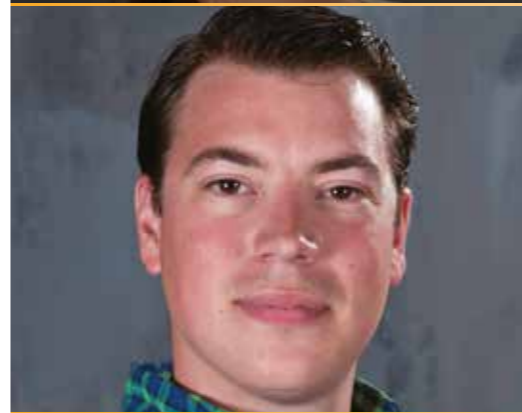

VÉRIE THIJSEN

Opleiding: Vooropleiding aan de Royal Academy of Dance gevolgd door de bachelor opleiding Musicaltheater aan de Fontys Hogeschool voor de Kunsten. **Theater:** Vérie speelde tijdens haar opleiding in producties als The Life, How to Succeed in Business Without Really Trying en Dear Fox en liep stage in Soldaat van Oranje - De Musical van juli 2012 t/m januari 2013. **Film/Televisie:** Vérie is te zien in de film Lucia de B. van regisseuse Paula van der Oest.

"Na het zien van Soldaat van Oranje had ik een flinke brok in mijn keel en tijd nodig om alles te verwerken. Door de Musical kregen de verhalen over de oorlog van opa's en oma's een heel visueel beeld met een grote impact. Nu ik zelf mijn bijdrage mag leveren aan deze fantastische productie, vind ik het een voorrecht om het publiek in diezelfde vervoering te brengen en zie ik iedere keer weer opnieuw wat het met mensen doet. Ik hoop dat door het vertellen van dit verhaal de ernst van oorlog weer wordt onderstreept en dat het voor de oudere generaties verwerking en voor de jongere generaties bezinning biedt."

Ensemble

SANDER VAN VOORST TOT VOORST

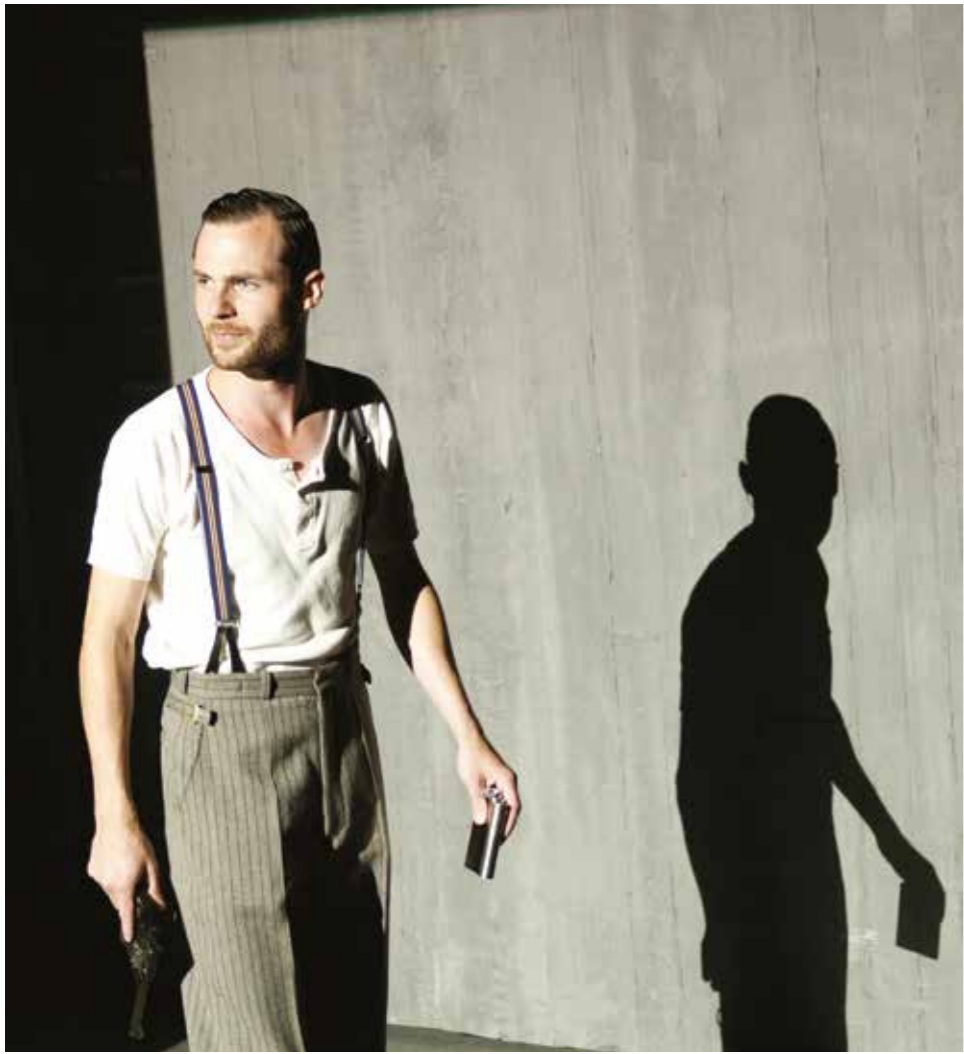
Opleiding: Vooropleiding Toneelschool Utrecht, Frank Sanders' Akademie voor Musicaltheater in Amsterdam, Fontys Hogeschool voor de Kunsten in Tilburg - opleiding Muziektheater. Kreeg zangles van o.a. Edward Hoepelman, Katrien Verheijden en Harry Ruijl. Volgde workshops bij o.a. Simone Kleinsma, Jon van Eerd, Koen van Dijk en Brigitte Odett. **Theater:** Sander was te zien in de M-Lab versie van Cyrano en speelde tijdens zijn opleidingen grote rollen in voorstellingen als Equus, a Little Night Music, City of Angels, Dracula, das musical en Nine. Voorjaar 2014 zal hij te zien zijn in de tourproductie Tick, Tick, Boom! **Overig:** Na zijn afstuderen aan de Frank Sanders' Akademie werkte Sander in Disneyland Parijs waar hij te zien was in verschillende parades en grote shows.

"Om in een grootschalige musical als Soldaat van Oranje te mogen debuteren, was voor mij een droom die uitkwam. Na ruim 2 jaar geniet ik nog elke dag van deze bijzondere voorstelling. Van het vertellen van het verhaal van Erik Hazelhoff Roelfzema, maar misschien nog meer van de hechte samenwerkingen zowel voor als achter de schermen. Een geweldig team van professionals die ieder hun steentje bijdragen! Dat maakt Soldaat van Oranje voor mij een droom debuut."

Swing, understudy Victor

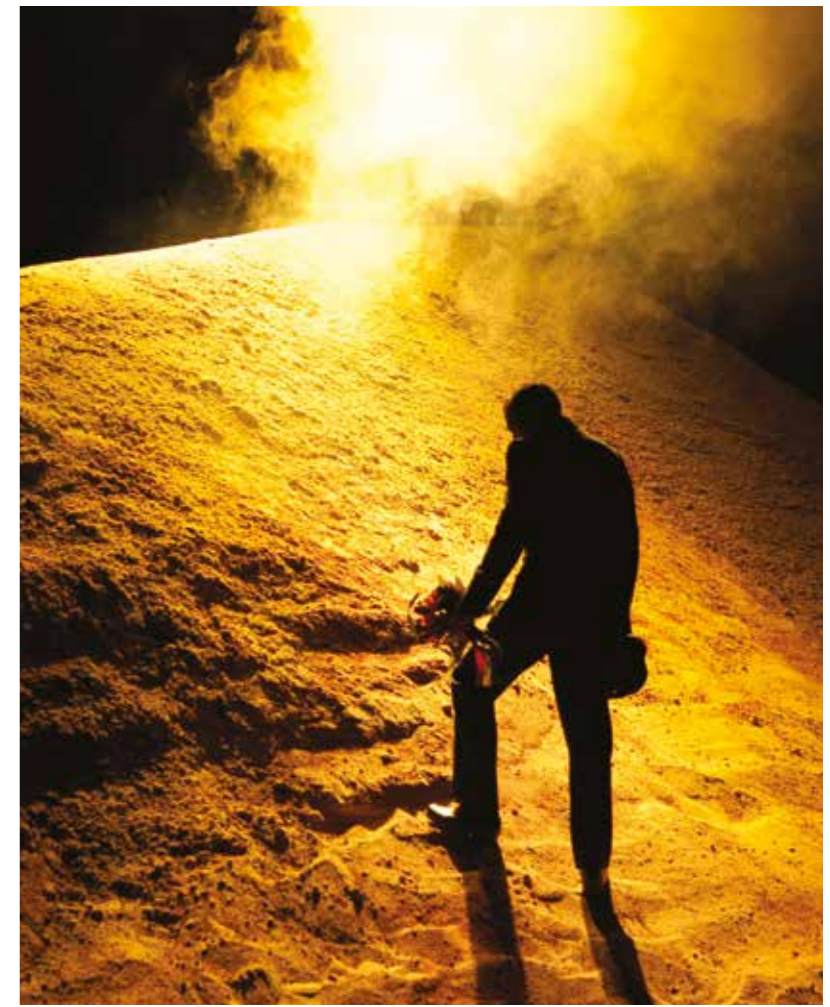

De makers van Soldaat van Oranje - De Musical realiseerden zich dat het verhaal zich leent om groots te vertellen. "We hebben gezocht naar een theater waar we zo lang kunnen spelen als we willen. Zo ontstond het plan voor een nieuw theater op locatie, dat we volledig aan konden passen aan de wensen van de musical", vertelt Fred Boot.

2008

Het verhaal van Soldaat van Oranje bracht de producent op de gedachte op zoek te gaan naar oude kazernes of vliegtuighangaars. Na bemiddeling door het Ministerie van Defensie konden de voormalige militaire vliegvelden in Soesterberg en Valkenburg (ZH) bezocht worden.

Geschiedenis Vliegbasis Valkenburg

Op 17 april 1939 werd begonnen met de aanleg van de militaire Vliegbasis Valkenburg. De aanleg ervan werd uitbesteed aan de Nederlandsche Heidemaatschappij die in het kader van een werkverschaffingsproject ruim duizend, voornamelijk werkloze, arbeiders aantrok om de klus te klaren. Tijdens de Duitse invasie in mei 1940 is zwaar om het vliegveld gevochten hoewel het nog niet vlieggereed was. De bezetters bouwden het vliegveld verder af en namen het in gebruik als 'Fliegerhorst Katwijk'. Tot 1943 werd Valkenburg in gebruik gehouden als hulpbasis, daarna maakten de Duitsers het vliegveld volledig onbruikbaar. Van 30 april tot en met 7 mei 1945 vonden boven vliegveld Valkenburg voedseldroppings plaats door Lancasters van de RAF en B17G-toestellen van de USAF. In totaal werden er in acht dagen 5.500 voedselvuchten uitgevoerd. Hierbij werd 869.540 ton aan voedsel uitgeworpen. Na de bevrijding kwamen 600 Canadezen van de Royal Engineers naar het vliegveld om dit te herstellen. Binnen een week was het vliegveld weer operationeel. In 1946 werd op Valkenburg de nr.1 Transport Vliegtuig Afdeling opgericht van de Luchtmacht. Op 15 oktober 1947 werd het vliegveld door de Luchtmacht overgedragen aan de Marine Luchtvaartdienst. Na deze overdracht kreeg het vliegveld de naam 'Marine Vliegekamp Valkenburg'. Tot de sluiting in 2006 fungeerde het Marine Vliegekamp Valkenburg als ceremoniële basis voor VIP-vluchten voor het Koninklijk Huis, het kabinet en buitenlandse staatshoofden.

Wat de doorslag gaf, was de symboliek die voor Fred Boot aan Vliegveld Valkenburg kleefde. "Hier in de duinen en rondom Den Haag waren in de meidagen van 1940 de eerste Duitse parachutisten geland. De oorlog was hier dus echt begonnen. Erik was opgegroeid in Wassenaar. Hij had gestudeerd in Leiden. Gedurende de operatie 'Contact Holland' was hij enkele keren bij Katwijk aan Zee aan land gegaan. Het te bouwen theater lag precies in het midden van al die plaatsen die zo'n belangrijke rol in zijn leven hadden gespeeld."

Burgemeester Jos Wienen van de Gemeente Katwijk

"Ik vond het geweldig dat de keuze op Katwijk viel. Om een aantal redenen. Soldaat van Oranje is gebaseerd op een erg aansprekend boek. De film kent ook iedereen. Het kreeg nu een nieuw leven als musical. Ik werd ook erg enthousiast over de manier waarop het ingevuld werd, van de bijzondere locatie tot de draaiende schijf waarop het publiek zou komen te zitten. Hier ontstond iets unieks, dat gevoel kreeg ik al snel. Bovendien heeft de oorlog hier inderdaad zijn sporen nagelaten. Soms letterlijk. Zoals in Katwijk aan Zee, waar honderden woonhuizen moesten wijken voor Duitse verdedigingswerken. De verhalen van destijds, bijvoorbeeld over de Engelandvaarders die hier hun oversteek begonnen, leven nog steeds onder de bevolking. Zeker onder het oudere deel ervan. Vandaar dat de inwoners van Katwijk alles rondom de musical Soldaat van Oranje met grote belangstelling volgen."

2010

De locatie was er. De beoogde TheaterHangaar was, ruim zeven maanden voor de première, nog een lege holle ruimte. Er werd overleg gevoerd met het Ministerie van Defensie en het Rijksvastgoed- en Ontwikkelingsbedrijf (RVOB). Zowel de hangaar als de omgeving mocht aangepast worden aan de eisen die in deze tijd gesteld worden aan een modern en comfortabel theater. Op 15 maart 2010 werden de sleutels van de hangaar door de toenmalige staatssecretaris van defensie Jack de Vries overhandigd aan de producenten van Soldaat van Oranje.

THEATERDIRECTEUR

HARRY DE BRUIN

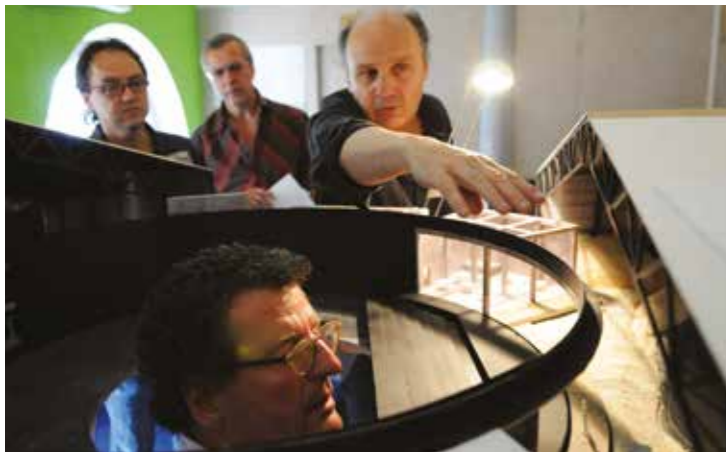
Harry de Bruin studeerde aan de Middelbare Hotelschool Wageningen en vervolgens aan de Hogere Hotelschool Leeuwarden. Vanaf 1998 werkte hij in The Broadmoor Hotel, een Five - Diamond resort in Colorado Springs, Amerika. Vervolgens werkte hij als Director of Sales & Marketing voor het Marriott en Renaissance Hotel in Amsterdam en later voor InterContinental Hotels Group, onder andere in het Amstel Hotel en het American Hotel in Amsterdam. In 2005 werd het American Hotel overgenomen door de Nederlandse hotelketen Eden Hotel Group, waarna hij vervolgens in diverse hotels van deze keten in Amsterdam, Enschede en Hengelo de functie heeft bekleed van Hoteldirecteur. In 2010 heeft hij de overstap gemaakt naar de theaterwereld en heeft daar de organisatie opgezet in de functie van theaterdirecteur in de TheaterHangaar

"Mijn roots liggen in de hotellerie, waarbij gastvrijheid en comfort belangrijke speerpunten zijn. Dit zijn nu de speerpunten van de TheaterHangaar geworden. Wij bieden de bezoekers een totaalbeleving aan op deze unieke locatie, waardoor dit theater uniek is in zijn soort. De parkeerplaats oprijden via de 2,5 km lange landingsbaan, het hartelijke ontvangst door onze portier, het unieke interieur van de foyer, de gemoedelijke sfeer in het restaurant en op het terras en de magie van de voorstelling Soldaat van Oranje in een 360° draaiende theaterzaal. Dit alles, gecombineerd met de gastvrijheid van onze medewerkers, geeft de TheaterHangaar toekomstperspectief voor vele grote producties. En met de naastgelegen multifunctionele evenementenlocatie Hangaar2 heeft voormalig vliegbasis Valkenburg een functie gekregen als entertainment gebied."

Directeur TheaterHangaar & Hangaar2

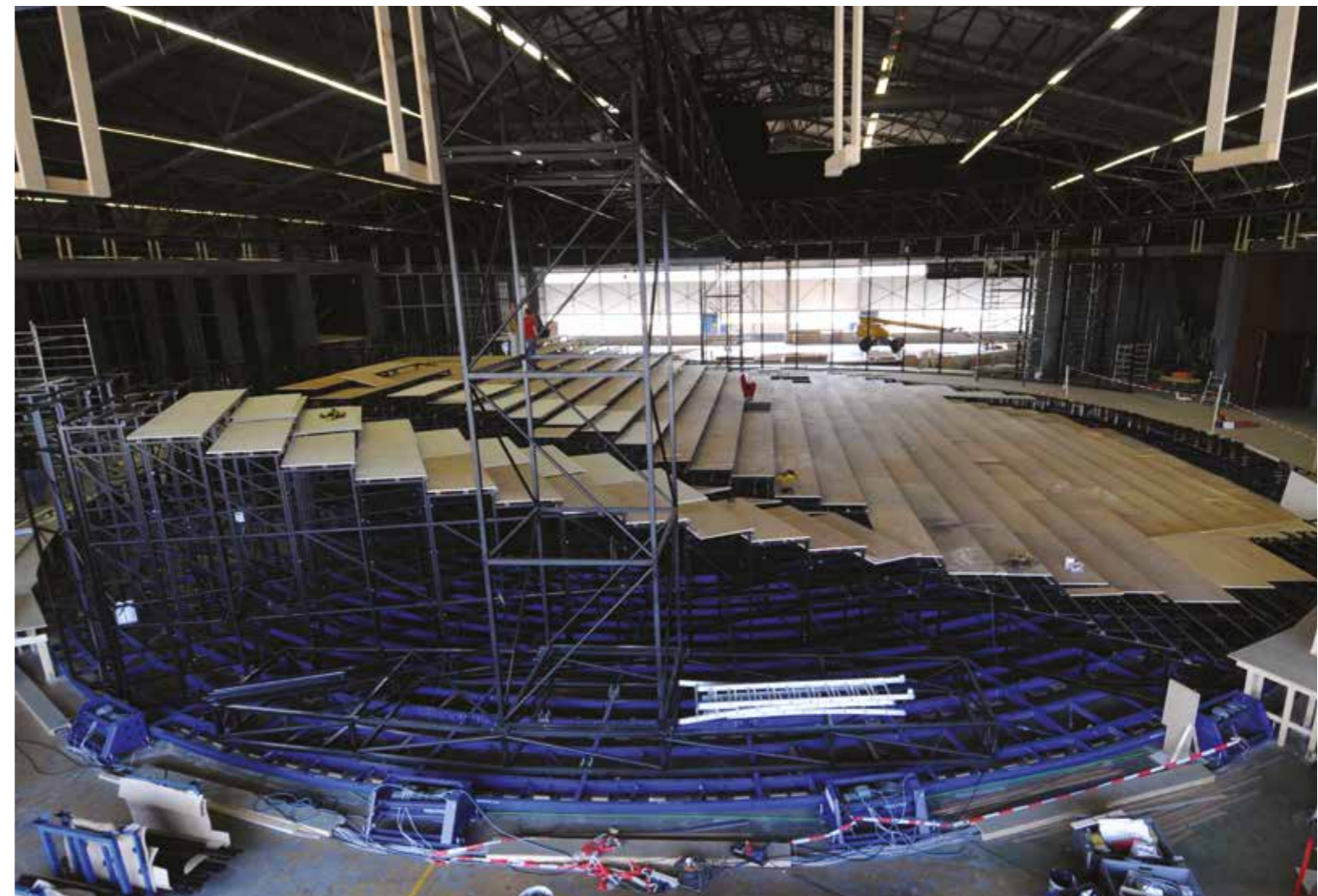
Om de lege ruimte tot een gerieflijk etablissement om te toveren, zou veel werk verzet moeten worden. Het gaf tegelijkertijd vrijheid om te spelen met nieuwe ideeën. Zoals over de plaats van het publiek en het toneel. "Op een dag liep ik door die grote ruimte en probeerde mij voor te stellen hoe we de ruimte zo efficiënt mogelijk konden benutten", herinnert Robin de Levita zich. "Uit noodzaak bedacht ik om een centrale theaterzaal te creëren en daaromheen, in een cirkel, het decor te bouwen. Een vriend van mij had mij jaren geleden al eens iets dergelijks voorgesteld. Het bleek een ideale oplossing voor deze ruimte."

De praktijk was hardnekkig, een dergelijk concept op deze schaal was namelijk nog nooit gebouwd. Er moesten nieuwe technieken ontwikkeld worden. Na enig speurwerk werd in Duitsland een firma gevonden die in staat bleek een draaischijf te creëren die de theaterzaal van ruim 1.100 stoelen kon dragen en verplaatsen. De gekozen indeling had ook consequenties voor de regie, beaamt regisseur Theu Boermans: „Ik heb zelf in een ver verleden een voorstelling gemaakt, waar het publiek ook met een decor van 360 graden geconfronteerd werd, alleen was de schaal veel kleiner. Ik had er dus enige ervaring mee. Toen ik van dit plan hoorde, was het als een droom die werkelijkheid werd. Natuurlijk, het zorgt voor problemen, zoals: hoe krijg je acteurs zo snel van de ene naar de andere set. De voordelen zijn echter veel groter."

Terwijl het creatieve team werkte aan het afronden van het script, ging na lange voorbereidingen op 1 juni 2010 een leger technici de hangaar te lijf. Er was een vloer, er waren wanden en er was een plafond. Naast de draaiende theaterzaal, verrees binnen vier maanden het interieur van de studentensociëteit Minerva, Paleis Noordeinde, het Kurhaus en een levensechte zee met strand.

Op 16 augustus werd begonnen met de bouw van de publieksruimten. Er was immers in de hangaar geen ruimte voor een restaurant, een bar of een foyer. Het voorgebouw verrees in korte tijd aan de oude vliegtuig hangaar: met onder andere de LSV Minerva bar, twee restaurants, een ruime foyer en de tentoonstelling. Edward van Vliet, bekend van de interieurs van diverse hotels en restaurants, verzorgde de inrichting.

Het **#1** non-stop muziekstation

SkyRadio

Adele

P!nk

Michael Bublé

De Telegraaf wenst u een mooie voorstelling!

Tot morgenochtend.

De Telegraaf
De krant van wakker Nederland

MENSEN bouwen voor MENSEN

Van Berkel Aannemers bouwt met voorstellingsvermogen

VAN BERKEL AANNEMERS
Nieuwbouw • Onderhoud • Renovatie • Interieurbouw
Tuinderij 13 • Leimuiden • (0172) 508382 • Fax (0172) 508492
www.vanberkelaannemers.nl • vanberkel@vanberkelaannemers.nl

LAVAZZA
ITALY'S FAVOURITE COFFEE

Onvergetelijk

SOLDAAAT VAN ORANJE DE MUSICAL

THEATER HANGAAR

De mooiste herinneringen creëer je samen

Daarom is Albron trotse partner van Soldaat van Oranje – De Musical. Met onze culinaire concepten dragen wij bij aan feestelijke momenten en laten we onze gasten genieten op hoog niveau.

Dit heeft u in de TheaterHangaar kunnen ervaren. Smaakt dit naar meer? Wij informeren u graag over de mogelijkheden op één van onze exclusieve locaties in Nederland of tijdens een evenement.

T 030 669 56 95
www.albron.nl

Albron
Met hart en ziel

DE DAKOTA

Om de wereldberoemde scène, waarin Koningin Wilhelmina samen met Erik Hazelhoff Roelfzema definitief voet op bevrijde bodem zet op Vliegveld Gilze Rijen, levensecht na te bootsen is er in 2009 gestart met een zoektocht naar een echte Dakota.

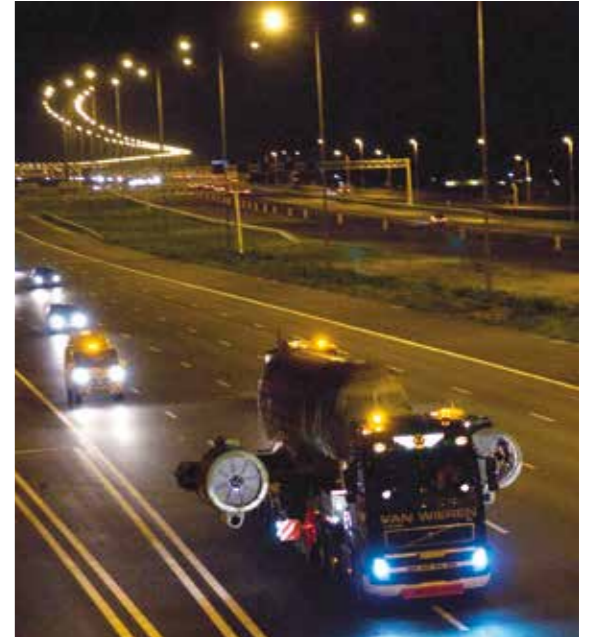
Via museumpark Bevrijdende Vleugels in Best vond de producent een oude Dakota C47 die in 1944 gebouwd werd in de Verenigde Staten. Het toestel werd in 1945 geleverd aan de Franse luchtmacht, waar het slechts een jaar dienst heeft gedaan alvorens het een burgerregistratie kreeg. Het toestel werd in 1946 in gebruik genomen door Air France, waarna het tot 1981 gebruikt werd door diverse luchtvaartmaatschappijen. In februari 2002 kwam de Dakota C47 naar het museumpark.

Op 12 augustus 2010 werd de Dakota door middel van een exceptioneel nachttransport van Best naar het voormalig Vliegveld Valkenburg getransporteerd. Om 0.45 uur op vrijdag 13 augustus kwam de dieplader die de Dakota vervoerde vast te zitten op een viaduct van de A44 ter hoogte van Kaag.

De Dakota bleek niet te repareren voor de voorstelling en heeft voorsnog geen andere bestemming. De Dakota C47 blijft daarom tot die tijd op Vliegveld Valkenburg naast De TheaterHangaar.

De Aviodrome in Lelystad bood vlak na het ongeluk een Dakota aan voor de voorstelling. De oranje PH-ALR 'Reiger' uit 1937 werd op 23 september gedemonteerd en vervoerd naar Vliegveld Valkenburg. Om 22.45 uur kwam de oranje Dakota daar onbeschadigd aan.

De PH-ALR 'Reiger' is in korte tijd geleverd en omgebouwd om een replica te vormen van de Dakota waar Koningin Wilhelmina definitief mee terugkeerde naar Nederland.

**Morgen is
vandaag.**
Kun jij kiezen
in oorlogstijd?

“Morgen is vandaag. Kun jij kiezen in oorlogstijd?”

In de foyer van de TheaterHangaar is de tentoonstelling ‘Morgen is vandaag. Kun jij kiezen in oorlogstijd?’ te zien. Een deel van de foyer van het theater is ingericht als expositieruimte en geeft achtergrondinformatie over de Tweede Wereldoorlog. Tijdens het bezoek aan de tentoonstelling wordt de bezoeker uitgedaagd om na te denken over keuzes in oorlogstijd.

De bezoeker krijgt op een dertien meter lange wand informatie over Engelandvaarders. Wie waren deze mannen en vrouwen, wat waren hun achtergronden en wat motiveerde hen? Langs welke routes ontsnapten zij uit het bezette Nederland? En welke verhalen vertelden zij over Nederland? Daarnaast zijn in een aantal kasten persoonlijke verhalen uit bezet Nederland te zien en te beluisteren. Bij elke kast wordt de vraag gesteld, welke keuze de bezoeker zou maken onder druk van de oorlog.

De tentoonstelling is het uur voorafgaand aan de voorstelling toegankelijk voor de reguliere bezoekers van de musical. De tentoonstelling richt zich ook op leerlingen van het voortgezet onderwijs, die de musical en tentoonstelling kunnen bezoeken in het kader van ondermeer CKV, geschiedenis en Nederlands. Speciaal voor hen is er een begeleidende tentoonstellingswijzer met opdrachten gemaakt, die gratis is te vinden bij de ingang van de tentoonstelling.

De tentoonstelling is ontwikkeld door Karin Kievit en Peggy Osinga.

www.alswijnietsdoen.nl
www.soldaatvanoranje.nl/educatie

**Soldaat van Oranje, meer dan een musical.
Uniek project, speciaal voor het onderwijs!**

Soldaat van Oranje - De Musical lanceerde in februari 2012 het Educatieproject. Hiermee stellen wij ons ten doel om leerlingen vanaf 12 jaar de kans te geven de voorstelling tegen een gereduceerd tarief te laten beleven.

De gedeelde theaterervaring nodigt leerlingen uit in dialoog te gaan over oorlog, vrijheid, het maken van keuzes, moed, vriendschap en opoffering met als decor een waargebeurd verhaal uit onze vaderlandse geschiedenis.

Op woensdag 11 april 2012 stond de eerste scholenmatinee op de kalender. Deze voorstelling was een mooie opmaat voor de 4 en 5 mei herdenkingen waar scholen veel aandacht aan besteden. Het Comité 4 en 5 mei verbond zich daarom ook enthousiast aan Soldaat van Oranje - De Musical als partner voor het Educatieproject. Vrijdag 4 mei werd voor de tweede keer een matinee exclusief voor scholen gespeeld.

"Met onze voorstelling hopen we de huidige generaties een aanleiding te geven om de persoonlijke verhalen over te leveren van (groot-)ouder op (klein-) kind. Zo kunnen we de collectieve herinnering levend houden: "Vrijheid geef je door!", aldus Fred Boot, producent van Soldaat van Oranje - De Musical.

Koppeling aan schoolcurriculum

Naast de voorstelling hebben leerlingen de mogelijkheid in de ontvangstruimte van de TheaterHangaar de tentoonstelling 'Morgen is vandaag. Kun jij kiezen in oorlogstijd?' te bezoeken. De tentoonstelling wordt aangevuld met een lesbrief, docentenhandleiding en lessuggesties op de websites www.alswijnietsdoen.nl en www.soldaatvanoranje.nl/educatie. Dit biedt de mogelijkheid een vakoverstijgend onderwijsproject samen te stellen.

Jongeren en oorlog

In november 2011 is het onderzoeksrapport uitgebracht 'Jongeren over oorlog herdenken' van het NJRpanel i.s.m. Comité 4 en 5 mei, in opdracht van het Ministerie van VWS. Hieruit blijkt dat jongeren het belangrijk vinden dat de Tweede Wereldoorlog wordt herdacht en wordt de aanbeveling gedaan om bij jongeren vooral vanuit persoonlijke verhalen aandacht te besteden aan de Tweede Wereldoorlog, met inzet van hedendaagse middelen.

Sponsor dit initiatief!

Scholen blijken bijzonder geïnteresseerd om de voorstelling in groepsverband te bezoeken, maar hebben vaak onvoldoende financiële middelen. De eerste matineevoorstelling voor scholen op 11 april was binnen twee dagen uitverkocht! Graag willen we in de toekomst opnieuw een speciale scholenvoorstelling aanbieden. Ter financiële ondersteuning van dit initiatief zoeken wij nationale, regionale en lokale sponsors die een financiële bijdragen willen leveren om dit mogelijk te maken. Misschien heeft u zelf interesse of heeft u relaties of partners die hierin mogelijk zijn geïnteresseerd. Wij hopen dat u dit initiatief een warm hart toe wilt dragen. Meer informatie is te vinden op www.soldaatvanoranje.nl/educatie

Regulier scholenbezoek

Uiteraard is het voor scholen ook mogelijk tegen de reguliere prijzen met leerlingen de voorstelling te bezoeken. Er zijn kaarten beschikbaar vanaf € 39 (3^e rang). Op speciale dagen zijn tevens CKV en CJP korting van toepassing.

www.soldaatvanoranje.nl/educatie

Ministerie van Defensie

HOTELS VAN ORANJE

BEZOEKERS VAN DE SPECTACULAIRE MUSICAL SOLDAAT VAN ORANJE HEBBEN BIJ DE HOTELS VAN ORANJE EEN STREEPJE VOOR!

Boek een overnachting en u ontvangt 25% korting op de kamerprijs!*

**Deze actie is geldig t/m 24 december 2014 en geldt op basis van beschikbaarheid. Voor deze actie is een beperkt aantal kamers per dag beschikbaar, actie is niet geldig op feestdagen of i.c.m. andere acties. Er kan alleen gebruik worden gemaakt van de actie door telefonisch te reserveren via 071 - 367 68 69 onder vermelding van 'Soldaat van Oranje actie'.*

Vanaf het eerste uur trotse partner van Soldaat van Oranje - De Musical

EXPERIENCE THE MODERN WAY OF ROYAL HOSPITALITY

Hotels van Oranje | Koningin Wilhelmina Boulevard 20-31 | Noordwijk | www.hotelsvanoranje.nl

geïnspireerd?

kijk op werkenbijdefensie.nl

WERKEN AAN VREDE EN VEILIGHEID

JE MOET HET MAAR KUNNEN

MARINE | LANDMACHT | LUCHTMACHT | MARECHAUSSEE

Mega-Elektra is trots op haar rol in de uitvoering van Soldaat van Oranje - De Musical

Plotterstraat 15
1033 RX Amsterdam

t. 020 631 90 31
f. 020 631 05 51

info@mega-elektra.nl
www.mega-elektra.nl

mega
elektra

ACHTER DE SCHERMEN

ORKEST

Van links naar rechts:

- Carolijn van der Sanden (Viool)
- Erik Rozendom (Hoorn)
- Anne Dockter (Trombone)
- Charlie Biggs (Trompet)
- David Rothschild (Trombone)
- Jan van Olfen (Bas)
- Michiel Ballhaus (Piano, dirigent)
- Bennie Top (Drums)
- Harmen Leurink (Gitaar)
- Niet op de foto:**
- Ruud-Jan Bos (Gitaar)
- Ramses Dunker (Piano)
- Erik van Horne (Piano, Hammond keys)
- Thomas Moore (Trombone)
- Florin Negreanu (Viool)
- Augusto Pirodda (Hammond keys)
- Jeroen Sleyfer (Dirigent)
- Hans Verhulst (Hoorn)

KLEDING

Van links naar rechts:

- Greet Claassen (Kleedster)
- Marloes van der Beek (Kleedster)
- Marlies Krusinga (Kleedster)
- Verena Biggs (Hoofd Kleding)
- Maudy van Halteren (Kleedster)
- Aleid Verhaart (Kleedster)
- Isabel Blokland (Assistent Hoofd Kleding)
- Niet op de foto:**
- Desiree Aben (Kleedster)
- Marloes Molenaar (Kleedster)
- Mariette Hendrix (Kleedster)

TECHNIEK

Van links naar rechts:

- Roland Goddijn (Wapens)
- Bob Kuipers (Stage crew)
- Suzanne Mesman (Stage crew/Licht technicus)
- Mitç van Koert (Stage crew/Props)
- Martin de Ridder (Stage manager)
- Ruben Barzilay (Stage crew/Swing)
- Danielle Smit (Stage crew/DSM)
- Robert Nieuwenhuis (Technische leiding)
- Tijlke J. Meijer (Stage Manager)
- Sjoerd van der Worm (Zenders)
- Stefan Hegteler (Stage crew/licht technicus/operator)
- Yge Venema (Stage crew/Swing)
- Idwinge Boetes (Licht technicus/DSM)
- Patrick Uphoff (Troubleshooter)
- Roel van Spronsen (Zenders)
- Chiel Blaauw (Operator geluid)
- Jos Diergaarde (Operator geluid)
- Peter Velthuisen (Operator geluid)
- Niet op de foto:**
- Rick van den Berg (Troubleshooter/operator)
- Gemma Hauptmeijer (DSM)
- Jeroen Hoekstra (Zenders)
- Christian Smit (Wapens)
- Ton Verdoes (Wapens)
- Patrick Wright (Stage crew)

KAP & GRIME

Van links naar rechts:

- Mindy Broek (Hoofd kap en grime)
- Carla Bank (Hoofd kap en grime)
- Nanda Both (Medewerker kap en grime)
- Niet op de foto:**
- Sanna Molin (Medewerker kap en grime)
- Annemarie Schipperijn (Medewerker kap en grime)
- Deborah Verweij (Medewerker kap en grime)
- Roxanne Zandijk (Medewerker kap en grime)

Van links naar rechts:
 Niels de Boer (Supervisor horeca)
 Melissa Kreeft (Personeelszaken)
 Xeno Guijt (Horeca manager)
 Toinet Truijen (Event manager)
 Ralph Dik (Assistent event manager)
 Harry de Bruin (Directeur)
 Wiarda Hiddema (Personeelszaken)
 Jeroen Theis (Duty manager)
 Danissa van Dodewaard (Supervisor horeca)
 Fokje Brouwer (Personeelszaken)
 Annette Dielemans (Duty manager)
 Lonneke van Leest-Kootkar (Administratief medewerker)
Niet op de foto:
 Diana Rumping (Assistent horeca manager)
 Tim de Bruin (Assistent horeca manager)

Van links naar rechts:
 Mirjam van Kleef (Pers & PR)
 Anne-Fleur Huiskamp (Online marketing)
 Jan-Willem van den Heuvel (Productie assistent)
 Michiel Klerken (PR Manager/Persvoorlichter)
 Alieke Lutger (Productieleider)
 Jort Janssen (Financieel manager)
 Nicole van den Ham (Marketing & Sales manager)
 Yoshi Groen (Administratief medewerker)
 Edgar Lamaker (Budget coördinator)
 Ellen de Valk (Uitvoerend producent)
 Marion Hooning (Marketing coördinator)

HANGAAR 2

HANGAAR2 & THEATERHANGAAR VAN Vliegtuighangaar tot Evenementenlocatie

De TheaterHangaar is bekend als het theater van Soldaat van Oranje - De Musical. De naastgelegen Hangaar2 kan, met 2450 vierkante meter eventoppervlak en de aanwezigheid van artiestenkleedkamers, productieruimten, diverse vergaderruimten en een VIP-lounge, een scala aan evenementen huisvesten. Het industriële karakter van deze ruimte gaat feilloos samen met de moderne faciliteiten. Dat maakt Hangaar2 niet alleen tot een charmante, maar ook een veelzijdige locatie voor elk (zakelijk) evenement. De TheaterHangaar en Hangaar2 bieden vele inspirerende en bijzondere mogelijkheden voor een uniek evenement. Voor informatie en offertes: 071 - 4014511 of info@hangaar2.nl

Bouw mee aan MASTERPEACE

21/09/2014

MasterPeace is een nieuwe, internationale vredescampagne die met muziek, kunst en evenementen miljoenen mensen en bedrijven actief wil betrekken bij het bouwen aan vrede.

Op 21 september 2014, de Internationale Dag van Vrede, organiseert MasterPeace het meest hartverwarmende vredesconcert ooit. Topartiesten, wereldleiders en artiesten uit conflictgebieden komen samen om internationaal de aandacht te vestigen op het terugdringen van gewapende conflicten én om prachtige vredesinitiatieven op een welverdiend voetstuk te plaatsen. Kaartjes voor het concert zijn niet te koop, maar kunnen verdiend worden door voor vrede aan de slag te gaan.

Soldaat van Oranje - De Musical is een bijzondere samenwerking met MasterPeace aangegaan. "Wij proberen net als MasterPeace mensen rechtstreeks in hun hart te raken en ze op die manier te bewegen om iets te doen" zegt producent Fred Boot.

Ook u kunt iets doen voor vrede door uw eigen talent in te zetten. In de musical wordt gezongen "Als wij niets doen, wie dan?". Dit is op het lijf geschreven van MasterPeace. Bouwt u ook mee aan MasterPeace 2014?

Support MasterPeace? Ga naar www.masterpeace2014.nl

'Als wij niets doen, wie dan?'

Maak hem soldaat

Onze Hooghoudt Wilhelmus Oranjelikeur is friszoet en fruitig van smaak. Dat komt omdat we ook echt - 100% natuurlijk - sap van de heerlijkste sinaasappels gebruiken. Want alleen het allerbeste is goed genoeg voor deze bijzondere likeur.

Verkrijgbaar aan de bar

Geniet, maar drink met mate

Is er nog iets wat u graag zou willen weten over
Soldaat van Oranje - De Musical?

magvilla.nl
daar koop ik mijn magazines

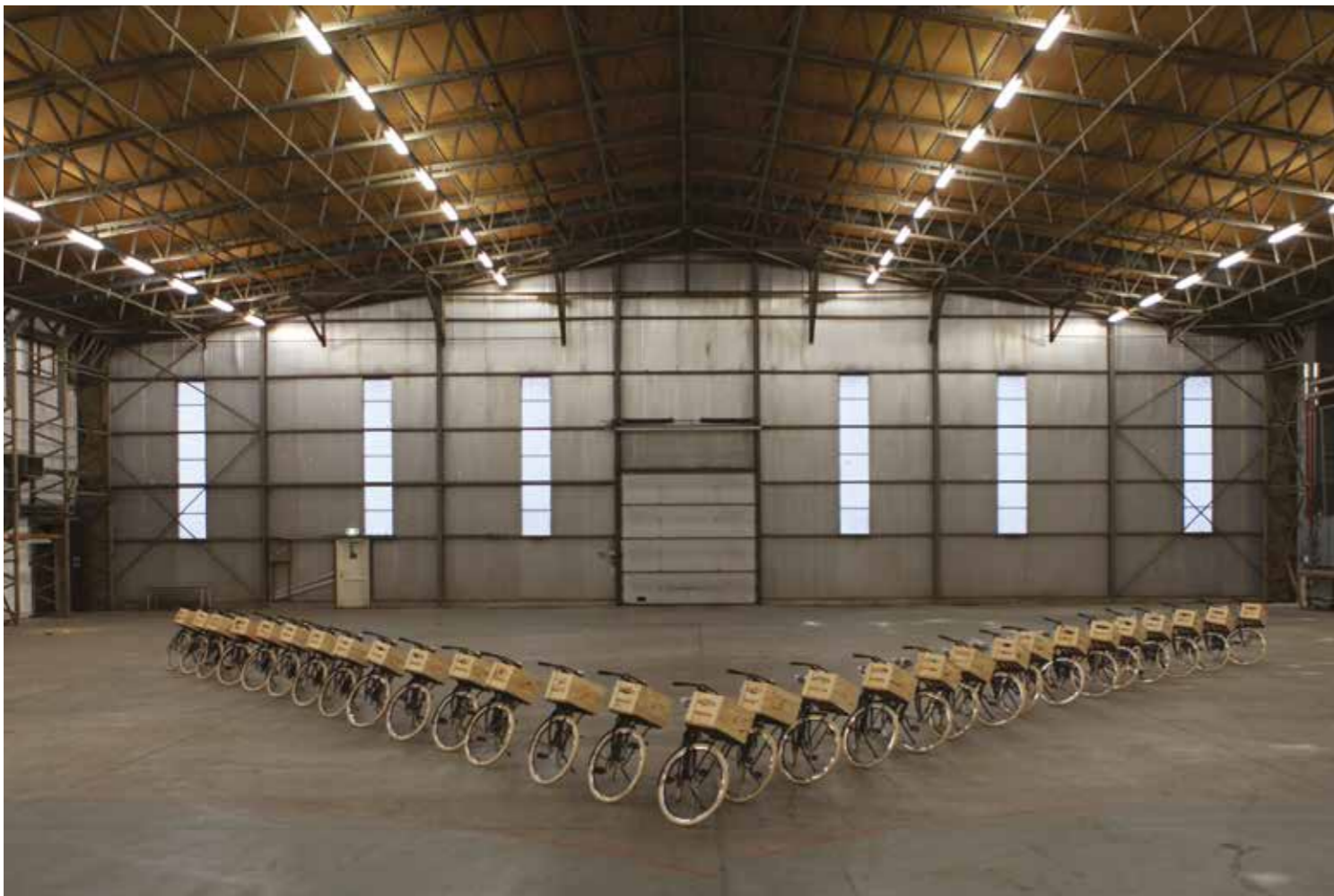

Bij magvilla.nl koop je de nieuwste edities van binnen- en buitenlandse magazines over jouw favoriete onderwerp. Ook de magazines die niet in het schap van de winkel liggen. Magazines op werkdagen vóór 15:00 uur besteld, worden de volgende dag al bezorgd!

Bij magvilla.nl kun je ook tijdschriften cadeau geven. Je stelt zelf het pakket samen en maakt het cadeau daarmee heel persoonlijk. Magvilla verpakt de magazines in cadeaupapier waarbij je een wenskaart naar keuze kunt meesturen met daarop je eigen boodschap.

Fashion Follows Function. Enjoy the winter with our new wind- and waterproof gear. Now at your favorite shop or gaastrastore.com

Dáárom!

- zelf online ontwerpen
- stevige stadsfietsen
- thuisbezorgd binnen 1 week
- 100% rijklaar
- onderhoud aan huis mogelijk
- je steunt het goede doel
- met uw logo & huisstijl

Meer info?

020 530 4744 of info@tulpsfietsen.nl

Ontwerp jouw eigen stadsfiets op www.tulpsfietsen.nl

Tulpsfietsen.nl is een online fietsenwinkel waar je **zelf je fiets kunt samenstellen** in meer dan 1 miljoen varianten en binnen één week 100% rijklaar krijgt thuisbezorgd. En na vier maanden is een servicebeurt aan huis mogelijk. Meer keuze en zekerheid is er bijna niet.

Het zijn stevige **Nederlandse stadsfietsen** die de tand des tijds doorstaan. Tulpsfietsen maakt de fiets zoals jij hem hebben wilt!

Bedrijfsfiets

Voor bedrijven kan Tulpsfietsen fietsen leveren in de huisstijl van het bedrijf. Dit is al vanaf één fiets mogelijk.

“Soldaat van Oranje - De Musical is trots op de samenwerking met Tulp. Tulp is top!”

TULPSFIETSEN

MET DANK AAN

THEATERHANGAAR

Aankleding Buitengebied
G.van der Holst & Zn

Accommodatie Voorgebouw
Neptunus

Beveiliging
Iris beveiliging

Brandblusvoorziening
Vuurrood

Concept- & realisatieteam:
Stefanie Stolp
Monique Sevenstern
Frans Hin
Ludo Kruijer
Edgar Mulder
Ilse Janssen
Diederik Bovenkerk
Krista Samson
Ernst van der Pas

Parkeersysteem
Vithe

Personeel Theater
ASA Uitzendbureau

Rekwisieten Buitengebied
Heerlijkheidswater

Constructeur
Raadschelders Bouwadvies

Drankleverancier
Heineken Brouwerijen
Hooghoudt
Karakter Wijnimport

Exploitatieplan TheaterHangaar
No Desk

Gasleidingen
Baas

Horeca
Albron creations

Horeca Apparatuur
Horequip

Huishoudelijke Apparaten
Electrolux Home Products

Interieur ontwerp TheaterHangaar
Studio Edward Van Vliet

Inrichting TheaterHangaar
Gielissen Interiors & Exhibitions

Installatie Brandmeldcentrale
Mega Elektra

Keuken
Boels

Koffie Leverancier
Lavazza

Leidingwerk
MTD

Merchandise
Quadrant

Ontruimingsplan en V&G coördinatie
Buro V&G

Schoonmaak
Asito

Stroomvoorziening
Imtech Infra
Steegman Installatietechniek

Vergunningen, tekenwerk en bouwbegeleiding
PBV Architecten

THEATERZAAL

Automatisering
STS

Draaischijf
Levtec BV, Bumat

Installatie CV-ketels
Remeha B.V.

Kabelrupsen
IGUS

Machine Richtlijnen
Liftinstituut

Tribune en Stoelen
Jezet Seating

Zaal Ontwerp
PB Theateradviseurs

Productie

Advies
Flinck Film, Michiel de Rooij

ARBO Adviezen
Schermer, Trommel & de Jong

Artwork
Shosho, Joost Hiensch,
Susanne Keilhack

Branding Onderzoek
Deltares

Brandweer
Brandweer Katwijk

Casting
Kemna Casting, Marc van Bree, Shira Halevi

CD
Sony Music Nederland

Constructie Berekeningen
PT Structural Design & Analysis

Copyist
Robert Stoop

Daimler
Piet Liberton

Dakota 1 - Museumpark Bevrjndende Vleugels Best
Ad Schouten
Chris Emmers
Jeffrey van Rooy
Ronald Korst
Willem Rijdsijk

Dakota 2 - Het Nationaal Luchtvaart - Themapark
Aviodrome
Adje van Dijk
Adrie Welgraven
Arjen Dicke
Bram Hertogs
Dio Roelofs
Duko Bosma
Edwin Meester Theatertechniek
Jan Jaap Slob
Jan Schaatsbergen
Jen van der Ven
John Sleumer
Joost Huizinga
Marijn Eisink

PRODUCTIE

Advies
Flinck Film, Michiel de Rooij

ARBO Adviezen
Schermer, Trommel & de Jong

Artwork
Shosho, Joost Hiensch,
Susanne Keilhack

Branding Onderzoek
Deltares

Brandweer
Brandweer Katwijk

Casting
Kemna Casting, Marc van Bree, Shira Halevi

CD
Sony Music Nederland

Constructie Berekeningen
PT Structural Design & Analysis

Copyist
Robert Stoop

Daimler
Piet Liberton

Dakota 1 - Museumpark Bevrjndende Vleugels Best

Ad Schouten
Chris Emmers
Jeffrey van Rooy
Ronald Korst
Willem Rijdsijk

Dakota 2 - Het Nationaal Luchtvaart - Themapark

Aviodrome
Adje van Dijk
Adrie Welgraven
Arjen Dicke
Bram Hertogs
Dio Roelofs
Duko Bosma
Edwin Meester Theatertechniek
Jan Jaap Slob
Jan Schaatsbergen
Jen van der Ven
John Sleumer
Joost Huizinga
Marijn Eisink

Martijn Wolvert
Peter Baeten
Peter van de Noort
René Böhmer
Robert Meerding
Robin Loef
Roelf Akkerman
Sander Raaphorst
Villart

Decor
Brandwacht & Meijer
Duyts
Levtec
Martin van Oel
Paleis Het Loo
Stieva
Van Berkel Aannemers
Verhagen Leiden

Decor Maquette
Falko Herold
Lydia Hofmann
Peter Bauer

Demo/Lezing/Tegenspel
Angela Groothuizen
Allan Isaacs
Casper Grimber
Catherine ten Bruggencate
Charly Luske
Chava voor in 't Holt
David Goddeyn
Dominique van Hulst
Double Easthouse Music
Productions, Tjeerd Oosterhuis

Elisa Beuger
Freshbeat Studio
Harper Michielsen
Helge Slikker
Ilse Heus
Jim de Groot
Lidewij Benus-de Vries
Loek Peters
Loes Haverkort
Lone van Rosendaal
Margreet Boersbroek
Marieke de Kleine
Martin van der Starre
Michiel de Jong
Rein Hofman
Sijtze van der Meer
Ton op 't Hof Productions
Tim Akkerman
Wouter de Jong
Jelle de Jong
Pepijn Schoneveld

Documentaire Soldaat voor Ambon

Bardolino Film

Duitse Vertaling Liedteksten

Thomas Woitkewitsch

Engelse Vertaling Treatment

Jeremy Baker

FysiotherapieMarco Lysen
Rutger Klauwers**Geluid, Video & Communicatie**

Focus Amsterdam

Gemeente

Gemeente Katwijk

Gevechtshoreograaf

Jeroen Lopes Cardozo

Golf Beweging

Hellebrekers

Inspreken Commercial

Frederik Brom

Juridische AdviezenDenKK Juristen, Monique Kooijman
Bousie Advocaten, Rob van Dongen, Anna van Essen
Levenbach advocaten, Auke de Vries, Eline Klijn**Jurist New York**Pamela Golinski
Ronald E. Feiner**Kaartverkoop**

See Tickets

KledingAngels the Costumiers
Apri
Babette van den Berg
Carolien Peters
De Afstap
Diana van den Reek
Dorothe de Jong
Edwin Oudshoorn
Els en Henk van Laar
Farida Bouhbouh
Gerda Knivers
Joyce BastinckKarin van der Leeuw
Leon Koekman
Maggie Mc Mahom
Marja Pulles
Marloes Molenaar
Peggy de Windt
Puck Lourijse
Sergio Cruz Ramirez
Tango Tacion
Tim van Deutekom
Villa Ruimzicht
Wim van Vliet
Yvonne Verlaat**Licht**

EML Productions Holland

Licht Technicus

Lodewijk Wijbergen

L.S.V. MinervaEvelien Sandberg
Guus Schaepman
Maud Slingenberg**Making Of/EPK/Commercial**Willem Hoogenboom
Bobby Boermans
Corrino
Inge Teeuwen
Joost van Herwijnen
Marcel Wijninga
Pellicola, Nick Jongerius
Studio Alfred Klaasen
USSR, Marko van Kampen
Marita Ruyter**Mediabureau**

ZenithOptimedia

Merkenrecht

Zacco

MotorenDutch Lion Motorbikes
Classic Motorcycle Repair**Muziekinstrumenten**

Jan Morel

Muziek Uitgeverij

EMI Music Publishing, Arjan Witte, Leonie Wijntjes

Nederlands Instituut voor Beeld en GeluidHarco Geijsbers
Johan van Rooy
Maria Somers**Notaris**

Wintertaling, Jelle van Beek

Oud medewerkers:Esmee Nieuwenhuis
Suzanne Groen
Sabine de Tonnac
de Villeneuve
Aicha Lamniai
Carolien Overgaauw
Margaret Sap
Joop Haakma
Marjolein Hoffmans
Rolf Bloem
Stefan Regeling
Leonie Kruisinga
Maaïke Peys
Anne-Marie Wijnekus
Atilla IJbema
Erica Bakker**Pianobegeleiding Audities**Colijn Buis
Floris Verbeij
Hilde Stoker
Kees van Zantwijk**Première Coördinatie**Agnès van Oeveren
Alieke Lutgert**Première Kado**

Gaastra, Marc Kooiman

Projectie Hardware

Blitz Communications

Provincie

Provincie Zuid Holland Zuid

Repetitie Studio'sDutch Studio's en Catering,
Reinier Smit**Rigging**

Toprek Rigging

Spel CoachingHans Kesting
Gijs Scholten van Asschat**Special Effects**

Harry Wiessenhaan

TentoonstellingKarin Kievit
Peggy Osinga**Terugvertaling Script**Agnès van Oeveren
Alieke Lutgert
Yolanda Frenkel Frank**Transport**Piet en Dennis Buskermolen
Promobility
Reisbureau Inter Noord**Tuincentrum**

De Bosrand, Wassenaar

UitgeverijUitgeverij Uniboek/Het
Spectrum, Eduard Jan Richter**Vervoer Cast & Pendel Dienst**

Brouwer's Tours, Peter Kruyt

Verzekeringen

We Insure

Visual Effects & 3d Animaties

PLANET X FX

Vocal CoachingBabette Labeij
Herman van Doorn
Jaap Dieleman**Zakelijke Arrangementen**Bookx, Willem Adriaanse,
Noortje Breijder, Danny Plasmeijer, Loubna Ben Salah,
Claire van Steenbergen**TENTOONSTELLING EN EDUCATIE****Betrokken Organisaties**Klim naar de Vrijheid
Nationaal Oorlogs en
Verzetsmuseum in Overloon
NIOD
OorlogsVerzetsMuseum
Rotterdam
Comité 4 en 5 mei
Verzetsmuseum Amsterdam**Bruikleenstukken****Engelandvaarders**Hr Ch Bartelings
Hr G van der Weerd
Hr Ph Jacobs**Verhalen ooggetuigen****Tweede Wereldoorlog**Mevr ten Brink
Hr C Schäfer
Mevr D Mahieu
Hr F Tripels
Hr J de Boo
Hr J Plantefeber
Hr P Lardinois
Mevr P van Cleef-
Joachimsthal
Mevr T de Groot
Hr W ten Brink**EN VERDER**Annelies Hilverda
Coen Alewijnse
Dick Berlijn
Dirk Visser
Familie van Otterloo
Jack de Vries
Job Gosschalk
Karel van der Flier
Klaas Hilverda
Latoya
Marco Boot
Martin van Oel
NNZ, Len Boot
Paul Kotvis
Paul van Vliet
Reinoud van Assendelft
de Coningh
Rik Luijcx
Stephen Schriber
Wim Boot †
Bas Kist
Maatschap A2
Noord Nederlands Orkest**Ministerie van Defensie**Kolonel F. Gerards
Luitenant-Kolonel F.H. van Wieren
Majoor Drs. E.K. Bosch-Scholten
Majoor S.J. Plankman
Bob Kos
Kolonel L. Jobsen
Kapitein Marco Kroon RMWO**R.V.O.B.**Jeroen Moorman
Leo Massar
Leon Grootkop
Wicher van der Sleen**SPECIALE DANK**Erik Hazelhoff Roelfzema sr. †
Karin Hazelhoff Roelfzema
Erik Hazelhoff Roelfzema jr. †
Patricia Steur
Erik Beelaerts van Blokland †
Alexander Beelaerts van Blokland
Diederick van Eck
Montecatini Talent Agency**Amerborgh Nederland**Alex Mulder
Michel Vrolijk
Suzan Kleijn
Edgar Mulder
Stef Collignon
Hans Koeleman
Philip Kwarten
Esther Schweig
Anne Sta van Uiter
Pascal Averdijk

COLOFON

ONTWERP PROGRAMMABOEK

Bas Booms

ONTWERP COVER

ShoSho

TEKSTEN

Robert Haagsma
Leonie Kruisinga
Mirjam van Kleef
Michiel Klerken

SCÈNEFOTOGRAFIE

Joris van Bennekom

OVERIGE FOTOGRAFIE

Joris van Bennekom, Patricia Steur,
Diederik Bovenkerk, John Assman,
Rudy Hellewegen (P. 61 rechts)

De gebruikte foto's komen (tenzij anders vermeld) uit het archief van de heer E. Hazelhoff Roelfzema. Bij het regelen van de auteursrechten van de illustraties is met grote zorgvuldigheid te werk gegaan. Mochten er niettemin onvolkomenheden geconstateerd worden, dan wordt de producent van Soldaat van Oranje - De Musical daarvan graag op de hoogte gesteld.

DRUKWERKBEGELEIDING

Nicole van den Ham

DRUK

Drukkerij Wilco

1e druk: oktober 2010

2e herziene druk: augustus 2011

3e herziene druk: februari 2012

4e herziene druk: augustus 2012

5e herziene druk: februari 2013

6e herziene druk: september 2013

In samenwerking met Spectrum
Uitgeverij Unieboek | Het Spectrum bv, Houten-Antwerpen

